

Oslo

Behovsplan for idrett 2025-2034

Trykk:

Foto:

Design/layout:

Etterarbeid tekst:

Ansvarlige:

1	Innledning	1
2	Mål og strategier	2
2.1	Hovedmål	2
2.2	Delmål	3
2.2.1	Strategier	3
3	Arealsikring og prosesser knyttet til anleggsutvikling	7
4	Funksjoner i tilknytning til idrettsanlegg	8
4.1.1	Idrettsfunksjoner	9
4.1.2	Støttefunksjoner	9
5	Behovsvurdering	11
5.1	Indre by	12
5.2	Nord/Vest	27
5.3	Øst	44
5.4	Sør	60

1 Innledning

Behovsplanen for idrett skal gi en oversikt over anleggsbehovene til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet i Oslo. Behovsplanen belyser behovene på et overordnet nivå (bydelsnivå), og skal være et styringsdokument ved utvikling av nye og eksisterende idrettsanlegg. Behovsplanen er det viktigste planleggingsverktøyet for å nå kommunens mål på idrettsområdet.

Idretten skaper fellesskap, samhold og gode lokalmiljø. Ved siden av skolen er idrettslaget ofte den store samlende arenaen i bydelene. Med en økende etterspørsel etter idrettsanlegg, er det viktig å investere klokt for å sikre deltakelse for flest mulig barn og unge, og bygge anlegg for en bredde av aktiviteter. Det er et mål å sørge for mest mulig idrett for midlene gjennom å prioritere sambruk og gode løsninger på tvers av idretter.

Oslos behov for anlegg og arealer til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet er stort. Felles for hovedandelen av anleggskategoriene er at etterspørselen er større enn tilbudet, og med hensyn til kommunens tilgjengelige midler og arealer er det i dag en utfordring å dekke alle behov. Det er derfor behov for å legge til rette for at flere anlegg kan realiseres i privat regi, ettersom behovene er for store til at kommunen kan realisere disse selv.

Etter forrige revisjon er det bestemt at planen skal deles inn i tre deler - behovsplanen, investeringsplanen og kunnskapsgrunnlaget:

- **behovsplanen** beskriver det generelle anleggsbehovet i en tiårsperiode, og skal være et grunnlag for investeringer i idrettsanlegg, både for kommunen og private aktører. Det kan ikke forventes at kommunen skal etablere anlegg innenfor alle de ulike anleggskategoriene, og barn og unges behov vil prioriteres i investeringsplanen. Behovsplanen belyser også anleggsutfordringer, mål og strategier. Behovsplanen revideres hvert fjerde år.
- **investeringsplanen** er Bymiljøetatens investeringsplan for anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, og angir hvilke tiltak som skal prioriteres de fire neste budsjettårene. Investeringsplanen revideres hvert annet år.
- **kunnskapsgrunnlaget** omhandler nasjonale og kommunale føringer, FNs bærekraftsmål, statistikk og forskning, samt en redegjørelse av behovsvurderingene.

Tall fra 2018 til 2022 viser at Oslo har dårligst anleggskapasitet per innbygger, sammenlignet med andre fylker i landet.¹ Likevel er det stor variasjon i anleggskapasitet innad i Oslo, avhengig av hvilken anleggskategori man undersøker. Generelt er anleggsdekningen dårligst i byområde indre by. Samtidig er bredden i anleggstilbudet i Oslo stort, med mange ulike idrettsanlegg og idrettstilbud.

De siste årene er det igangsatt og planlagt en rekke prosjekter som vil forbedre kapasiteten på idrettsanlegg i Oslo. Likevel vil det fortsatt være behov for flere idrettsanlegg i årene fremover for å imøtekomme befolkningsveksten. I tillegg til å øke kapasiteten er det avgjørende å vedlikeholde og utvikle eksisterende anlegg.

Ved etablering og videreutvikling av nye og eksisterende idrettsanlegg, skal konsekvensene for miljø og klima vurderes. Det skal etterstrebes løsninger som ikke går på bekostning av park- og naturområder.

I utviklingen av kommunale anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet er Bymiljøetaten hovedaktør. Oslobygg er kommunens eiendomsforetak, samt byggherre og eiendomsforvalter av de fleste idrettsbyggene. Siden kommunale flerbrukshaller i hovedsak oppføres gjennom skoleprosjekter, er også Utdanningsetaten en sentral aktør i utviklingen.

Det vil i tillegg være aktuelt å vurdere samarbeid med nærliggende kommuner i Akershus og Buskerud for bygging av større anlegg som eksempelvis svømmeanlegg og friidrettshaller. Det er imidlertid ikke planlagt for slike samarbeid gjennom planperioden.

2 Mål og strategier

Dette kapitlet vil omtale hovedmål, delmål og strategier som er gjeldende for arbeidet med idrettsanlegg i Oslo. I tillegg omtaler kunnskapsgrunnlaget til behovsplanen overordnede føringer og målsettinger for arbeidet.

2.1 Hovedmål

I Oslo skal det være enkelt å leve aktive liv. Kommunen skal tilrettelegge for at alle kan delta i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, uavhengig av kjønn, seksuell orientering, etnisitet, funksjonsevne, økonomisk bakgrunn, bosted, og andre forutsetninger. Kommunens anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet skal være lett tilgjengelig og utformes til gode møteplasser. Nye anlegg skal etableres i nærheten av der folk bor, i tillegg til at eksisterende idrettsparker skal bevares og videreutvikles.

Idrettsflater/anlegg anlegges ikke dersom de vesentlig forringer eller bygger ned grønt-/friområder. Arealer som i dag benyttes til idrettsformål skal fortsatt kunne bli benyttet til det. Tilrettelegging for idrett i marka skal være innenfor rammene av Markaloven.

Det overordnede målet på idrettsområdet er:

Oslo kommune skal være godt tilrettelagt for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, spesielt for barn og unge.

Deler av det overordnede målet er beholdt fra forrige behovsplan.¹ Nytt i nåværende plan er at egenorganisert fysisk aktivitet er inkludert i målet. Denne endringen er gjort som en konsekvens av bystyrets verbalvedtak om behovsplanen ved forrige revisjon.²

¹ Oslo kommune. (2020). *Behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030*.

² Oslo kommune. (2020). *Sak 364/2020 Behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030. Oslo kommune, bystyret*.

Hovedfokus for kommunen er å bidra til å gi byens idrettslag og befolkning gode, attraktive og funksjonelle anlegg for utøvelse av et bredt spekter av idretter og egenorganiserte fysiske aktiviteter. Det innebærer både bygging og videreutvikling av eksisterende anlegg.

Siden målgruppen til kommunen først og fremst er barn og unge mellom 6-19 år, er hovedfokus å bygge anlegg tilpasset breddeidrettens krav. Personer med funksjonsnedsettelser møter barrierer som hindrer likeverdige muligheter til aktivitet og deltakelse i Oslo. Det er derfor viktig at kommunen ivaretar universell utforming i alle prosjekter. Universell utforming blir utformet i hvert enkelt tilfelle gjennom brukermedvirkning. Det er også viktig at behovet for tilrettelegging for paraidrett blir kartlagt der det er relevant.

2.2 Delmål

Hovedmålsettingen er delt inn i tre delmål:

- Øke kapasiteten på idrettsanlegg
- Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet
- Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet

2.2.1 Strategier

Basert på delmålene er det utarbeidet ulike strategier som gir føringer for hvordan kommunen skal bygge og videreutvikle anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Felles for de tre delmålene er blant annet at hensynet til klima og miljø skal ivaretas, gjennom følgende punkter:

- Idrettsanlegg skal bygges med miljø- og klimavennlige løsninger, som krever minst mulig vedlikehold.³
- Plasseringen av anlegg skal være trygge og tilgjengelige, i tråd med mål om gange, sykkel og kollektivtransport som førstevalg for reiser i Oslo.^{3, 4}
- Det bør vektlegges å plassere anlegg i områder som kan gi mulighet for at flere formål kan dra nytte av hverandre.
- Det skal vurderes løsninger som gjør at anleggene kan brukes store deler av døgnet og gjennom hele året. Flerbrukshaller ved skoler er hovedsakelig forbeholdt organisert idrett på kveldstid og helger, og undervisning i skoletiden.
- I anleggsutviklingen skal det legges vekt på å bevare og fremme det lokale biologiske mangfoldet, samt redusere miljøpåvirkningen gjennom ansvarlig planlegging og drift.^{5, 6}
- Kunstgressbaner skal som hovedregel bygges og rehabiliteres uten plastholdig løst fyllmateriale,⁷ men kommunen gjør unntak for kombinasjonsbaner (kunstgress/kunst-is) og baner for toppfotball.

³ Oslo kommune. (2020). *Klimastrategi for Oslo mot 2030*.

⁴ Oslo kommune. (2014). *Oslos sykkelstrategi 2015-2025*.

⁵ Oslo kommune. (2023). *Byrådssak 1080/23 Handlingsplan for biologisk mangfold i Oslo*.

⁶ Oslo kommune. (2013). *Strategi for overvannshåndtering i Oslo: 2013-2030*.

⁷ Oslo kommune. (2020). *Byrådssak 1103/20 Handlingsplan for å fase ut gummigranulat på kunstgressbaner i Oslo*.

- For å sikre kostnadseffektiv utvikling og drift av anlegg, skal det planlegges for funksjoner/bygg som maksimerer funksjonalitet og kvalitet innenfor en rimelig kostnadsramme.
- Behovet for etablering og rehabilitering av anlegg skal vurderes opp mot kommunens klimabudsjett.

Delmål 1: Øke kapasiteten på idrettsanlegg

Det er krevende å finne nok arealer til nye idrettsanlegg, ettersom mange formål konkurrerer om de samme arealene. Dette er en av årsakene til at det ikke er mulig å imøtekomme alle behov for nye idrettsanlegg. Kommunen har prioritert noen anleggstyper det er størst behov for å fokusere på i planperioden.

Tabell 1. Delmål – øke kapasiteten på idrettsanlegg

Mål	Strategier
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Anleggstyper som i hovedsak skal prioriteres er: ○ Flerbrukshaller ○ Basishaller ○ Kunstgressbaner ○ Kunstisanlegg ○ Svømmeanlegg • For å sikre en lik fordeling av idrettsanlegg i byen, vil områder med dårlig kapasitet prioriteres først • Utrede muligheter for idrettsanlegg i flerformålsprosjekter med andre kommunale aktører

Anleggstyper som i hovedsak skal prioriteres

Årsaken til at anleggstypene i tabellen over er valgt, er at de legger til rette for de største idrettene og brukergruppene, samt dekker et bredt spekter av idretter. I tillegg har det kommet flere innspill som belyser behov for disse anleggstypene. Anleggene er også godt egnet for egenorganisert fysisk aktivitet.

Flerformålsprosjekter

Det er mange behov som skal ivaretas på kommunens grunn, og kommunens eiendomsportefølje kan bare dekke en liten del av dem. Det er derfor viktig å vurdere samlokalisering med andre kommunale formål ved planlegging av utbyggingsprosjekter som skole, barnehager, kulturbygg, bydelsfunksjoner og lignende.

Eksempelvis er skoleprosjekter en av de viktigste pådriverne for å realisere flerbrukshaller i Oslo. I henhold til *bystyresak 404 Skolebehovsplan 2014-2024 18.12.2023*, skal det som

hovedregel etableres flerbrukshall ved nye skoler fremfor gymsal.⁸ Dette er for å utnytte arealene mest mulig effektivt og bruke fellesskapets midler til å dekke flere behov samtidig. Videre er skolegården et viktig sted for egenorganisert fysisk aktivitet.

Delmål 2: Heve kvaliteten på anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet

Med dette menes en nødvendig standardheving, sett opp mot funksjonelle og bruksmessige forhold. Flere idrettsanlegg har dårligere standard enn ønsket, noe som forringer attraktiviteten, reduserer bruken av anleggene og gir dårlig utnyttelse av fellesskapets midler. Målet er at anleggene skal være tilpasset brukernes behov og sørge for at det er enkelt for alle brukergrupper å delta.

Tabell 2. Delmål – heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet

Mål	Strategier
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet	- Anleggstyper som i hovedsak skal prioriteres er: - Kunstgressbaner - Idretts- og servicebygg - Det skal legges til rette for idretts- og støttefunksjoner som gjør det enkelt for alle grupper å delta - Ved reetablering og rehabilitering av anlegg skal det av miljøhensyn og økonomiske hensyn som hovedregel ikke legges opp til midlertidige anlegg i byggeperioden

Anleggstyper som i hovedsak skal prioriteres

De prioriterte anleggstypene er valgt ut med bakgrunn i tilstandsvurderinger, samt tilbakemeldinger og innspill fra lag og organisasjoner.

- Kunstgressbaner:** kommunen vurderer hvilke baner som skal rehabiliteres ut ifra en tilstandsvurdering. Som hovedregel rehabiliteres ikke banene før det kunstgresset er ti år gammelt, ettersom det er da rehabiliteringen er spillemiddelberettiget. I forbindelse med rehabiliteringer vurderes behov og muligheter for å anlegge undervarme.
- Idretts- og servicebygg:** kommunen bør tilrettelegge anlegg med funksjoner som optimaliserer bruken, samt sikrer trygge idrettstilbud. Idretts- og servicebygg, utstyrslånsordninger og mindre idrettsfunksjoner som aktivitetssaler inngår her. Se mer under kapittel 4 om funksjoner i tilknytning til idrettsanlegg.

Midlertidige idrettsanlegg

⁸ Oslo kommune. (2013). Bystyresak 404 Skolebehovsplan 2014-2024 18.12.2013.

Midlertidige anlegg i byggeperioden og i påvente av det permanente anlegget er svært kostnadskrevende og gir et høyt klimaavtrykk fordelt på levetiden. Det skal som hovedregel ikke legges opp til midlertidigheter når kommunen bygger eller rehabiliterer idrettsanlegg.

Delmål 3: Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet

Oslo kommune har et overordnet ansvar for å skape et variert tilbud av aktivitetsarenaer, spesielt for byens barn og unge. Mange ungdommer driver med ulike former for egenorganisert fysisk aktivitet i Oslo⁹ og kommunen ønsker derfor økt fokus på å etablere anlegg for dette. Anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet kan være både nærmiljøanlegg og idrettsanlegg, eksempelvis sykkelanlegg, skateanlegg, friplasser, sandbaneanlegg, skianlegg og klatreanlegg.

Tabell 3. Delmål - etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet

Mål	Strategier
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• I hvert investeringsprosjekt skal det vurderes mulighet for anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet • Ved etablering av anlegg skal det gjennomføres lokal medvirkning, med hovedfokus på ungdom, særlig jenter og unge med minoritetsbakgrunn

Flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet fører ikke automatisk til flere aktive ungdommer, men det fører til flere valg av aktiviteter. I tillegg er anlegg ofte en forutsetning for å kunne stimulere til egenorganisert fysisk aktivitet. Det er nødvendig med mer kunnskap om hvilke anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet det er størst behov for.

Vurdere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet i investeringsprosjekter

Kommunens investeringer på idrettsområdet bør, hvis mulig, legge til rette for egenorganisert fysisk aktivitet. Anleggstype og beliggenhet spiller en stor rolle for hvor mye anleggene blir brukt og hvem som tar de i bruk. For å imøtekomme lokale behov bør lokalbefolkningen, særlig ungdom, gis mulighet til å medvirke i utformingen av anlegg. Det bør være et samspill mellom arenaer for organisert og egenorganisert bruk. Utnyttelsen av disse anleggene blir gode der skole, organisert idrett og egenorganisert fysisk aktivitet plasseres på samme sted.

Norges idrettshøgskole har på oppdrag for Bymiljøetaten gjennomført en kartlegging av hvilke faktorer som kan ha betydning for ungdommers bruk av anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet. Funnene i kartleggingen vil bli brukt som grunnlag for planlegging av fremtidige anlegg.

⁹ Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo: Ungdomsskole og videregående skole*.

3 Arealsikring og prosesser knyttet til anleggsutvikling

Dette kapittelet belyser hvordan kommunen jobber med arealsikring og hvilke prosesser som ligger til grunn for anleggsutvikling.

Som tidligere nevnt er det mange behov som skal løses på kommunens grunn, og det er stadig mer krevende å skaffe arealer til nye anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Tidsrommet fra et behov er identifisert til et nytt kommunalt bygg eller anlegg er etablert er som regel på flere år, og kan også ta lenger tid enn planperiodens varighet på ti år. For å sikre arealer til ønsket tidspunkt er det derfor viktig å vite hva behovet er så tidlig som mulig.

Arealsikring

Den vanligste måten å realisere kommunale idrettsanlegg på er videreutvikling av kommunens tomter, i hovedsak utvikling av eksisterende idrettsparker og gjennom skoleprosjekter. En hovedutfordring er at kommunens tomteressurser er svært begrenset de fleste steder i byen, med delvis unntak av Søndre Nordstrand og Groruddalen. I tillegg har kommunen mulighet til å gjennomføre grunnnerverv til kommunale formål.

Idrettsanlegg realiseres også i noen grad gjennom at kommunen er leietaker hos private aktører, samt gjennom rekkefølgebestemmelser og utbyggingsavtaler i forbindelse med gjennomføring av reguleringsplaner. Det er potensial for kommunen til å jobbe mer målrettet med realisering av idrettsanlegg gjennom disse virkemidlene.

I plansaker er det likevel en utfordring at det er mange interesser og formål i kommunen som konkurrerer om de samme arealene. Friområder er et eksempel på arealer som ofte både ønskes benyttet til rekreasjon og friluftsliv, samt tilrettelegging for idrettsformål.

Investeringsregimet i Oslo kommune

Anleggsinvesteringer gjennomgår flere planleggingsfaser før det kan bygges. Figur 1 viser til *Byrådssak 1060/23: Revidert Instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter*.¹⁰ Prosessen skal sikre at prosjekter er tilstrekkelig utredet før de vedtas. Dette er spesielt viktig i store og kostbare prosjekter, eksempelvis ved etablering av flerbrukshaller, basishaller, svømmeanlegg og ishaller.

¹⁰ Oslo kommune. (2023). *Byrådssak 1060/23 Revidert Instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter*.

Figur 1. Instruks for Oslo kommunes beslutningsprosess i investeringsprosjekter

Kilde: Oslo kommune. (2023). Byrådssak 1060/23: Revidert Instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter.

Tidsbruk for de ulike fasene varierer, og er avhengig av prosjektets kompleksitet og størrelse. Interessemotsetninger er også en utfordring i planleggingen. For mange prosjekter er det nødvendig å få vedtatt en reguleringsplan etter plan- og bygningsloven før tiltaket kan realiseres. Prosjekter som medfører tiltak på privat eiendom, forutsetter at det inngås avtale om kjøp av nødvendig grunn. Reguleringsprosesser og eiendomserverv er blant de mest tidkrevende fasene, men er ikke nødvendig i alle prosjekter.

Bygging av idrettsanlegg i Markas randsoner

Markaloven omfatter hele Marka innenfor Oslos grenser og formålet med loven er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Nye idrettsanlegg kan bygges og eksisterende utvides, så lenge dette kan innpasses innenfor lovens formål. Med dette menes anlegg som ikke går på bekostning av de to andre formålene, friluftsliv og naturopplevelse. I vurderingen av hva slags idrettsanlegg som kan bygges gjøres det en vurdering i hvert enkelt tilfelle, hvor hensyn til annen bruk, naturmangfold og landskap blir vektlagt. I tillegg er aktiviteten det bygges for avgjørende. Det er kun gitt tillatelse til aktiviteter som naturlig hører hjemme i Marka, eksempelvis ski, klatring, sykkel og orientering.

4 Funksjoner i tilknytning til idrettsanlegg

I arbeidet med å etablere eller rehabilitere anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, skal også idretts- og støttefunksjoner vurderes. Det varierer imidlertid hvilke funksjoner anleggene har behov for, og behovene skal vurderes i planleggingsfasen av prosjektene.

Anleggskategorien "idretts- og servicebygg" er betegnelse på anleggstyper som utvider idrettsanleggenes funksjonalitet. Eksempler er klubbhus og aktivitetssaler. Konkrete behov for nybygg, videreutvikling og rehabilitering av eksisterende idretts- og servicebygg beskrives under byområdene.

4.1.1 Idrettsfunksjoner

Idrettsfunksjoner er ulike idretter og aktiviteter som det tilrettelegges for i tilknytning til et ordinært idrettsanlegg, som for eksempel en flerbrukshall.

E-sport

E-sport er en ny aktivitetstrend som flere idrettslag har valgt å legge til rette for. For å imøtekomme behovet for lokaler bør det vurderes å legge til rette for e-sport i idrettsprosjekter som inneholder bygningsmasse, eksempelvis flerbrukshaller, aktivitetssaler, basishaller og idretts- og servicebygg.

Aktivitetssal

Aktivitetssal er rom som relativt enkelt kan tilrettelegges for ulike idretter og aktiviteter, og som kan etableres i tilknytning til andre idrettsbygg. Mange idretter har flerbrukshaller som sin viktigste trenings- og konkurransearena, men ikke alle idretter krever en stor hall for å utøve sin aktivitet. Ved å etablere aktivitetssaler skapes et bredere aktivitetstilbud som gir plass til idretter med behov for økt kapasitet, slik som dans og kampsport.

Oversikten over antall aktivitetssaler per byområde inkluderer kommunale aktivitetssaler hvor Oslo Idrettskrets fordeler tid på oppdrag fra kommunen. Aktivitetssaler forvaltet av Kulturetaten er derfor ikke inkludert i behovsplanen.

4.1.2 Støttefunksjoner

Støttefunksjoner er funksjoner som bidrar til å øke kvaliteten til et idrettsanlegg. Det utøves ikke idrett og egenorganisert fysisk aktivitet på støttefunksjonene.

Utlånsentral

Utlånsordninger er et tiltak som bidrar til at barn og unge har mulighet til å delta i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet uavhengig av foreldrenes økonomi. Det finnes utlånsordninger for sport og fritidsutstyr i alle bydeler i Oslo. Per september 2023 finnes det totalt 25 utlånsordninger, hvorav 16 av disse er BUA-ordninger eller en del av BUA-nettverket. Disse ordningene tilbyr gratis utlån og er et allment tilgjengelig tilbud.

De ulike utlånsordningene fungerer svært ulikt med tanke på åpningstider, tilbud av utstyr, lokasjon og størrelse. Felles for ordningene er at etterspørselen er større enn tilbudet.

Samarbeid med skoler fremheves som en suksessfaktor for å få barn og unge til å prøve ulike aktiviteter. Det er behov for å tilrettelegge bedre for barn og unge med funksjonsnedsettelse, og ordningene bør øke tilgangen til aktivitetshjelpemidler for paraidretter.

Behov

Målt i antall ordninger per 1000 barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt, er det dårligst kapasitet i bydel Grünerløkka, Bjerke og Alna. Motsatt er det best kapasitet i bydel Frogner og Ullern. Imidlertid tar ikke beregningen høyde for faktorer som også har betydning for tilbudet, slik som åpningstider, størrelse på lokaler, tilgjengelighet og tilbud av utstyr.

Til tross for at bydel Grünerløkka har dårligst kapasitet per 1000 barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt, har bydelen kvalitetsmessig en av de beste utlånsordningene i Oslo. Bydel Alna derimot har et veldig begrenset tilbud til tross for at de har to ordninger. På grunn av det høye antallet barn og unge i bydelene, og avstand til tilbud, er det behov for et utvidet tilbud i begge bydeler. Det samme gjelder andre bydeler med dårlig kapasitet.

Idretts- og servicebygg

Det er et byomfattende behov for å øke kapasiteten og kvaliteten for flere idretts- og servicebygg. Idretts- og servicebygg kan være klubbhus, lagerbygg, sanitæranlegg, sosiale rom eller garasjebygg.

5 Behovsvurdering

Behovsanalysen gir grunnlag for å prioritere nybygg eller rehabilitering av eksisterende idrettsanlegg og anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet. Analysen er inndelt i byområdene nord/vest, indre by, øst og sør. Behovene blir først og fremst fremstilt på bydelsnivå.

Anlegg med størst behov blir foreslått som tiltak, mens andre behov blir beskrevet i teksten. Tiltak blir fremstilt på to måter:

- 1) **Utredningstiltak:** Tiltaket må utredes nærmere før det kan igangsettes investeringsprosess. En utredning vil blant annet avklare tiltakets beliggenhet og konsept, og i hvilken grad det er behov for reguleringsprosess. Omfanget av utredningen vil variere for ulike prosjekter. Oppføring av bygg vil normalt kreve mer omfattende utredning enn et markanlegg.
- 2) **Tiltak som kun mangler finansiering:** I tilfeller der tiltak beskrives som «etablere», «rehabiliterer» eller «re-etablere» foreligger det allerede forslag til konsept og plassering. Tiltakene mangler kun finansiering til gjennomføring.

Flere faktorer ligger til grunn for behovsvurderingene og prioriteringene. For prioriterte anleggstyper (flerbrukshaller, basishaller, kunstgressanlegg, kunstisanlegg og svømmeanlegg) vil antall barn og unge per bydel delt på antall flater, hovedsakelig veie tyngst. Anleggsdekningen baseres på kapasiteten til anleggstypen ved planperiodens slutt i 2034.

Ved beregning av fremtidig kapasitet, tas det utgangspunkt i framskrevet befolkningstall for barn og unge, eksisterende idrettsanlegg/aktivitetsflater, samt prosjekter som med stor sannsynlighet vil realiseres¹¹. Vurderingen av andre behov baseres på vurderingene fra forrige behovsplan, innspill fra nåværende og forrige revisjon, anlegg som er planlagt i området, pågående planprosesser, medlemstall og aktivitetstall fra idretten, statistikk om fysisk aktivitet og idrett i Oslo, samt realismen i det foreslåtte tiltaket.

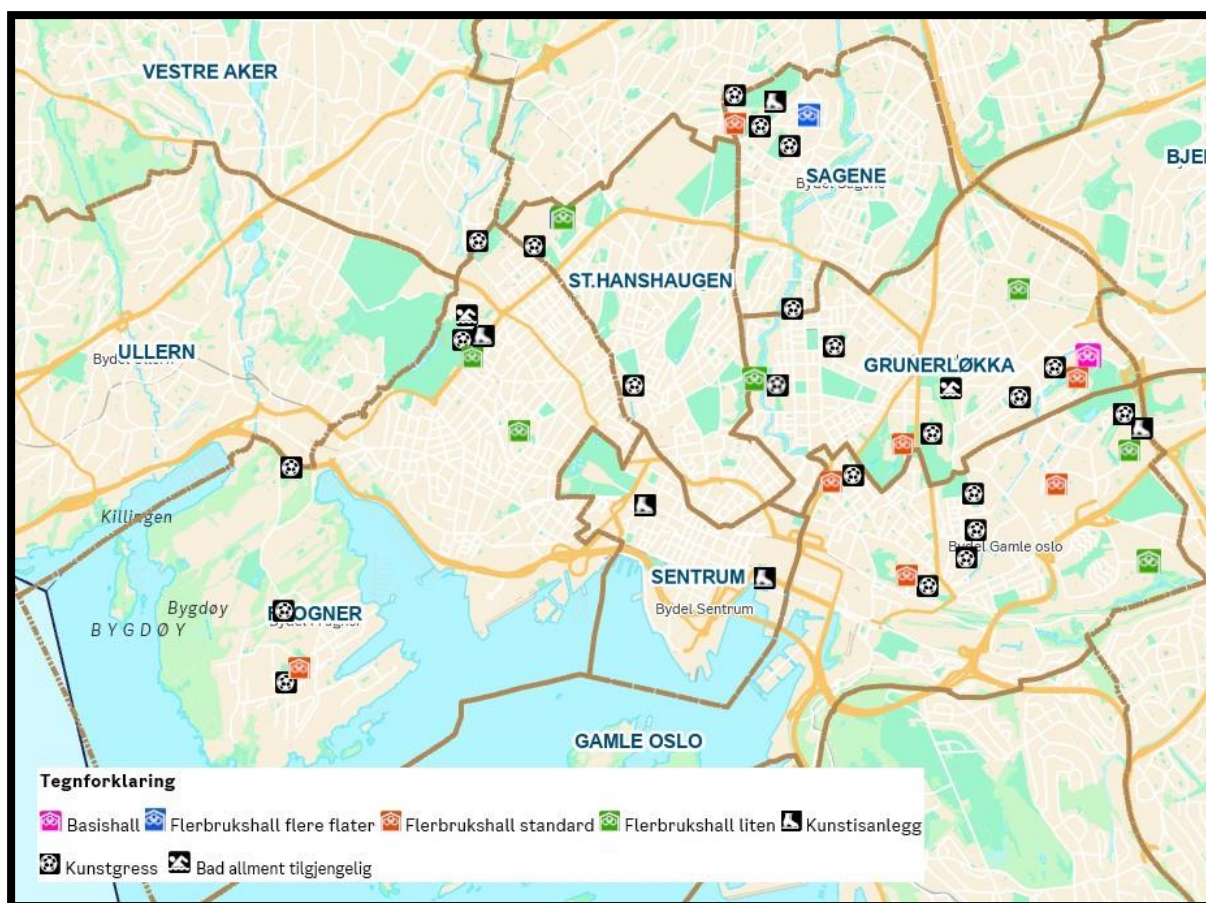
Det er flere anleggstyper som ikke vil prioriteres i kommende planperiode. Hvilke anleggstyper det gjelder beskrives under hvert byområde. Det kan være ulike grunner til at anleggstypene ikke prioriteres. I kunnskapsgrunnlaget er det en beskrivelse av ulike kriterier for behovsvurderingene.

¹¹ I kapasitetsberegningen inkluderes anlegg hvor idretten har treningstid.

5.1 Indre by

Byområde indre by består av bydelene Frogner, St. Hanshaugen, Sagene, Grünerløkka, Gamle Oslo og Sentrum.

Figur 2. Anleggsspredning for prioriterte idrettsanlegg

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 4 viser antall innbyggere i byområdet per 2024 og framskrivinger til planperiodens slutt i 2034. Sammenlignet med øvrige byområder, vil indre by oppleve størst tilbakegang i antall barn og unge i aldersgruppen 6-19 år i årene som kommer. Denne trenden er ventet å fortsette ut planperioden.

Tabell 4. Antall innbyggere per 2024 og framskrivinger til planperiodens slutt i 2034

Innbyggere	Innbyggere 6-19 år	Framscrevet vekst 6-19 år (2025-2034)
279 195	23 576	- 10,56 %

Kilde: Oslo kommunes statistikkbank, Befolkningsframskriving (mellomalternativet) etter kjønn og alder (B).

Fram mot planperiodens slutt i 2034 forventes det større boligutbygging i byområdet. Dette særlig i bydel Gamle Oslo, hvor det forventes stor boligutbygging i forbindelse med videre utbygging av Hovinbyen. I bydel Frogner vil en betydelig del av boligutbyggingen henge sammen med utviklingen av Filipstad. I bydel Sagene er det ventet boligutbygging i Nydalen-området. Boligutbyggingen vil gi behov for etablering av nye anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

Byområde indre by kjennetegnes som helhet av store variasjoner mellom bydelene når det gjelder oppvekst- og levekårsforhold. I bydelene Frogner og St. Hanshaugen kommer omtrent halvparten så mange barn og unge fra familier med lav sosioøkonomisk status, sammenliknet med barn og unge i bydelene Grünerløkka og Gamle Oslo. Sistnevnte bydeler har også flere barn og unge med utenlandsfødte foreldre, sammenliknet med resten av Oslo.

Grad av sosioøkonomisk status følger andel barn og unge som deltar i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Det er flere aktive barn i bydelene Frogner og Sagene, enn i bydelene St. Hanshaugen, Grünerløkka og Gamle Oslo. Undersøkelsen Ung i Oslo 2023 viser at Gamle Oslo er bydelen med tredje lavest prosentandel aktive barn Oslo når det gjelder deltakelse i idrett.¹² Øvrige bydeler ligger rundt gjennomsnittet i Oslo. Samme tendens finner man blant ungdom, men her er også bydelene Sagene og Grünerløkka blant bydelene med lavest prosentandel ungdom i idrettslag. Når det gjelder egenorganisert aktivitet er det noe mer aktivitet blant ungdom i bydelene Gamle Oslo og St. Hanshaugen. Bydel Grünerløkka kommer dårligst ut i tilsvarende statistikk.

Ung i Oslo (2023) viser videre at ungdom i indre by er minst fornøyd med idrettsanleggene sammenliknet med ungdom ellers i Oslo.¹³ Dette gjelder spesielt i bydelene Frogner, Grünerløkka, Sagene og St. Hanshaugen. Når det kommer til lokaler for å treffe andre unge på fritiden, er det store forskjeller i byområdet. Ungdom i bydel Frogner er minst fornøyd i byområdet, og blant de som er minst fornøyd i Oslo for øvrig. Ungdom i bydel Gamle Oslo er blant de mest fornøyde i Oslo.

Tabell 5. Oversikt over foreslåtte tiltak for ulike anleggstyper i byområde indre by

Byområde indre by	Bydel Frogner
• Utrede mulighet for å etablere diskgolffanlegg • Rehabiliter kunstgressbaner • Prosjekttere kunstgressbaner i Hovinbyen	• Rehabiliter tennibanene og vurdere å etablere padelbaner på Frogner tennisanlegg • Rehabiliter Frognerbadet

¹² Enstad, F. og Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo: 5.-7. trinn.*

¹³ Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo 2023: Ungdomsskolen og videregående skole.*

Bydel St. Hanshaugen • Utrede muligheten for å etablere flerbrukshaller i bydel St. Hanshaugen • Prosjektene kunstgressbane på Sophus Bugges plass og «idioten» • Prosjektene kunstisanelegg på Sophus Bugges plass • Utrede muligheten for å etablere skateanlegg i bydel St. Hanshaugen	Bydel Sagene • Prosjektene nye sandvolleyballbaner på Voldsløkka • Etablere nytt kunstgressdekke på Voldsløkka is- og landhockeybane • Prosjektene videreutvikling av skateanlegget i Torshovdalen
Bydel Grünerløkka • Utrede muligheten for å etablere skateanlegg i bydel Grünerløkka • Utrede muligheten for å etablere kunstgressbaner	Bydel Gamle Oslo • Prosjektene kunstgressbaner i Hovinbyen • Utrede muligheten for å etablere kunstgressbane på Valle Hovin • Etablere Kampen friplass

5.1.1 Flerbrukshaller

Byområde indre by har dårligst kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Tabell 6 viser at det planlegges for å etablere åtte nye flerbrukshaller i byområdet. Ved planperiodens slutt i 2034 vil kapasiteten bedres, og det vil ikke være store forskjeller mellom byområdene.

Tabell 6. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse	Størrelse
Bentsebrua skole flerbrukshall	Sagene	2025	Standard
Dælenenga flerbrukshall	Grünerløkka	2025	Standard
Løren flerbrukshall og aktivitetspark	Grünerløkka	2025	Liten
Bjørsvika skole flerbrukshall	Gamle Oslo	2027	Standard
Voldsløkka flerbrukshall	Sagene	2028	To standard
Ensjø barneskole flerbrukshall	Gamle Oslo	Usikkert	

Ensjø ungdomsskole flerbrukshall	Gamle Oslo	Usikkert	
-------------------------------------	------------	----------	--

Det er behov for å øke kapasiteten for flerbrukshaller i bydelene Frogner, St. Hanshaugen og Brynområdet i bydel Gamle Oslo.

Bydel Frogner er en av bydelene med dårligst kapasitet i Oslo. Kapasiteten bedret seg noe da Majorstuen flerbrukshall ble ferdigstilt i 2022. Det er ingen nye prosjekter som er vedtatt i planperioden. I forbindelse med utviklingen av Filipstad planlegges det for å etablere en flerbrukshall. Det er fortsatt et stort behov for ytterligere tiltak i bydelen.

Bydel St. Hanshaugen har dårligst kapasitet i Oslo. Det har ikke blitt realisert nye flerbrukshaller i bydelen og det bør vurderes å realisere flerbrukshaller i forbindelse med ny bruk av NRK-tomten og ny bruk av Veterinærhøgskolen. Å realisere flerbrukshaller her vil prioriteres.

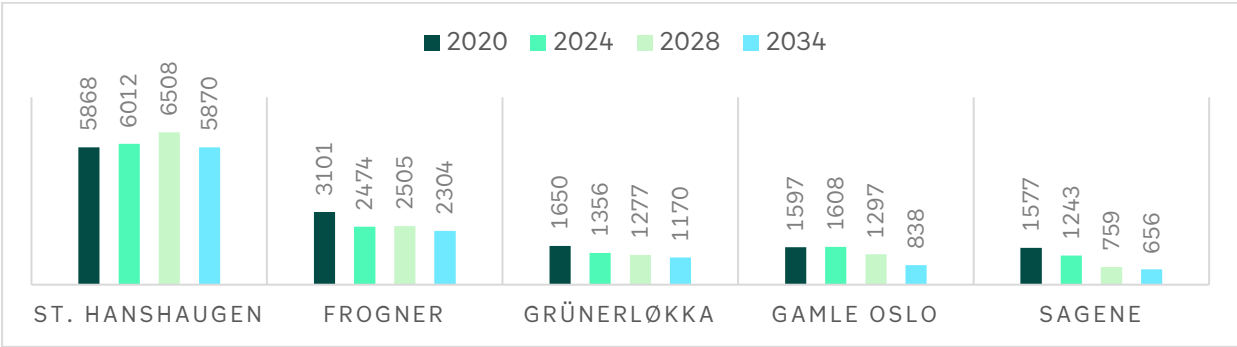
Bydel Sagene har litt bedre kapasitet, sammenliknet med resten av bydelene i Oslo. En ny flerbrukshall vil ferdigstilles tidlig i 2025, i forbindelse med oppføring av Bentsebrua skole. På Voldsløkka planlegges det for to flerbrukshaller. Dersom prosjektet realiseres, vil flerbrukshallene ferdigstilles tidligst i 2028. Bydelen vil ha best kapasitet i Oslo ved planperiodens slutt dersom planlagte prosjekter ferdigstilles. Nye tiltak prioriteres derfor ikke.

Bydel Grünerløkka har litt dårligere kapasitet sammenliknet med resten av bydelene i Oslo. I kommende planperiode vil kapasiteten bedres med ferdigstilling av Løren flerbrukshall og aktivitetspark og Dælenenga flerbrukshall som begge ferdigstilles i 2025. Tøyen flerbrukshall ble ferdigstilt i 2024.

Bydel Gamle Oslo har gjennomsnittlig kapasitet sammenliknet med resten av bydelene i Oslo. Det planlegges for at kapasiteten vil bedres gjennom planperioden. Store deler av bydelen ligger innenfor Hovinbyen og det er ventet stor utbygging i området. En ny flerbrukshall er planlagt ferdigstilt i 2027 i forbindelse med oppføring av ny skole i Bjørvika. Det planlegges for flerbrukshall i en ny barneskole på Ensjø som tidligst ferdigstilles i 2030. Det planlegges også for en flerbrukshall i forbindelse med en ny ungdomsskole på Ensjø. Dersom prosjektet realiseres, kan det tidligst ferdigstilles i 2031. Det planlegges for stor boligutbygging i Brynområdet, som er en del av Hovinbyen. Dette utløser behovet for å etablere en flerbrukshall i området i takt med befolkningsveksten.

Flerbrukshallene som er planlagt ferdigstilt i løpet av planperioden, vil bedre kapasiteten betraktelig i spesielt bydelene Grünerløkka, Gamle Oslo og Sagene. Bydelene Frogner og St. Hanshaugen bør prioriteres i planperioden, samt Brynområdet i bydel Gamle Oslo. Behovet i Bryn-området må ses i sammenheng med behovet i bydel Alna.

Figur 3. Kapasitetstall for flerbrukshall per bydel (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 7. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede mulighet for å etablere flerbrukshaller i bydel St. Hanshaugen

5.1.2 Kunstgressbaner

Byområde indre by har noe dårligere kapasitet enn de andre byområdene i Oslo, men det er store ulikheter mellom bydelene i indre by. Kapasiteten har blitt bedret noe ettersom det er etablert en ny 11er kunstgressbane i bydel Frogner, og en ny 5er kunstgressbane i bydel Grünerløkka. Ifølge Norges Fotballforbund (NFF) sin anleggsrapport (2023) er det et stort trykk på kunstgressbanene i indre by.¹⁴

Tabell 8. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse	Størrelse
Voldsløkka kunstgressbane 1 (reetablering)	Sagene	2028	11er
Voldsløkka kunstgressbane 2 (reetablering)	Sagene	2028	7er

Det er behov for kunstgressbaner i bydelene St. Hanshaugen, Grünerløkka og Gamle Oslo.

¹⁴ NFF Oslo (2023). Anleggssituasjonen for fotballklubber i Oslo kommune: Behov og kapasitet pr. sesongslutt 2022.

Bydel St. Hanshaugen har dårligst kapasitet i Oslo. Ettersom kapasiteten fortsatt er dårlig etter planperioden, er det behov for nye kunstgressbaner i bydelen. Potensielle områder for fremtidige kunstgressbaner er Sophus Bugges plass og «Idioten» på Adamstuen.

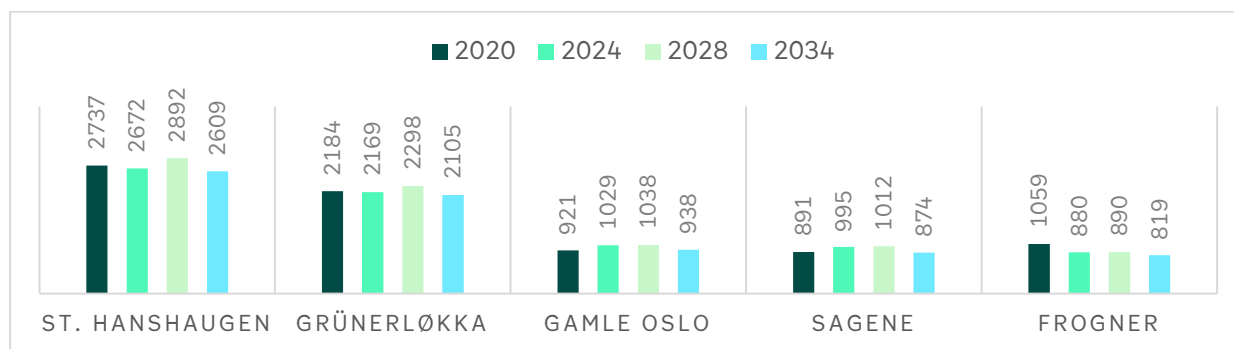
Bydel Grünerløkka har nest dårligst kapasitet i Oslo, og vil fortsette å ha det fram mot planperiodens slutt i 2034. Grünerhagen kunstgressbane ble ferdigstilt i 2020. Det er behov for flere kunstgressbaner i bydelen. Dette bør utredes nærmere i planperioden.

Bydel Gamle Oslo er blant bydelene med bedre kapasitet, og vil fortsette å være det fram mot planperiodens slutt i 2034. Samtidig er det store kapasitetsforskjeller innad i bydelen og kapasiteten blir dårligere desto nærmere en kommer bysentrum. Grunnet plassmangel i denne delen av bydelen, bør det vurderes å legge til rette for mindre kunstgressbaner. Valle Hovin idrettspark er en sentral del av planområdet i VPOR for Hasle og Valle Hovin (2020) og Strategisk plan for Hovinbyen (2018). Planene legger vekt på at området skal utvikles flerfunksjonelt. Arealene bør utnyttes for å sikre minimum eksisterende kapasitet, og helst en økning i antall kunstgressbaner. Det foreslås å utrede muligheten for å etablere kunstgressbane i Valle Hovin idrettspark. Det pågår en utredning av tomt til ny fotballbane i Hovinbyen, og det foreslås å etablere kunstgressbaner i området.

Bydel Frogner er blant bydelene med best kapasitet i Oslo, men ifølge NFFs anleggsrapport (2023) er etterspørselen større enn tilbudet grunnet høyt aktivitetsnivå. Tørteberg 2 ble ferdigstilt i 2020, noe som bedret kapasiteten. Selv om bydelen har god kapasitet i forhold til resten av Oslo, bør det likevel vurderes å forbedre kapasiteten i bydelen. En mulighet kan være knyttet til Filipstad-utviklingen, men dette må vurderes på et senere tidspunkt.

Bydel Sagene er blant bydelene med bedre kapasitet. På Voldsløkka vil kvaliteten på eksisterende flater heves dersom planlagt utvikling av Voldsløkka idrettspark realiseres. Den kombinerte kunstis- og landhockeybanen på Voldsløkka har vist seg å fungere lite tilfredsstillende, og det er besluttet at anlegget ikke skal fungere som et landhockeyanlegg lenger. Istedenfor skal det etableres et nytt kunstgressdekke på banen som vil fungere som kapasitet for fotball.

Figur 4. Kapasitetstall for kunstgressbaner per bydel (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 9. Oversikt over foreslåtte tiltak

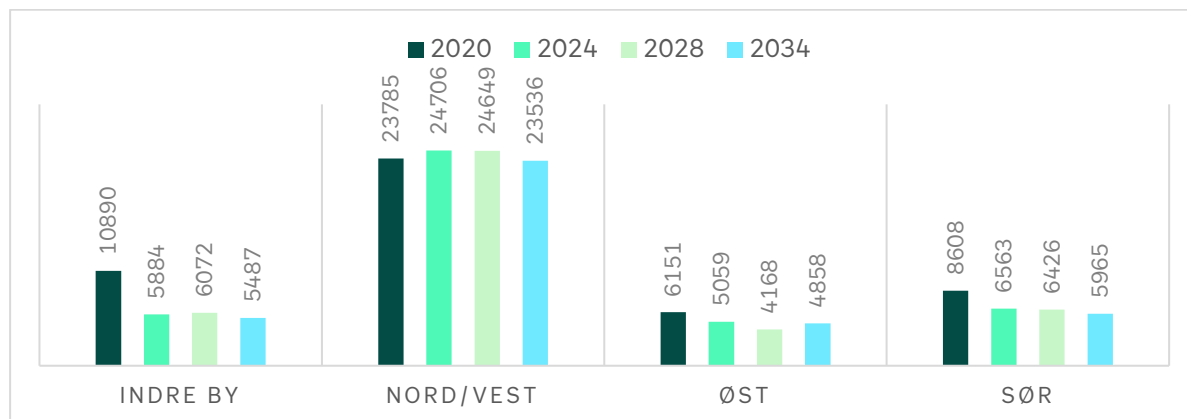
Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Prosjekttere kunstgress med kunstisanlegg på Sophus Bugges plass • Prosjekttere kunstgress på «Idioten» på Adamstuen • Prosjekttere kunstgressbaner i Hovinbyen • Utrede muligheten for å etablere kunstgressbane på Valle Hovin • Utrede muligheten for å etablere kunstgressbaner i bydel Grünerløkka • Etablere nytt kunstgressdekke på Voldsløkka is- og landhockeybane
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	• Rehabiliterer kunstgressbaner i byområde indre by

5.1.3 Svømmeanlegg

Byområde indre by er byområdet med nest dårligst kapasitet, etter byområde nord/vest. Nye Tøyenbadet stod ferdig i 2024 og bedret dermed kapasiteten betraktelig. Det er også gjennomført et forprosjekt for rehabilitering av Frognerbadet. Det foreslås å gjennomføre rehabiliteringen i planperioden.

Behovsanalyse for svømmeanlegg¹⁵ i Oslo viser at det er et generelt behov for økt kapasitet på svømmeanlegg i Oslo. Det er forventet stor befolkningsvekst i Hovinbyen og det er behov for et permanent svømmeanlegg som tilrettelegger for idrett, skole og publikum. Samtidig er det nødvendig å innhente erfaringer i form av besøksstatistikk og bruksmønster etter at nye Tøyenbadet (2024) og Stovner bad (2026) har åpnet. Disse anleggene vil gi vesentlig økt kapasitet, og det er forventet at bruken av de andre badene vil påvirkes av dette. Svømmeanlegg er svært areal- og kostnadskrevende, noe som gjør det utfordrende å etablere nye anlegg.

¹⁵ Behovsanalyse for svømmeanlegg i Oslo og anbefalinger for fremtidig utvikling. Vedlegg 4

Figur 5. Kapasitetstall for svømmeanlegg per byområde (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 10. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	Rehabiliterer Frognerbadet

5.1.4 Basishaller

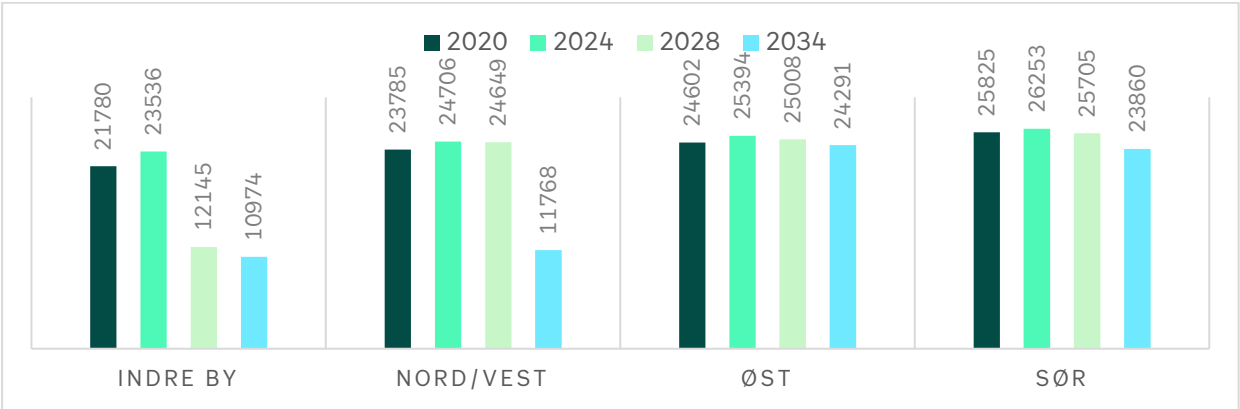
Byområde indre by har én basishall, i bydel Grünerløkka. Indre by har omtrent samme kapasitet som de andre byområdene i Oslo. Kapasiteten for basishaller vil bedres fram mot planperiodens slutt i 2034. Det er en basishall under planlegging på Voldsløkka som tidligst kan ferdigstilles i 2028. Indre by vil ha best kapasitet på basishaller dersom prosjektet realiseres.

Nye tiltak bør først og fremst prioriteres i andre byområder.

Tabell 11. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Voldsløkka basishall	Sagene	2028

Figur 6. Kapasitetstall for basishaller per byområde (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

5.1.5 Kunstisanlegg

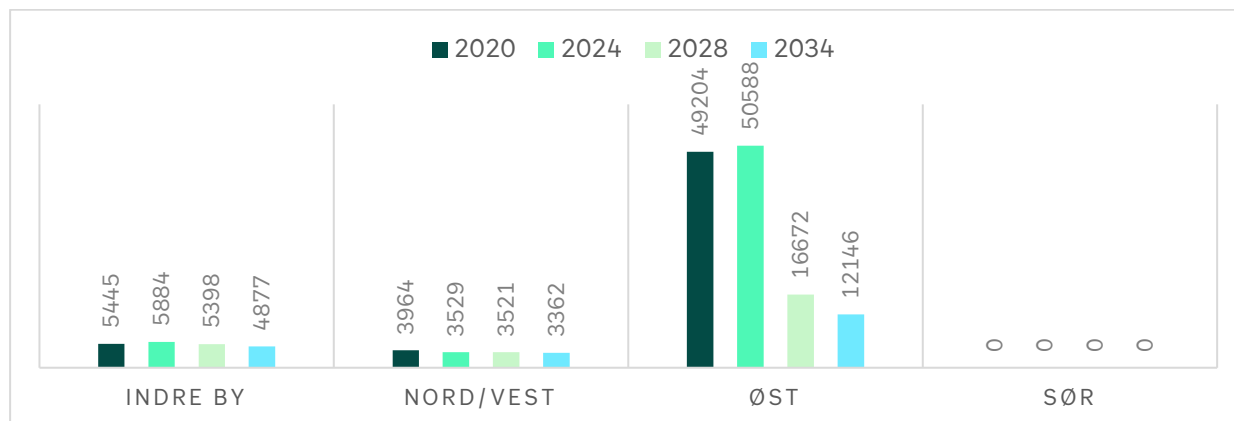
Byområde indre by har nest best kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Kapasiteten i byområdet er bedret som følge av etableringen av nye Valle Hovin kunstis i 2023/2024. Kunstisanlegget på Operaallmenningen stod ferdig i 2020, men anses ikke som kapasitet for idretten.

Tabell 12. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Valle Hovin kunstis halloverbygg	Gamle Oslo	Usikkert
Voldsløkka kunstis	Sagene	2028

Det er igangsatt et forprosjekt for å etablere et halloverbygg over Valle Hovin kunstis. Samtidig er det behov for å utrede hvordan anlegget inntil videre kan utnyttes på sommerstid.

Det planlegges for et kunstisanlegg i 7erstørrelse i forbindelse med idrettsprosjektet på Voldsløkka. Om det skal etablere kunstgress på Sophus Bugges plass, bør det også vurderes å legge til rette for kunstis om vinteren. På den måten sikrer man best mulig utnyttelse av kritiske arealer i indre by. Den kombinerte kunstis- og landhockeybanen på Voldsløkka har vist seg å fungere lite tilfredsstillende, og det har vært til dels store utfordringer med is-kvaliteten på vinterstid. Det er derfor besluttet at anlegget ikke skal fungere som et landhockeyanlegg lenger. For å bedre situasjonen skal det etableres et nytt kunstgressdekke som fungerer bedre i kombinasjon med kjøleanlegget.

Figur 7. Kapasitetstall for kunstisbaner per byområde (antall barn og unge per flate)¹⁶

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 13. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	Prosjekttere kunstgress med kunstisanlegg på Sophus Bugges plass

5.1.6 Aktivitetssaler

I byområde indre by er det 14 kommunale aktivitetssaler, hvor det utøves dans og/eller kampsport.¹⁷ Syv av salene ligger i bydel Sagene, tre saler i bydel Gamle Oslo, tre saler i bydel St. Hanshaugen og én sal i bydel Grünerløkka.

Tabell 14 viser at det planlegges en aktivitetssal i forbindelse med realiseringen av den nye skolen på Bjørvika i løpet av planperioden. Det legges opp til ferdigstillelse i 2027. På Voldsløkka er det planlagt å etablere tre aktivitetssaler i forbindelse med Voldsløkka idrettsprosjekter. Det planlegges også for en aktivitetssal i forbindelse med ny barneskole på Ensjo.

Tabell 14. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Ny skole i Bjørvika m. aktivitetssal	Gamle Oslo	2027
Voldsløkka idrettsprosjekter m. aktivitetssaler	Sagene	2028
Ny barneskole på Ensjo m. aktivitetssal	Gamle Oslo	Usikkert

¹⁶ Kapasiteten i byområde sør fremstilles som «0» fordi det ikke er noen kunstisanlegg i dette byområdet.

¹⁷ I to av disse leier skoler ut gymsalen til idretten. I åtte av anleggene leier kommunen anleggene fra private aktører.

Det er registrert behov for økt bordtenniskapasitet i bydel Sagene. Behovet vil vurderes i hvert enkelt prosjekt. Videre er det behov for å utvide kampsportshallen i tilknytning til Jordal flerbrukshall. Dette vil ikke vurderes nærmere før det er aktuelt å rehabilitere flerbrukshallen.

Det er et byomfattende behov for aktivitetssaler. For å imøtekomme behovet vil det undersøkes muligheter for å etablere flere aktivitetssaler i forbindelse med etablering av flerbrukshaller, basishaller, svømmehaller og andre idrettsbygg.

5.1.7 Friidrettsanlegg

Byområde indre by har to utendørs friidrettsanlegg, i bydel St. Hanshaugen og bydel Gamle Oslo. Anlegget i bydel St. Hanshaugen, Bislett stadion, har i tillegg en innendørs løpebane. Kampen friplass er ferdig utredet og kan tidligst stå ferdig i 2026.

Tabell 15. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	Etablere Kampen friplass

Det er behov for å utrede plassering av friidrettsanlegg i Hovinbyen for å styrke friidrettstilbudet i området. Behov må ses i sammenheng med hva som belyses i byområde øst.

5.1.8 Idretts- og servicebygg

Siden forrige revisjon av behovsplanen har Jordal klubbhus blitt rehabilitert. Dette stod ferdig i 2023. Klubbhus/kiosken på Frogner tennisanlegg ble i 2022 reetablert etter at Majorstuen flerbrukshall ble ferdigstilt. Tabell 16 viser at det vil etableres et klubbhus i forbindelse med bygging av Dælenenga flerbrukshall som skal stå ferdig i 2025.

Tabell 16. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstilling
Dælenenga klubbhus	Grünerløkka	2025

I planperioden vil kvalitetsheving av eksisterende klubbhus prioriteres. Dette vil vurderes løpende. Det er behov for å rehabilitere Fagerheimen tennis klubbhus. Bygget er forfalt og rehabiliteringsbehovet medfører store årlige kostnader.

5.1.9 Anlegg for rullende aktiviteter

I rullende aktiviteter inngår idrettene/aktivitetene sykkel, skateboard, sparkesykkel/scoot og rulleskøyter. Det er et byomfattende behov for å etablere flere mindre, lavterskel anlegg/parker som tilrettelegger for flere rullende aktiviteter.

Sykkelanlegg

Byområde indre by har to sykkelanlegg, i bydel Gamle Oslo og i bydel Sagene. Begge anleggene anses som nærmiljøanlegg.

Det er et byomfattende behov for nye sykkelanlegg. Det kan være mulig å legge til rette for mindre, lokale, lavterskel sykkelanlegg tilpasset barn og unge i forbindelse med videreutvikling av eksisterende aktivitetsområde i Torshovdalen.

Skateanlegg

Byområde indre by har 13 utendørs skateanlegg. Det er fire utendørs skateanlegg i bydel Sagene, fire i bydel Gamle Oslo, to i bydel Frogner, ett i bydel St. Hanshaugen og to i sentrum. Byområdet har i tillegg to innendørs skatehaller, i bydel Sagene og bydel Frogner.

Det er behov for å utrede plassering av skateanlegg i bydel Grünerløkka og i bydel St. Hanshaugen. Det er videre behov for å videreutvikle det eksisterende skateanlegget i aktivitetsområdet i Torshovdalen for å skape en mer attraktiv og trygg møteplass.

Skur 13 er per i dag et midlertidig anlegg, og det er behov for å finne en permanent løsning, i tråd med vedtak i områdereguleringen for Filipstad. Det er aktuelt å utrede dette i forbindelse med utviklingen av Filipstad, men andre steder i indre by bør også vurderes.

Tabell 17. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede muligheten for å etablere skateanlegg i bydel Grünerløkka og i bydel St. Hanshaugen • Prosjekttere videreutvikling av skateanlegget i Torshovdalen

5.1.10 Tennis- og padelanlegg

Byområde indre by har 40 tennisbaner. Tennisbanene er fordelt på seks tennisanlegg. Fire av anleggene er kommunale og ett av anleggene er innendørsanlegg. Det er tre anlegg i bydel Grünerløkka, to i bydel Frogner og ett i bydel Sagene. I tillegg kommer ett innendørs padelanlegg, i bydel Grünerløkka. Padelanlegget drives av flere idrettslag samt Norges padel- og tennisforbund. Siden forrige revisjon av behovsplanen har Fagerheimen tennis blitt rehabilitert.

Det er behov for å rehabilitere banene på Frogner tennis samt vurdere å etablere padelbaner. Kapasiteten på Voldsløkka tennisanlegg er sprengt og det er behov økt kapasitet. Kapasiteten i Oslo er presset om vinteren og det er behov for flere offentlige innendørs tennisanlegg.

Tabell 18. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	Rehabilitere tennisbanene og vurdere å etablere padelbaner på Frogner tennisanlegg

5.1.11 Sandbaneanlegg

Byområde indre by har elleve sandbaneanlegg, og alle anleggene er sandvolleyballanlegg. Det er fem anlegg i bydel Sagene, tre anlegg i bydel St. Hanshaugen, to anlegg i bydel Gamle Oslo, ett anlegg i bydel Frogner og ett anlegg i bydel Grünerløkka. Det største sandbaneanlegget ligger på Voldsløkka, med åtte sandvolleyballbaner.

Kapasiteten på Voldsløkka sandvolleyballanlegg er sprengt om sommeren. I planperioden bør anlegget utvides med fire nye baner, og sikre permanent lagerløsning for oppbevaring av utstyr. Filipstad og Akerneset skal videreutvikles fra industriområder. Det bør vurderes å etablere sandbaneanlegg i den videre planleggingen av disse områdene.

Tabell 19. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	Prosjekttere nye sandvolleyballbaner på Voldsløkka, og sikre permanent lagerløsning for utstyr

5.1.12 Klatreanlegg

Byområde indre by har tolv klatreanlegg. Det er fem klatreanlegg i bydel Gamle Oslo, tre i bydel Grünerløkka og ett i bydel Frogner, Sagene, St. Hanshaugen og sentrum. Tre av disse er større klatre- og buldresentre. Disse er i bydel Gamle Oslo, bydel Sagene og bydel Grünerløkka. Av disse tre er klatreanlegget på Vulkan klubbrevet mens de resterende er kommersielt drevet. Det planlegges for et innendørs klatreanlegg i forbindelse med idrettsprosjektet på Voldsløkka. Dersom prosjektet realiseres, kan anlegget tidligst stå ferdig i 2028.

Tabell 20. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Voldsløkka klatreanlegg	Sagene	2028

Klatreanlegget på Vulkan er planlagt revet og bygges nytt i planperioden, men det knyttet usikkerhet til når tiltaket vil gjennomføres. Nye tiltak bør først og fremst prioriteres i andre byområder. Samtidig bør man se på muligheten for klatreanlegg i tilknytning til andre idrettsprosjekter, som for eksempel flerbrukshaller.

5.1.13 Cricketanlegg

Byområde indre by har ingen anlegg for cricket. Det er behov for å legge til rette for cricketnett (kastebur) i byområdet. Et aktuelt sted kan være Voldsløkka idrettspark.

5.1.14 Vannsportanlegg

Byområde indre by har 15 vannsportanlegg, hvorav samtlige er private. Det er elleve anlegg i bydel Frogner og fire i bydel Gamle Oslo. Et vannsportanlegg kan eksempelvis være et båthus, en robane, en flytebrygge og lignende.

Generelt er tilgjengelighet og tilgang til vannet, sikkerhet, samt tilrettelegging for inn- og utled avgjørende for brukerne av fjordflaten. I Oslo er det et behov for bedre tilrettelegging for treningsaktivitet, herunder utplassering av ilandstigningsbrygger for roere og padlere som gir enkel tilgang til vannet, samt bøystrekk som skiller ut- og innled. Et aktuelt område å utføre dette på er blant annet i Frognerkilen. Det bør også vurderes å legge til rette for vannsportanlegg i forbindelse med utbygging av Grønlikaia.

Det er behov for flere robaner i indre Oslofjord. Aktuelle arealer bør utredes løpende i forbindelse med planprosesser som gjelder vannflaten.

5.1.15 Disksportanlegg

Det finnes ingen anlegg for diskport i indre by.

Under koronapandemien opplevde diskport en massiv aktivitetsvekst. Aktivitetsveksten medførte stor bruk av samtlige diskportanlegg i kommunen. Den store bruken av anleggene er fremdeles gjeldene i høysesonger, særlig på sentrumsnære baner. Det er et byomfattende behov for flere diskgolfbaner i Oslo for å øke kapasiteten. Muligheten for å etablere nye baner i Oslo bør utredes i planperioden.

Tabell 21. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede mulighet for å etablere diskgolfbaner

5.1.16 Aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet

Det eksisterer ingen aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet i Oslo. Et aktivitetshus er et innendørs anlegg som legger til rette for egenorganiserte fysiske aktiviteter som klatring, dans, ulike former for ballspill, sosiale soner, kulturaktiviteter med mer.

Tabell 22. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
KVU aktivitetshus	Byomfattende	Usikkert

Det er et byomfattende behov for aktivitetshus, og det pågår i denne sammenheng en konseptvalgutredning for et aktivitetshus i Oslo. Behovene som kommer frem i utredningen, bør benyttes som grunnlag i det videre arbeidet med anleggstypen.

5.1.17 Ikke prioriterte anleggstyper

I byområde indre by er det enkelte anleggstyper som ikke vil bli prioritert ved nåværende revisjon av behovsplanen: ishaller, anlegg for amerikansk fotball, lacrosseanlegg, rugbyanlegg, curlinganlegg, skianlegg, rideanlegg, luftsportanlegg, orienteringsanlegg, motorsportanlegg, landhockeyanlegg, baseballanlegg, skyteanlegg og golfanlegg.

5.2 Nord/Vest

Byområde nord/vest består av bydelene Nordre Aker, Vestre Aker og Ullern.

Figur 8. Anleggsspredning for prioriterte idrettsanlegg

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 23 viser antall innbyggere i byområdet per 2024 og framskrivninger til planperiodens slutt i 2034. Sammenlignet med byområdene indre by og sør, vil ikke nord/vest oppleve like stor tilbakegang i antall barn og unge i aldersgruppen 6-19 år i årene som kommer. Denne er ventet å flate ut mot slutten av planperioden.

Tabell 23. Antall innbyggere per 2024 og framskrivinger til planperiodens slutt i 2034

Innbyggere	Innbyggere 6-19 år	Framskrevet vekst 6-19 år (2025-2034)
141 493	24 435	-4,75 %

Kilde: Oslo kommunes statistikkbank, Befolkningsframskriving (mellomalternativet) etter kjønn og alder (B).

Fram mot planperiodens slutt i 2034 forventes det større boligutbygging i byområdet. Dette særlig i bydel Ullern, hvor det kan bli stor boligutbygging i forbindelse med utviklingsområdene Skøyen, Smestad og Lilleakerområdet. I bydel Nordre Aker vil en betydelig del av boligbyggingen henge sammen med utviklingen av Frysjaområdet og nye boliger på Kringsjå. Boligutbyggingen vil gi behov for etablering av anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

Byområde nord/vest kjennetegnes som helhet av høyest andel barn og unge fra familier med høy sosioøkonomisk status, og lavest andel ungdommer med utenlandsfødte foreldre. Med høy sosioøkonomisk status følger høy deltakelse i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Undersøkelsen Ung i Oslo (2023) viser at bydelene Nordre Aker, Vestre Aker og Ullern er bydelene med høyest andel aktive barn og unge i Oslo, både i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.^{18, 19} Videre viser undersøkelsen at ungdommene i byområdet generelt er mer fornøyd med tilbudet av idrettsanlegg enn i de fleste andre bydeler. Samtidig oppleves kapasiteten ved flere av idrettsanleggene som svært presset på grunn av den høye andelen aktive barn og unge.

Tabell 24. Oversikt over foreslåtte tiltak for ulike anleggstyper i byområde nord/vest

Byområde nord/vest	Bydel Nordre Aker
• Utrede mulighet for å etablere klatreanlegg • Utrede mulighet for å etablere innendørs skateanlegg • Rehabiliter kunstgressbaner • Utrede mulighet for å etablere diskolfbane	• Utrede mulighet for å etablere kunstgressbane i bydel Nordre Aker • Utrede rulleskianlegg i Sognsvann snøpark • Rehabiliter Linderudkollen hoppanlegg • Prosjekttere driftsgarasje, rulleskianlegg og vannforsyning i Linderudkollen • Etablere toalettfasiliteter på Kringsjå

¹⁸ Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo 2023: Ungdomsskolen og videregående skole.*

¹⁹ Enstad, F. og Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo: 5.-7. trinn.*

Bydel Ullern • Utrede mulighet for å etablere kunstgressbaner i bydel Ullern	Bydel Vestre Aker • Utrede mulighet for å etablere flerbrukshall i bydel Vestre Aker • Prosjekttere utendørs skateanlegg ved Voksen kunstgressbane • Etablere kunstgressbane på Voksen skole
---	---

5.2.1 Flerbrukshaller

Byområde nord/vest har nest dårligst kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Tabell 25 viser prosjekter i prosess i løpet av planperioden. I Skoleprosjekter planlegges fem nye flerbrukshaller. Dersom disse realiseres, vil kapasiteten generelt bedres. Imidlertid vil nord/vest fortsatt være byområdet med nest dårligst kapasitet i Oslo ved planperiodens slutt i 2034.

Tabell 25. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse	Størrelse
Midtstuen skole m. flerbrukshall	Vestre Aker	Usikkert	Standard
VGS m. flerbrukshall på Diakonhjemmet	Vestre Aker	2028	Standard
Flerbrukshall i flerformålsprosjektet Sognsveien 80	Nordre Aker	Usikkert	
Ny barneskole på Engebråten m. flerbrukshall	Nordre Aker	Usikkert	
Ny barneskole på Frysja m. flerbrukshall	Nordre Aker	Usikkert	
Smestad skole flerbrukshall	Ullern	Usikkert	Standard

Det er behov for å øke kapasiteten for flerbrukshaller i alle bydelene i byområde nord/vest. Behovet er størst i bydel Vestre Aker.

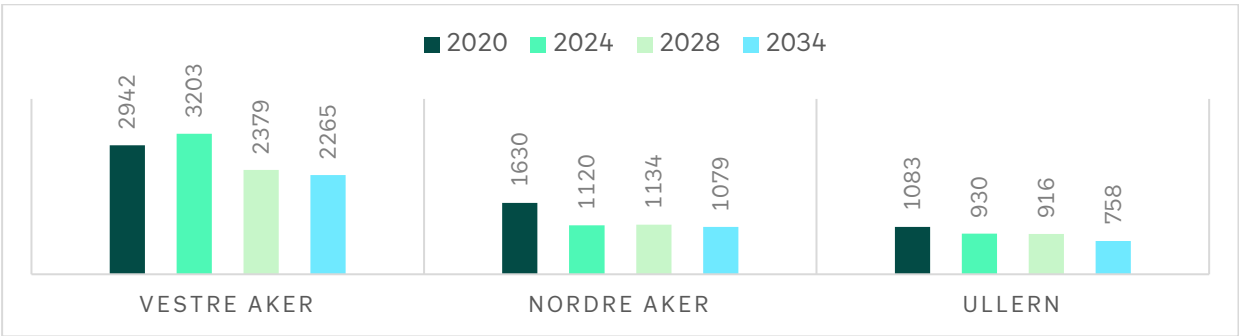
Bydel Vestre Aker er en av bydelene med dårligst kapasitet i Oslo. Figur 9 viser at bydelen vil få bedre kapasitet fra 2028, ved etablering av flerbrukshall i forbindelse med ny videregående skole på Diakonhjemmet. Det er også planlagt flerbrukshall i forbindelse med utvidelse av Midtstuen skole, men årstall for ferdigstillelse er usikkert. Bydelen vil fortsatt ha tredje dårligst kapasitet av alle bydeler i Oslo ved planperiodens slutt i 2034. Det er stort behov for ytterligere tiltak i bydelen. Behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030 skrev at Grindbakken skole har behov for økt kroppsøvingskapasitet og at Utdanningsetaten (UDE) skulle vurdere å utrede etablering av ny flerbrukshall ved skolen. UDE har ikke planer om å etablere en ny flerbrukshall,

og behovet forsøkes løst med andre tiltak. For å få en jevnere geografisk spredning bør det vurderes å etablere en flerbrukshall nordvest eller øst i bydelen.

Bydel Nordre Aker har relativt god kapasitet sammenlignet med flertallet av andre bydeler i Oslo. Imidlertid bidrar den høye andelen aktive barn og unge til et stort trykk på eksisterende flerbrukshaller, og behovet for økt kapasitet er stort. Det er ikke planlagt å etablere nye flerbrukshaller i planperioden. Siden forrige revisjon av behovsplanen er det etablert en flerbrukshall på Korsvoll. Det jobbes for å realisere en flerbrukshall i forbindelse med ny byomfattende 8-13 skole i Sognsveien 80, som er planlagt ferdigstilt etter planperioden. Etter planperioden kan det etableres en ny flerbrukshall på Engebråten eller Frysja. En eventuell ny flerbrukshall vil avhenge av behovet for ny barneskole.

Bydel Ullern har bedre kapasitet enn de fleste andre bydelene i Oslo, og vil være en av bydelene med best kapasitet ved planperiodens slutt i 2034. I løpet av planperioden planlegges en ny flerbrukshall, i forbindelse med rehabilitering av Smestad skole. Det pågår planarbeid på Montebello der ett alternativ inneholder skole og flerbrukshall. Forslag om å omregulere Lilleakerbyen er til politisk behandling. I planforslagene for området er det satt av arealer til idrett og kultur.

Figur 9. Kapasitetstall for flerbrukshall per bydel (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 26. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede mulighet for å etablere ny flerbrukshall i bydel Vestre Aker

5.2.2 Kunstgressbaner

Byområde nord/vest har best kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder. Bydelene har store variasjoner i geografisk utstrekning, muligheter for offentlig transport, og nærliggende flater i tilgrensende bydeler. Dette vurderes i liten grad i fremstillingen i figur 10. Kapasitetstallene viser antallet barn og unge som befinner seg i bydelen, men ikke hvor stor

andel som er aktive medlemmer av et fotballag, fordelt per spilleflate. Dette vises i Norges Fotballforbund (NFF) sin rapport om anleggsdekning per klubb per bydel (2023).²⁰ Rapporten er derfor tatt med i vurderingsgrunnlaget.

Tabell 27. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse	Størrelse
Voksentoppen kunstgressbane	Vestre Aker	2025	5er
Kringsjø kunstgressbane 4	Nordre Aker	Usikkert	9er

Det er stort behov for nye kunstgressbaner i alle bydelene i byområde nord/vest. Ettersom det er flest prosjekter i prosess i bydel Vestre Aker, vurderes behovet å være størst i bydel Ullern og bydel Nordre Aker. Imidlertid er det med forutsetning om at prosjekter i prosess blir gjennomført, noe som per i dag er usikkert.

Bydel Ullern er en av bydelene med dårligst kapasitet i Oslo, når det tas hensyn til aktivitetsnivå. Det er per nå ikke vedtatt nye prosjekter i løpet av planperioden, men det vurderes å etablere en kunstgressbane på eksisterende bane på Silkestrå. Det vurderes også å etablere kunstgress på banen ved Lysejordet skole. Ved planperiodens slutt i 2034 vil bydelen ha noe dårligere kapasitet. NFFs anleggsrapport (2023) viser at Ullern IF er den klubben med tredje dårligst kapasitet i Oslo, sortert etter behov per klubb.

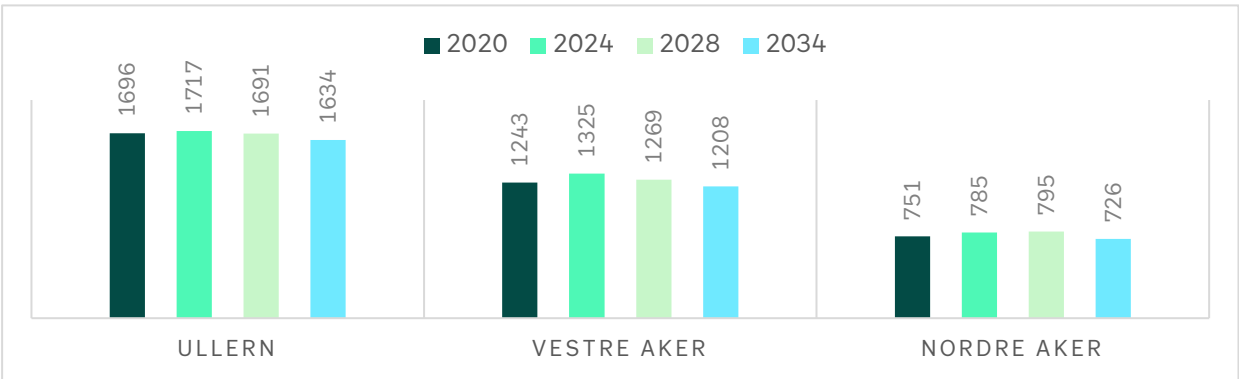
Bydel Vestre Aker har gjennomsnittlig god kapasitet sammenlignet med andre bydeler i Oslo. Samtidig viser NFFs anleggsrapport (2023) at bydel Vestre Aker er bydelen med dårligst kapasitet i Oslo. Siden forrige revisjon er det undersøkt muligheter for å etablere en kunstgressbane på Voksentoppen. Det er planlagt å ferdigstille banen i 2025.

Bydel Nordre Aker er en av bydelene med best kapasitet i Oslo. Imidlertid viser NFFs anleggsrapport (2023) at bydel Nordre Aker, sammen med bydel Vestre Aker, er bydelene med dårligst kapasitet i Oslo. Det er igangsatt en prosess for å etablere en ny kunstgressbane på en av dagens gressbaner på Kringsjø, men det vil ikke dekke behovet i bydelen.

Videre har Gressbanen 2 blitt solgt til idrettslaget Ready og en ny kombinert 9er kunstgress- og kunstisbane vil erstatte eksisterende 9er kunstgressbane. I forrige behovsplan ble 9er-grusbanen ved Voksen skole nevnt som en flate som kan være egnet for kunstgress i framtiden. I forbindelse med bystyrevedtak 192/22 har det blitt utredet alternativer for en 11er kunstgressbane i Hovseter-området. Utredningen anbefaler å etablere en så stor kunstgressbane som mulig på grusbanen på Voksen skole. Ved en eventuell etablering av kunstgressbane på grusbanen foreslås det at banen bygges med undervarme.

²⁰ NFF Oslo (2023). *Anleggssituasjonen for fotballklubber i Oslo kommune: Behov og kapasitet pr. sesongslutt 2022.*

Figur 10. Kapasitetstall for kunstgressbaner per bydel (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 28. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede mulighet for å etablere kunstgressbaner i bydel Ullern • Utrede mulighet for å etablere kunstgressbane i bydel Nordre Aker • Etablere kunstgressbane på Voksen skole i bydel Vestre Aker
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	• Rehabiliterer kunstgressbaner

5.2.3 Svømmeanlegg

Byområde nord/vest har dårligst kapasitet sammenlignet med de andre byområdene. Tabell 29 viser at det er flere prosjekter i prosess, med hensikt å øke kapasiteten. Det er besluttet å gjennomføre en konseptvalgutredning (KVU) for et nytt svømmeanlegg i Oslo vest. Dersom det vedtas å bygge et nytt svømmeanlegg, forventes dette etablert etter planperioden.

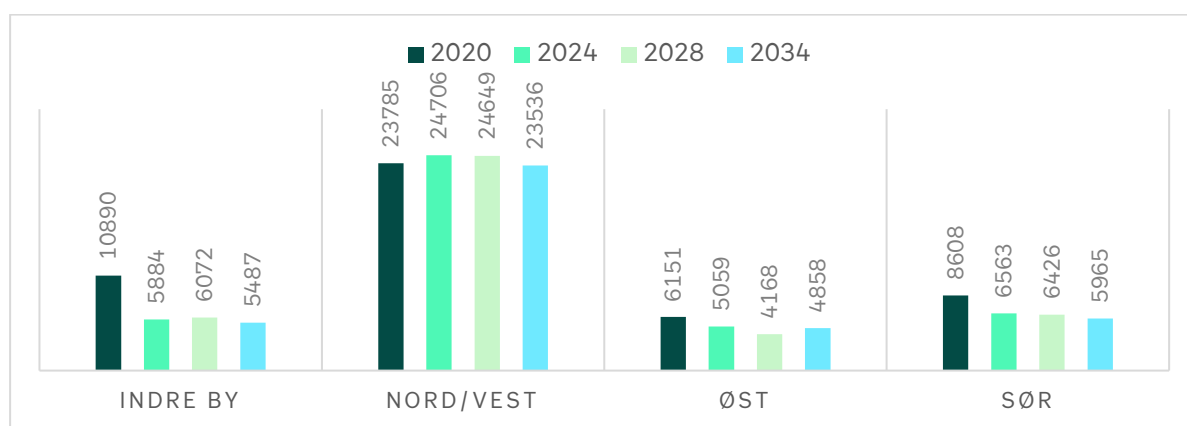
Tabell 29. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Konseptvalgutredning bad Oslo Vest	Ullern, Vestre Aker, Nordre Aker, Frogner, St. Hanshaugen	Usikkert
Sognsveien 80	Nordre Aker	Usikkert

Ved bystyrets behandling av Byrådssak 73/2023 - Skøyen - Områderegulering med konsekvensutredning - Bydelene Ullern og Frogner ble det vedtatt at forslag til lokalisering av nytt bad i Oslo vest skal legges frem i denne behovsplanen, samt at Bestumkilen og Filipstad skal inkluderes i utredningen av mulige lokasjoner. Vedtaket vil følges opp ved at Bestumkilen og Filipstad inkluderes i det videre KVVU-arbeidet. Det vil ikke være mulig å legge frem forslag til lokasjoner i denne behovsplanen, da KVVU-arbeidet ikke har kommet langt nok.

Sogn bad vil ha et større rehabiliteringsbehov i løpet av planperioden. Det planlegges for at anlegget skal erstattes med et svømmeanlegg med utvidet tilbud, i forbindelse med prosjektet i Sognsveien 80.

Figur 11. Kapasitetstall for svømmeanlegg per byområde (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

5.2.4 Basishaller

Byområde nord/vest har omtrent samme kapasitet som øvrige byområder i Oslo. Kapasiteten vil bedre seg fram til planperiodens slutt i 2034. Det er igangsatt prosess for ny basishall på Grefsen. Det vil på sikt bedre kapasiteten ytterligere i byområdet, og kan bidra til å frigjøre kapasitet til nærliggende flerbrukshaller i bydelen.

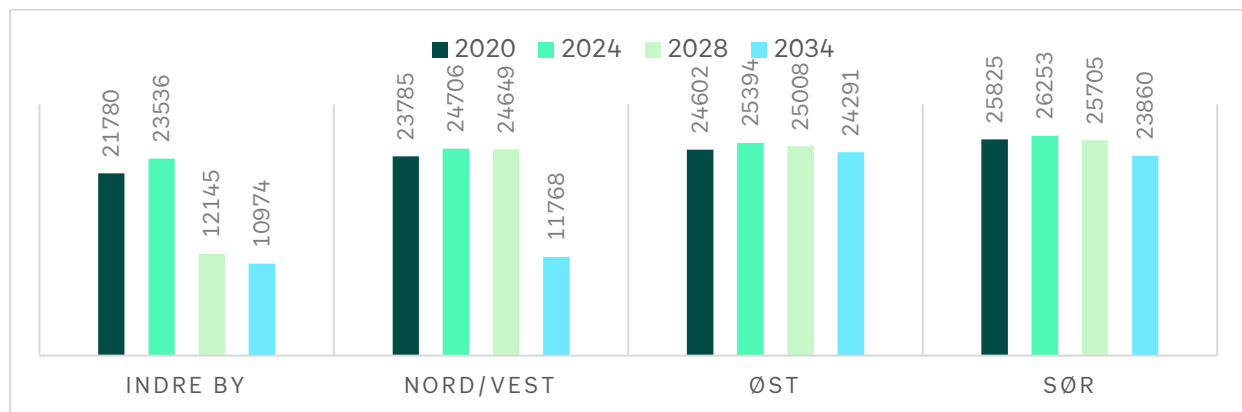
Etter planperioden kan det potensielt etableres to nye basishaller. Det vurderes å etablere en basishall i prosjektet Sognsveien 80, men det er usikkert når prosjektet eventuelt vil realiseres.

Tabell 30. Oversikt prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Grefsen basishall	Nordre Aker	Usikkert, i løpet av planperioden
Sognsveien 80 basishall	Nordre Aker	Usikkert

Det er behov for basishall i byområde nord/vest, men behovet vurderes større i andre byområder. Det er derfor ingen foreslåtte tiltak for basishaller i byområdet.

Figur 12. Kapasitetstall for basishaller per byområde (antall barn og unge per flate)

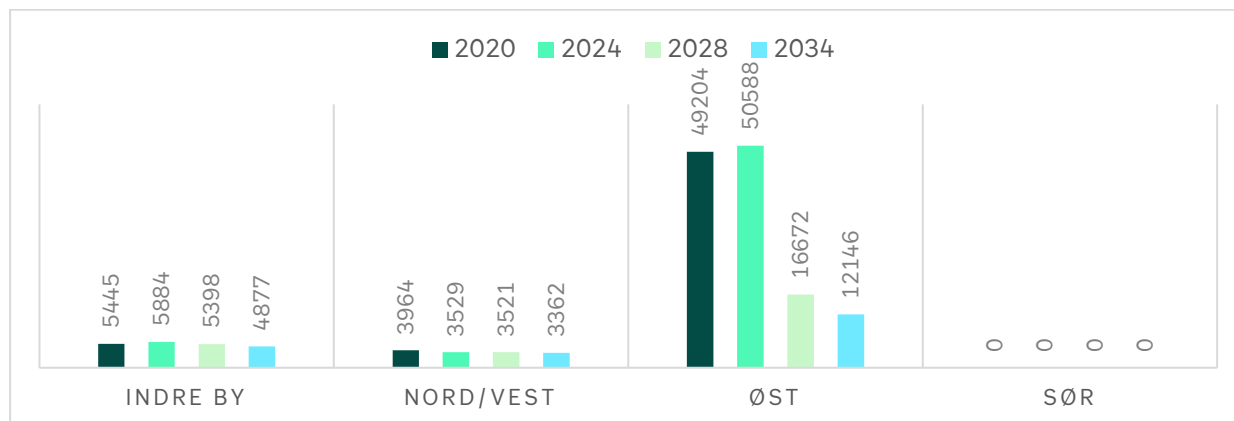

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

5.2.5 Kunstisanlegg

Byområde nord/vest har best kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Kapasiteten vil fortsatt være best gjennom planperioden. Siden forrige revisjon av behovsplanen har Gressbanen 2 blitt solgt til idrettslaget Ready. Eksisterende 9er bane vil oppgraderes til en 9er bane med kunstis.

Det er behov for å utnytte Bergbanen bedre på sommerstid. Anlegget brukes hovedsakelig på vinterstid og har per i dag ikke optimal utnyttelse av anlegget. Selv om det er et behov for kunstisanlegg i byområdet, viser figur 13 at behovet for et slikt anlegg er større i andre byområder.

Figur 13. Kapasitetstall for kunstisbaner per byområde (antall barn og unge per flate)²¹

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

5.2.6 Aktivitetssaler

Byområde nord/vest har fire kommunale aktivitetssaler, hvor det utøves dans og/eller kampsport.²² Tre av anleggene ligger i bydel Vestre Aker, og ett i bydel Ullern.

Tabell 31 viser at det planlegges en aktivitetssal tilrettelagt for dans ved Midtstuen skole. År for planlagt ferdigstillelse er usikkert.

Tabell 31. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Anlegg for dans ved Midtstuen skole	Vestre Aker	Usikkert

Det er et byomfattende behov for aktivitetssaler. For å imøtekomme behovet vil det undersøkes muligheter for å etablere flere aktivitetssaler i forbindelse med etablering av flerbrukshaller, basishaller, svømmehaller og andre idrettsbygg.

5.2.7 Ishaller

Byområde nord/vest har ingen egen ishall. Etableringen av Sonja Henie ishall i bydel Frogner har imidlertid bedret kapasiteten for nærliggende bydeler. Likevel er det fortsatt behov for å tilrettelegge for isidretter i nord/vest. Det er mangel på istid for den organiserte idretten, og tilgjengelighet for egenorganisert fysisk aktivitet er begrenset. Selv om det er et behov i byområdet, vurderes behovet større i andre byområder.

²¹ Kapasiteten i byområde sør fremstilles som «0» fordi det ikke er noen kunstisanlegg i byområdet.

²² To av disse er skoler som leier ut gymsalen til idretten.

5.2.8 Friidrettsanlegg

Byområde nord/vest har ett frifot-anlegg i bydel Vestre Aker og ett i Nordre Aker. Siden forrige revisjon av behovsplanen er det etablert en friplass på Hovseter, noe som har bedret kapasiteten i bydel Vestre Aker. Etter planperioden vil kapasiteten bedres ytterligere dersom friplass etableres i prosjektet Sognsveien 80.

Tabell 32. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Friplass Sognsveien 80	Nordre Aker	Usikkert

Det er behov for en friplass eller frifot-anlegg i bydel Ullern og bydel Vestre Aker. Bydel Ullern har per i dag ingen friidrettsanlegg. Selv om friplassen på Hovseter har bedret kapasiteten, er anlegget hovedsakelig tilrettelagt for de yngste utøverne. Selv om det er et behov for friidrettsanlegg i byområdet, vurderes behovet som større i andre byområder.

5.2.9 Idretts- og servicebygg

Siden forrige revisjon har Disen, Ullern og Nordre Åsen klubbhus blitt rehabilitert. I løpet av planperioden skal klubbhus med garderober på Grefsen utredes og reguleres.

Tabell 33. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Grefsen klubbhus og garderober	Nordre Aker	Usikkert

Det er usikkert om klubbhuset med garderober på Grefsen vil etableres i løpet av planperioden. Dagens klubbhus og garderober er fra 1950-tallet og det er stort behov for å bedre kapasiteten. Videre er det behov for å rehabilitere Røa klubbhus. Det er behov for klubbhusfasiliteter i Holmenkollen. Linderudkollen langrennsarena har behov for en driftsgarasje på grunn av driftsutfordringer med vedlikeholdsarbeid på maskiner, samt lagring og transport av utstyr.

På Kringsjø er toalettfasiliteter ikke tilfredsstillende. Om sommeren er det høy aktivitet ved sandvolleyballbanene og det er også mye aktivitet ved kunstgressbanene i området hele året. Det er langt å gå til garderobe- og toalettfasiliteter og behov for bedre løsninger.

Det er fortsatt et behov for å etablere måltårn, kiosk- og toalettfasiliteter i tilknytning til Bestumkilen ro- og padleanlegg. Kommunen har gitt innspill om behovet i forbindelse med Skøyen områderegulering. Endelige planer for området er ikke vedtatt.

Tabell 34. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	Etablere toalettfasiliteter på Kringsjø

5.2.10 Skianlegg

Arenaer for langrenn, rulleski og skiskyting

I byområde nord/vest er det tre ordinære skianlegg i Marka; i Sørkedalen, Sognsvann Snøpark og Linderudkollen. I tillegg ligger det et nasjonalanlegg i Holmenkollen. Holmenkollen er tilrettelagt for å arrangere mesterskap på nasjonalt og internasjonalt nivå og består av anlegg for langrenn, skiskyting, rulleski og hopp.

Langrenn

I bydel Vestre Aker er det et svært aktivt langrennsmiljø. Det er derfor behov for et idrettsanlegg som gir et utendørs helårstilbud i nærområdet på Røa. I området i dag brukes Voksenjordet/Skuggenjordet til aktivitet hele året, men det er behov for ytterligere økt kapasitet på grunn av økt tilstrømming til langrennsmiljøet.

Rulleski

I byområde nord/vest er det ett rulleskianlegg, i Holmenkollen nasjonalanlegg. Anlegget har svært høy aktivitet og kapasiteten er begrenset. Det er derfor et stort behov for å etablere rulleskianlegg i nord/vest.

Det har vært planer om å etablere rulleskianlegg i Sognsvann Snøpark og på Linderudkollen, men disse prosjektene har stoppet opp. Følgelig er det fortsatt et stort behov for å etablere rulleskianlegg i disse områdene. I Linderudkollen er det i tillegg behov for å sørge for bedre vannforsyning til snøproduksjonsanlegget, siden dette ikke har tilstrekkelig kapasitet i dag.

Ettersom det kun er ett rulleskianlegg i byområdet, er det avgjørende at løypeprofilen er tilpasset en bredest mulig målgruppe. Per i dag oppleves løypeprofilen i Holmenkollen som krevende, spesielt for barn og unge og parautøvere. Det er behov for å videreutvikle løyper som har en flatere løypeprofil tilpasset flere nivåer, for å sikre bedre utnyttelse av anlegget.

I tillegg til rulleskianlegget i Holmenkollen brukes trafikkerte veier i Maridalen og Sørkedalen som fast treningsarena for mange rulleskiløpere og syklist. Tellingene av rulleskiløpere og syklist viser at det ikke finnes et godt alternativ til Maridalsveien.²³ Det pågår derfor et prosjekt for å bedre trafikksikkerheten for myke trafikanter, med antatt oppstart i 2027.

²³ Oslo kommune. (2023). *Maridalsveien – tilrettelegging for myke trafikanter fra Brekke til Hamneren*.

En videreutvikling av flere og flatere løypeprofiler gir også et utvidet tilbud til rulleskiløperne som i dag benytter veier i Maridalen og Sørkedalen.

Skiskyting

I byområde nord/vest er det ett skiskytteranlegg, i Holmenkollen nasjonalanlegg. Det er behov for å videreutvikle anlegget slik at det er bedre tilrettelagt for barn og unge. Videre bør man vurdere å oppgradere skivene i henhold til miljøkrav.

Tabell 35. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Prosjekttere rulleskianlegg i Sognsvann snøpark • Prosjekttere rulleskianlegg, driftsgarasje og ny vannforsyning i Linderudkollen

Hoppanlegg

De tre hoppanleggene som er i bruk i Oslo ligger i byområde nord/vest; Holmenkollen nasjonalanlegg, Midtstuen og Linderudkollen. Tabell 36 viser at det planlegges å etablere et helårsanlegg for skihopp i Holmenkollen nasjonalanlegg i løpet av planperioden.

Tabell 36. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Etablere helårsanlegg for skihopp i Holmenkollen nasjonalanlegg	Vestre Aker	Usikkert

Det er i tillegg behov for bedre tilrettelegging for barn og unge på eksisterende hoppanlegg. Per i dag er Midtstuen det eneste fullverdige rekrutteringsanlegget i Oslo. I 2017 ble det gjennomført en mulighetsstudie for å undersøke potensialet for og utvikle Midtstulia, herunder området rundt det eksisterende hoppanlegget. Det var flere forslag til hvordan området kunne utvikles, men det er behov for en oppdatert utredning av området. I tillegg er det behov for rehabiliteringstiltak på Linderudkollen hoppanlegg.

Tabell 37. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	• Rehabiliter Linderudkollen hoppanlegg

Alpinanlegg

Byområde nord/vest har tre alpinanlegg, fordelt på tilhørende bydeler. Husebybakken i bydel Ullern driftes av et lokalt idrettslag, med støtte fra Oslo kommune. Oslo Vinterpark Tryvann Skisenter og Oslo Skisenter på Grefsenkollen driftes av kommersielle aktører.

Siden forrige revisjon er driften av Husebybakken midlertidig stanset på grunn av anleggsarbeid. Anlegget planlegges gjenåpnet i 2028. Reguleringsarbeidet for planlagt oppgradering av alpinanlegget i Grefsen- og Trollvannskleiva pågår fortsatt, og det er usikkert når anlegget vil være ferdigstilt.

Det er ingen foreslåtte tiltak i byområde nord/vest i løpet av planperioden. Behovet vurderes større i byområde øst og sør og eventuelle tiltak vil bli prioritert i disse områdene.

5.2.11 Anlegg for rullende aktiviteter

I rullende aktiviteter inngår idrettene/aktivitetene sykkel, skateboard, sparkesykkel/scoot og rulleskøyter. Det er et byomfattende behov for å etablere flere mindre, lavterskel, anlegg/parker som tilrettelegger for flere rullende aktiviteter.

Sykkelanlegg

I byområde nord/vest finnes ett ordinært sykkelanlegg, i Nordre Aker. I tillegg finnes en mindre rundløype i Sognsvann snøpark. Dette er et nærmiljøanlegg som benyttes til øvelse og trening for barn og unge.

Det er et byomfattende behov for nye sykkelanlegg. I forrige behovsplan var et tiltak å utrede muligheter for tilrettelegging for sykkel i alpinanleggene. I reguleringsplanen for alpinanlegget i Grefsen- og Trollvannskleiva legger ny plan opp til stolheis på Grefsensiden, som kan gi mulighet for å legge til rette for terrengsykkel i sommersesongen. Den pågående prosessen bør bidra til å øke kapasiteten for sykkel.

Voksenjordet har blitt foreslått som et område for utvikling av aktivitetspark med sommeraktiviteter som sykkel og løping. Det vil kreve dispensasjon fra eksisterende regulering, eller omregulering.

Skateanlegg

Byområde nord/vest har ett utendørs skateanlegg, i bydel Nordre Aker. Tabell 38 viser at det er planer om å oppgradere det eksisterende anlegget i løpet av planperioden. Anlegget bør oppgraderes i betong, noe som vil bedre kapasiteten.

Tabell 38. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
--------	-------	--------------------------

Engebråten skole skatepark	Nordre Aker	2026
----------------------------	-------------	------

Det vil fortsatt være behov for flere skateanlegg i byområdet. For å skape et helårstilbud bør det utredes mulighet for et innendørs skatetilbud. Behovet bør utredes parallelt og vurderes opp mot behovet i byområde sør.

I forbindelse med oppfølging av *bystyrevedtak 192/22: Innbyggerforslag – Aktivitetspark ved Voksen skole*, er det gjennomført en utredning for plassering av en aktivitetspark i Hovseterområdet i bydel Vestre Aker. Store deler av aktivitetsparken er tiltenkt skateanlegg i betong. I henhold til utredningen anbefales det å etablere aktivitetsparken/skateanlegget i tilknytning til Voksen kunstgressbane.

Tabell 39. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede muligheten for å etablere innendørs skateanlegg i nord/vest • Prosjekttere skateanlegg ved Voksen kunstgressbane i bydel Vestre Aker

5.2.12 Tennis- og padelanlegg

Byområde nord/vest har seks kommunale tennisanlegg, som alle er utendørsbaner. Fire i bydel Nordre Aker, og ett i hver av bydelene Ullern og Vestre Aker. I tillegg finnes to innendørs padelanlegg, i bydel Vestre Aker, hvorav det ene anlegget ble ferdigstilt i 2024. Det etableres også to utendørs padelbaner i bydel Ullern i løpet av planperioden.

Oslo Tennisklubb skal etablere en ny tennishall med tilhørende klubbhus, garderober og treningsrom i tillegg til alle banene. Dagens anlegg består av elleve utendørsbaner. Tre av disse vil få en boblehall for å kunne brukes på vinteren. Det nye anlegget skal bestå av seks utendørsbaner og seks innendørsbaner, i tillegg til fire eksisterende baner. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2025. Ullern tennisanlegg vil få to nye utendørs padelbaner som er åpen for allmenheten. Arbeidet med å ferdigstille anlegget er igangsatt.

Kapasiteten i Oslo er presset om vinteren og det er behov for flere offentlig innendørs tennisanlegg i nord/vest. Dette bør utredes samtidig og vurderes opp mot behovet for et innendørs tennis- og padelanlegg i byområdene øst og sør.

5.2.13 Sandbaneanlegg

Byområde nord/vest har elleve sandbaneanlegg. Bydel Nordre Aker har syv sandvolleyballbaner og én sandhåndballbane. Bydel Vestre Aker har to sandvolleyballbaner. Bydel Ullern har én sandvolleyballbane og én sandhåndballbane.

Det er behov for å oppgradere Sognsvann badeplass sandvolleyballbane. En bedre utnyttelse av det eksisterende anlegget kan bidra til å øke kapasiteten i området og avlaste sandvolleyballanlegget på Kringsjø, hvor aktiviteten er høy og kapasiteten sprengt. Et slikt tiltak regnes som en mindre rehabilitering og vil derfor ikke beskrives som tiltak i behovsplanen.

5.2.14 Klatreanlegg

Byområde nord/vest har ikke klatretilbud for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

I forrige behovsplan stod det at etablering av flere klatretilbud i nord-vest og øst bør vurderes i løpet av planperioden. Siden forrige revisjon er det ikke vurdert å etablere nye klatretilbud i byområdet. Følgelig er det fortsatt behov for et klatreanlegg i byområdet. Den geografiske avstanden til andre klatreanlegg er stor, spesielt for bydelene Vestre Aker og Ullern.

Tabell 40. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede muligheter for å etablere innendørs klatreanlegg i byområde nord/vest og øst

Behovet i byområdene nord/vest og øst bør utredes parallelt og vurderes opp mot hverandre. Ettersom det planlegges å etablere et nytt klatreanlegg på Voldsløkka, bør et eventuelt nytt klatreanlegg plasseres med en viss geografisk avstand til dette anlegget. Videre bør man se på mulighet for å etablere klatreanlegg i tilknytning til andre idrettsprosjekter, som for eksempel flerbrukshaller.

5.2.15 Cricketanlegg

Byområde nord/vest har ingen cricketanlegg. Det er behov for å legge til rette for cricketnett (kastebur) i bydel Nordre Aker, i området rundt Kringsjø/Sogn.

5.2.16 Vannsportanlegg

Byområde nord/vest har ett vannsportanlegg, Bestumkilen i bydel Ullern, som er en av de mest brukte anleggene i Oslo. Det er behov for et anlegg på land i tilknytning til ro- og padlebanen.

Generelt er det tilgjengelighet og tilgang til vannet, sikkerhet, samt tilrettelegging for inn- og utled som er avgjørende for brukerne av fjordflaten. I Oslo er det et behov for bedre tilrettelegging for treningsaktivitet, herunder utplassering av ilandstigningsbrygger for roere og padlere som gir enkel tilgang til vannet, samt bøyestrek som skiller ut- og innled. Det er også behov for flere robaner i Indre Oslofjord. Behovet bør vurderes innlemmet i planprosesser knyttet til utvikling av Oslofjorden, da det er et byomfattende behov for vannsportanlegg.

5.2.17 Disksportanlegg

Byområde nord/vest har tre diskgolfbaner, fordelt på tilhørende bydeler. Under koronapandemien opplevde disksport en massiv aktivitetsvekst. Aktivitetsveksten medførte stor bruk av samtlige disksportanlegg i kommunen. Den store bruken av anleggene er fremdeles gjeldene i høysesonger, særlig på sentrumsnære baner. Det er et byomfattende behov for flere diskgolfbaner i Oslo for å øke kapasiteten. Muligheten for å etablere nye baner i Oslo bør utredes i planperioden.

Det er knyttet usikkerhet til hva som vil skje med Røa diskgolfbane. Banen ligger på et landbruksareal, og det er søkt om permanent fritak fra driveplikten til Statsforvalteren. Inntil saken er behandlet kan klubben leie området under samme betingelser som tidligere. Det vil være behov for økt kapasitet dersom Røa diskgolfbane forsvinner. I tillegg er det behov for å gjennomføre mindre sikkerhetstiltak på enkelte kurver i Muselunden og Holmenkollen.

Tabell 41. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede mulighet for å etablere diskgolfbane

5.2.18 Golfanlegg

Byområde nord/vest har ett golfanlegg, i bydel Vestre Aker. Grunnet økt golfaktivitet på eksisterende anlegg, særlig blant barn og unge, er det behov for å øke kapasiteten. Ettersom golf er en arealkrevende idrett, er det behov for å etablere et mindre trenings-/nærmiljøanlegg. Behovet bør imidlertid undersøkes parallelt og vurderes opp mot behov for nærmiljøanlegg for golf i byområdene øst og sør.

5.2.19 Skyteanlegg

Byområde nord/vest har ett utendørs bueskytteranlegg, i bydel Vestre Aker. Bueskytterne opplever kraftig tilbakegang i medlemsmassen om vinteren grunnet dårlig innendørs kapasitet og har behov for treningsfasiliteter om vinteren. Det er behov for å utrede et innendørs bueskytteranlegg med klubbfasiliteter. Bedre innendørskapasitet kan også løses ved å se på muligheten for å legge til rette for bueskyting i flerbrukshaller.

5.2.20 Aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet

Det eksisterer ingen aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet i Oslo. Et aktivitetshus er et innendørs anlegg som legger til rette for egenorganiserte fysiske aktiviteter som klatring, dans, ulike former for ballspill, sosiale soner, kulturaktiviteter med mer.

Tabell 42. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
KVU aktivitetshus	Byomfattende	Usikkert

Det er et byomfattende behov for aktivitetshus, og det pågår i denne sammenheng en konseptvalgutredning for et aktivitetshus i Oslo. Behovene som kommer frem i utredningen, bør benyttes som grunnlag i det videre arbeidet med anleggstypen.

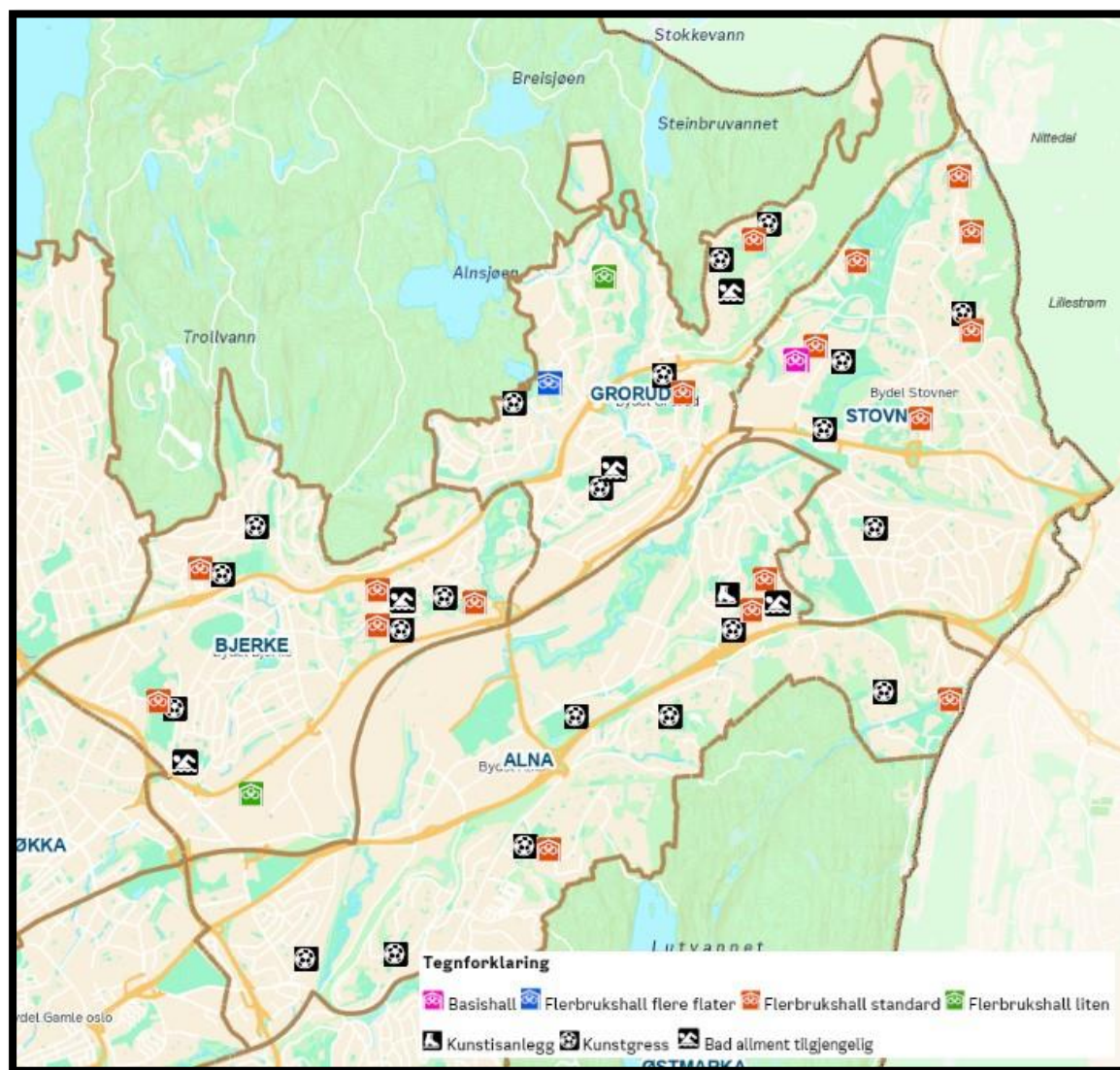
5.2.21 Ikke prioriterte anleggstyper

I byområde nord/vest er det enkelte anleggstyper som ikke vil bli prioritert ved nåværende revisjon av behovsplanen: anlegg for amerikansk fotball, lacrosseanlegg, landhockeyanlegg, rugbyanlegg, curlinganlegg, orienteringsanlegg, luftsportanlegg, motorsportanlegg og rideanlegg.

5.3 Øst

Byområde øst består av bydelene Bjerke, Alna, Grorud og Stovner.

Figur 14. Anleggsspredning for prioriterte idrettsanlegg

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten

Tabell 43 viser antall innbyggere i byområdet per 2024 og framskrivninger til planperiodens slutt i 2034. Sammenlignet med øvrige byområder, vil øst oppleve minst tilbakegang i antall barn og unge i aldersgruppen 6-19 år i årene som kommer. Denne trenden er ventet å flate ut mot slutten av planperioden.

Tabell 43. Antall innbyggere per 2024 og framskrivninger til planperiodens slutt i 2034

Innbyggere	Innbyggere 6-19 år	Framskrevet vekst 6-19 år (2025-2034)
149 061	25 292	-2,71 %

Kilde: Oslo kommunes statistikkbank, Befolkningsframskriving (mellomalternativet) etter kjønn og alder (B).

Fram mot planperiodens slutt i 2034 forventes det også større boligutbygging i byområdet. Dette særlig i utviklingsområdene Løren/Økern, Rødtvet, Furuset, Nedre Rommen, Grorud sentrum og Bjerke. Boligutbyggingen vil gi behov for etablering av nye anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

Byområde øst kjennetegnes som helhet av høy andel barn og unge fra familier med lav sosioøkonomisk status, og høyest andel barn og unge med utenlandsfødte foreldre. I Oslo er det Stovner, Grorud og Alna som har lavest sosioøkonomisk status.

Med lav sosioøkonomisk status følger lav deltakelse i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Undersøkelsen Ung i Oslo (2023) viser at andelen aktive barn og unge i organisert og egenorganisert fysisk aktivitet er tre til fire ganger så lav som i enkelte av de vestlige bydelene.^{24,25} Stovner er bydelen med lavest andel fysisk aktive ungdommer. Grorud og Alna skårer også lavt på fysisk aktivitet.

Ung i Oslo (2023) viser videre at ungdom i øst, generelt sett, er mindre fornøyd med idrettsanleggene enn ungdommene i vest. Av bydelene i øst er det Alna og Stovner som er minst fornøyde. Likevel er ungdom i øst mest fornøyd med tilbudet av treffsteder for ungdom, hvor bydel Grorud er mest fornøyd i hele Oslo.

Bjerke skiller seg noe fra øvrige bydeler i øst. Bydelen ligger omtrent på gjennomsnittet når det gjelder fysisk aktivitet og deltakelse i idrett, samt hvor fornøyd de er med idrettsanleggene. Det er også færre ungdommer som tilhører familier med lav sosioøkonomisk status i Bjerke enn resten av byområde øst.

Tabell 44. Oversikt over foreslåtte tiltak for ulike anleggstyper i byområde øst

Byområde øst • Utrede mulighet for å etablere basishall • Rehabiliterer kunstgressbaner • Utrede muligheten for å etablere diskgolfbane • Utrede muligheter for å etablere innendørs klatreanlegg		
Bydel Alna • Prosjekttere kunstislegg på ny 7er kunstgressbane på Haugerud • Rehabiliterer Jerikobakken	Bydel Bjerke • Prosjekttere kunstgressbaner i Hovinbyen • Utrede muligheten for å etablere friidrettsanlegg i Hovinbyen	

²⁴ Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo 2023: Ungdomsskolen og videregående skole.*

²⁵ Enstad, F. og Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo: 5.-7. trinn.*

• Utrede muligheten for å etablere landhockeybane i bydel Alna	• Etablere 5er kunstgressbaner i Løren idrettspark • Prosjektene midlertidig klubbhus på Løren • Reetablere Løren ishall
Bydel Grorud • Prosjektene friplass i Grorud idrettspark • Prosjektene sykkelanlegg på Huken • Etablere klubbhus ved Bjøråsen kunstgressbane	Bydel Stovner • Utrede muligheten for å etablere kunstgressbane i bydel Stovner • Utrede muligheten for å etablere kunstis anlegg i bydel Stovner

5.3.1 Flerbrukshaller

Byområde øst har nest dårligst kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Tabell 45 viser at det pågår tre skoleprosjekter. Disse prosjektene fører til at kapasiteten bedres. Det er behov for å øke kapasiteten for flerbrukshaller i bydelene Alna og Bjerke.

Tabell 45. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse	Størrelse
Haugerud skole m. flerbrukshall	Alna	Usikkert	Dobbel
Økern skole m. flerbrukshall	Bjerke	2027	Standard
Refstad skole m. flerbrukshall ²⁶	Bjerke	2028-2030	Standard

Bydel Alna er en av bydelene med dårligst kapasitet, sammenlignet med de andre bydelene i Oslo, og dårligst kapasitet i byområde øst. Det planlegges for en dobbel flerbrukshall som vil erstatte dagens hall på Haugerud. Dersom Haugerud flerbrukshall realiseres vil det bedre kapasiteten i planperioden. Likevel vil bydel Alna fortsatt ha dårligst kapasitet i byområde øst ved planperiodens slutt i 2034. Det pågår en reguleringsprosess, hvor Stubberud idrettsfelt inngår, hvor det bør vurderes en flerbrukshall.

Av skoleprosjekter pågår en konseptvalgutredning på Furuset. Bakgrunnen for utredningen er at det skal etableres ny skole i Verdensparken når Furuset skole skal rehabiliteres. Her vil også idrettsbehovet og flerbrukshall utredes. Disse prosjektene vil mest sannsynlig bli etablert etter planperiodens slutt. Hvis disse prosjektene blir realisert vil det bedre kapasiteten i bydel Alna. Det planlegges for stor boligutbygging i Brynområdet, som er en del av Hovinbyen. Dette utløser

²⁶ Skolen har planlagt ferdigstillelse i 2024.

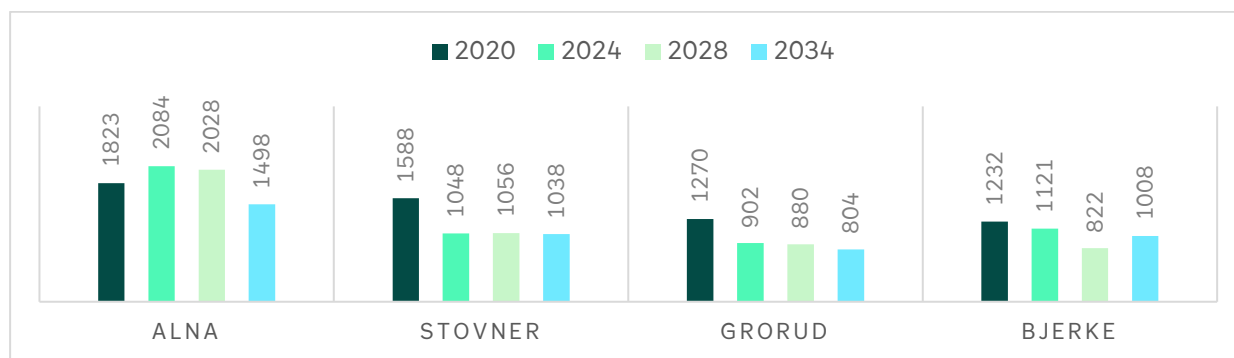
behovet for å etablere flerbrukshall i området i takt med befolkningsveksten. Furuset idrettshall har behov for rehabilitering.

Bydel Bjerke er en av bydelene med bedre kapasitet, sammenlignet med de andre bydelene i Oslo. Siden forrige revisjon av behovsplanen har Linderud flerbrukshall blitt etablert. I løpet av planperioden planlegges en ny flerbrukshall i forbindelse med Økern skole. Videre er det i reguleringen for Løren idrettspark lagt opp til at plashallen på Løren skal erstattes med en ny flerbrukshall i forbindelse med ny skole. I tillegg er Løren flerbrukshall under planlegging. Den aktuelle tomten ligger ved grensen til bydel Bjerke. Videre har Utdanningsetaten startet opp utredning av skoleprosjekt i Hovinbyen, hvor det også er aktuelt med idrettsanlegg og flerbrukshall. Til tross for nye og planlagte flerbrukshaller i bydelen vil kapasiteten bli dårligere fram mot planperiodens slutt i 2034.

Bydel Stovner har gjennomsnittlig god kapasitet, sammenlignet med de andre bydelene i Oslo. Kapasiteten vil bedres fram til planperiodens slutt i 2034. Siden forrige revisjon har det blitt etablert flerbrukshall på Vestli og Tokerud. Haugenstua flerbrukshall har behov for rehabilitering.

Bydel Grorud er en av bydelene med bedre kapasitet, sammenlignet med de andre bydelene i Oslo. Kapasiteten bedres ytterligere fram mot planperiodens slutt i 2034 og vil være en av bydelene med best kapasitet. Det kan være aktuelt med flerbrukshall i forbindelse med reguleringssaken på Kakkelvnskroken. Behovet må sees opp mot behovet for basishall eller annen type idrettshall.

Figur 15. Kapasitetstall for flerbrukshall per bydel (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

5.3.2 Kunstgressbaner

Byområde øst har nest best kapasitet sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Det er likevel behov for å øke kapasiteten for kunstgressbaner i bydel Bjerke, Stovner og Alna.

Tabell 46 viser prosjekter i prosess i løpet av planperioden.

Tabell 46. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse	Størrelse
Haugerud kunstgressbane (reetablering)	Alna	Usikkert	11er
Haugerud kunstgressbane	Alna	Usikkert	7er
Haugerud midlertidig kunstgressbaner	Alna	Usikkert	11er og mindre bane
Kunstgressbane på Løren/Økern	Bjerke	Usikkert	Usikkert

I Bydel Bjerke er det ventet en stor befolkningsvekst de neste årene. Samtidig vil kapasiteten for kunstgressbaner bli noe bedre fram mot planperiodens slutt i 2034. Det pågår en regulering i Løren idrettspark, hvor det legges opp til to nye 5er baner. Disse bør etableres i planperioden. Løren idrettspark vil likevel være presset på aktivitet. NFFs anleggsrapport (2023) viser at Hasle-Løren er en av klubbene med størst underkapasitet i Oslo.²⁷

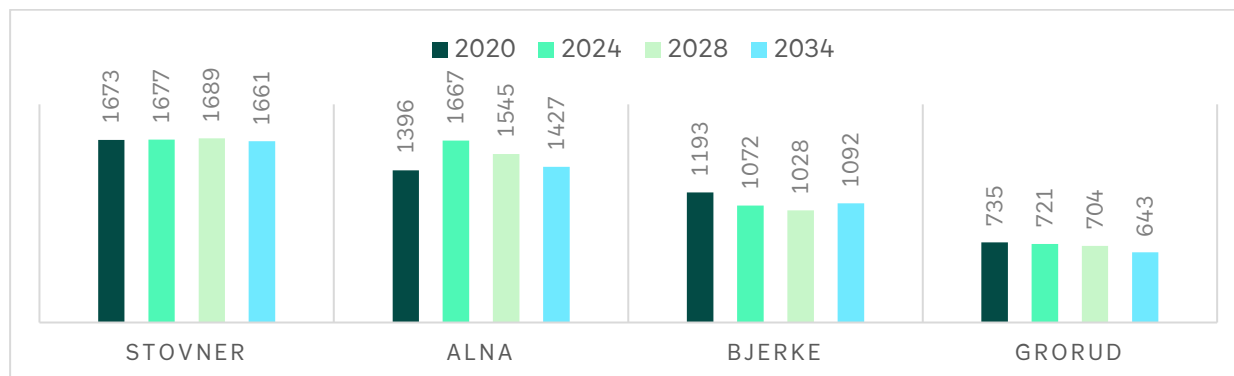
I VPOR Haraldrud (2017) er det belyst arealer som kan være avsatt til idrettsformål i området Ulven/Haraldrud/Breivoll. Her kan det være aktuelt å bygge kunstgressbaner. Det vil ikke kunne etableres før etter planperiodens slutt i 2034. Det bør også ses på andre områder i bydelen. Behovet i bydel Bjerke bør ses i sammenheng med behovet i Hovinbyen som helhet. Det pågår en utredning av tomt til ny fotballbane i Løren-/Økernområdet.

Bydel Stovner er en av bydelene med dårligst kapasitet, sammenlignet med Oslo for øvrig. Ved planperiodens slutt i 2034 vil bydelen fortsatt ha dårlig kapasitet. NFFs anleggsrapport (2023) viser også at Stovner og Høybråten IL har relativt dårlig kapasitet. For å bedre kapasiteten i bydel Stovner kan det være aktuelt å se nærmere på utviklingen av Rommen idrettspark. Det bør også ses på andre områder i bydelen.

Bydel Alna er en av bydelene med dårligst kapasitet, sammenlignet med Oslo for øvrig. Fram mot planperiodens slutt i 2034 vil kapasiteten bli litt bedre. I planperioden skal det etableres en midlertidig kunstgressbane i Verdensparken. Videre bør det ses nærmere på muligheten for å utvide dagens bane på Jeriko fra 7er til 9er/11er.

Bydel Grorud har best kapasitet i Oslo, og vil fortsatt ha det fram mot planperiodens slutt i 2034. Vurderingen er derfor at det ikke er behov for flere kunstgressbaner her.

²⁷ NFF Oslo. (2023). *Anleggssituasjonen for fotballklubber i Oslo kommune: Behov og kapasitet pr. sesongslutt 2022*.

Figur 16. Kapasitetstall for kunstgressbaner per bydel (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 47. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Prosjekttere kunstgressbaner i Hovinbyen • Utrede muligheten for å etablere kunstgressbane i bydel Stovner • Etablere 5er kunstgressbaner i Løren idrettspark
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	• Rehabiliterer kunstgressbaner i byområde øst

5.3.3 Svømmeanlegg

Byområde øst har best kapasitet sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Kapasiteten vil bedres utover i planperioden, ettersom Stovner bad blir etablert. Det pågår en prosess for å forlenge driften av Økern bad på nåværende plassering.

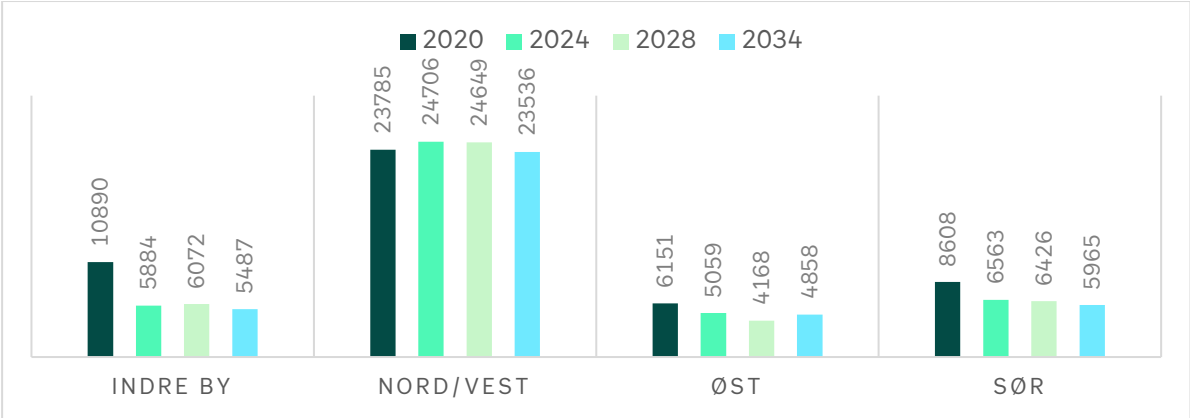
Tabell 48. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstilling
Stovner bad	Stovner	2026

Det er forventet stor befolkningsvekst i Hovinbyen og det er behov for et permanent svømmeanlegg som tilrettelegger for idrett, skole og publikum. Samtidig er det nødvendig å innhente erfaringer i form av besøksstatistikk og bruksmønster etter at nye Tøyenbadet (2024) og Stovner bad (2026) har åpnet. Disse anleggene vil gi vesentlig økt kapasitet, og det er forventet at bruken av de andre badene vil påvirkes av dette. Svømmeanlegg er svært areal- og kostnadskrevende, noe som gjør det utfordrende å etablere nye anlegg.

Kapasiteten ved svømmeanleggene påvirkes av tilstanden til anlegget. Linderud bad og Nordtvedt bad antas å ha et større rehabiliteringsbehov i løpet av de neste 10 årene. Det er også et stort rehabiliteringsbehov på Furuset bad, som driftes av kommunen, men eies privat. På Nordtvedt bad har det blitt utført delvis rehabilitering de siste årene, men disse rehabiliteringene har ikke omfattet selve bassenget. Det antas at det vil være behov for en større rehabilitering av bassenget i løpet av de neste 10 årene.

Figur 17. Kapasitetstall for svømmeanlegg per byområde (antall barn og unge per flate)

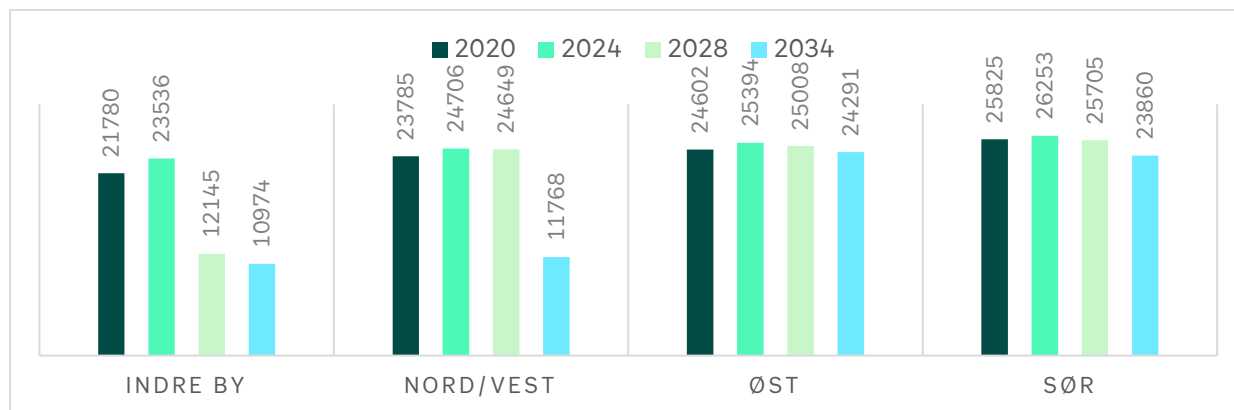
Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

5.3.4 Basishaller

Byområde øst har omtrent samme kapasitet som de andre byområdene i Oslo. Kapasiteten vil ikke endre seg gjennom planperioden. Det er behov for å øke kapasiteten for basishaller. Dette særlig i bydelene Bjerke, Alna og Grorud, hvor det ikke finnes noen basishall i dag. Det kan være aktuelt med basishall i forbindelse med reguleringssaken på Kakkelvnskroken. Behovet må sees opp mot behovet for flerbrukshall eller annen type idrettshall.

Tabell 49. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede mulighet for å etablere basishall i byområde øst

Figur 18. Kapasitetstall for basishaller per byområde (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

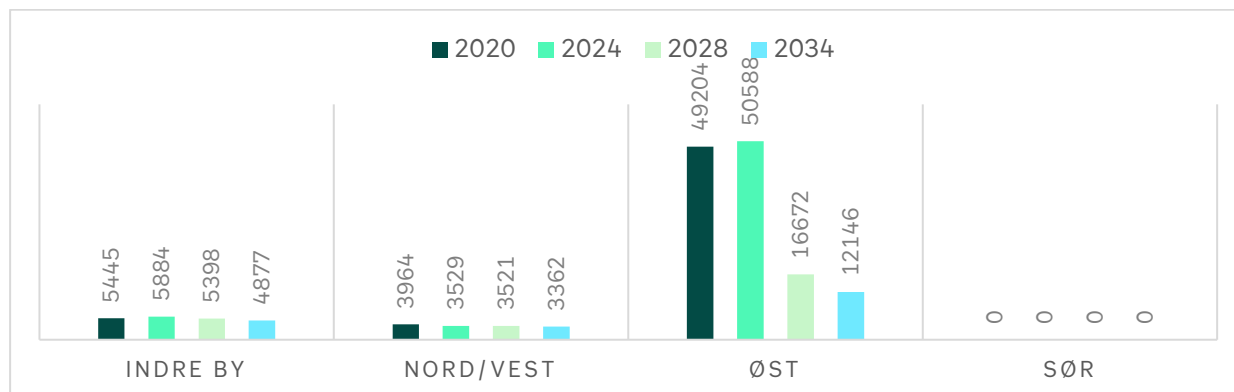
5.3.5 Kunstisanlegg

Byområde øst, har nest dårligst kapasitet sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Tabell 50 viser at det planlegges for en kunstisbane i Løren idrettspark og Grorud idrettspark i løpet av planperioden.

Tabell 50. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Løren kunstisanlegg	Bjerke	2029
Grorud kunstisbane	Grorud	Usikkert

Byområde øst har behov for flere kunstisanlegg. Det bør vurderes kunstisanlegg i forbindelse med videreutvikling av Rommen idrettspark. Videre bør det etableres kunstis på en eventuelt ny 7er kunstgressbane på Haugerud.

Figur 19. Kapasitetstall for kunstisbaner per byområde (antall barn og unge per flate)²⁸

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 51. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede muligheten for å etablere kunstisanlegg i bydel Stovner • Prosjekttere kunstisanlegg på 7er kunstgressbane på Haugerud

5.3.6 Aktivitetssaler

Byområde øst har totalt 22 kommunale aktivitetssaler, hvor det utøves dans og/eller kampsport.²⁹ Seks av salene ligger i bydel Alna, seks ligger i bydel Bjerke, fem ligger i bydel Stovner og fem ligger i bydel Grorud.

Siden forrige revisjon av behovsplanen har det kommet kampsportlokaler i Idrettens hus Nordbyen som kommunen leier. Tabell 52 viser at det planlegges for en aktivitetssal i tilknytning til Økern flerbrukshall, samt at kampsportlokalene på Haugerud vil reetableres med et større kampsportanlegg.

Tabell 52. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstilling
Økern aktivitetssal	Bjerke	2027
Haugerud judo (reetablering/utvidelse)	Alna	Usikkert

Det er et byomfattende behov for aktivitetssaler. For å imøtekomme behovet vil det undersøkes muligheter for å etablere flere aktivitetssaler i forbindelse med etablering av flerbrukshaller,

²⁸ Kapasiteten i byområde sør fremstilles som «0» fordi det ikke er noen kunstisanlegg i byområdet.

²⁹ Tolv av disse er skoler som leier ut gymsalen til idretten.

basishaller, svømmehaller og andre idrettsbygg. Kampidrettene opplever stor vekst i Oslo øst. Det bør derfor sees spesielt på tilrettelegging for kampidretter i dette byområdet.

5.3.7 Ishaller

Byområde øst har to ishaller, én i bydel Bjerke og én i bydel Alna. Tabell 53 viser at det planlegges for å reetablere ishallen på Løren. Videre planlegges det for en midlertid ishall på Løren i byggeperioden.

Tabell 53. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Løren ishall (reetablering)	Bjerke	2029
Midlertidig ishall på Løren	Bjerke	2026

Det er behov for ishall i byområde øst. Behovet er mest fremtredende i bydel Grorud og Stovner hvor det ikke er et tilbud i dag, samt i Løren-området hvor isaktiviteten er høy. Behovet bør imidlertid ses i sammenheng med behovet i byområde sør.

Tabell 54. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	Reetablere Løren ishall

5.3.8 Friidrettsanlegg

Byområde øst har ett stadionanlegg, i bydel Stovner. Det eksisterer i tillegg ett mindre friidrettsanlegg og ett delanlegg, henholdsvis i bydel Stovner og bydel Alna. Siden sist revisjon av behovsplanen har det blitt etablert en friplass på Høybråten.

Det er behov for å øke friidrettskapasiteten i bydel Grorud og Bjerke, da de ikke har noen friidrettsanlegg i dag. Det vil være fokus på å bedre kapasiteten ved å etablere mindre uteanlegg for friidrett lokalt i nærmiljøene. Spesielt friplasser vil være aktuelle. Det er blant annet aktuelt å etablere friplass i Grorud idrettspark. Videre er det behov for å utrede friidrettsanlegg i Hovinbyen, hvor bydel Bjerke bør ses spesielt på.

Tabell 55. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	- Prosjekttere friplass i Grorud idrettspark - Utrede muligheten for å etablere friidrettsanlegg i Hovinbyen

5.3.9 Idretts- og servicebygg

Det planlegges for et midlertidig klubbhus på Haugerud i byggeperioden, før nye klubbhuslokaler kommer inn i ny flerbrukshall. Kommunen skal overta klubbhuset på Jesperud, samt rehabilitere dette i løpet av 2024.

Tabell 56. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstilling
Kalbakken klubbhus	Grorud	2026
Haugerud midlertidig klubbhus	Alna	2027

Romsås IL har behov for et nytt klubbhus ved Bjøråsen kunstgressbane. Romsås IL sitt eget klubbhus i Humleby idrettslekeplass og kunstgressbane er for langt unna til å kunne betjene brukere av Bjøråsen kunstgressbane. Løren IL har behov for midlertidig klubbhus for å kunne opprettholde klubbdriften i byggeperioden av prosjektene i Løren idrettspark. Videre bør det vurderes nytt garderobebygg ved Disenbanen på Tonsenhagen. For øvrig er det behov for å rehabilitere flere eksisterende klubbhus. Mange av bygningene er av eldre dato og har et betydelig vedlikeholdsetterslep.

For cricketbanen på Stubberud bør det vurderes å etablere klubbhusfunksjoner og tribuner ved cricketbanen. Det kan være aktuelt å se en slik utvikling i forbindelse med reguleringen for Strømsveien 303 (IKEA). I forbindelse med utvidelse av løypenettet i Lillomarka Arena bør det vurderes et lagerhus for lagring og utlån av utstyr.

Tabell 57. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	- Etablere klubbhus ved Bjøråsen kunstgressbane - Etablere midlertidig klubbhus på Løren

5.3.10 Skianlegg

Arenaer for langrenn, rulleski og skiskyting

Byområde øst har ett ordinært skianlegg i Lillomarka, hvor det utøves både langrenn, skiskyting og rulleski. Det er ikke behov for flere anlegg utover det pågående prosjektet med å utvide løypenettet i Lillomarka Arena. Det skal etableres ny ski- og rulleskiløype og turvei i østre del av nedlagte Huken pukkverk. Det skal utredes å koble sammen løypene med eksisterende løypenett i Lillomarka arena.

Tabell 58. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Utvide løypenettet i Lillomarka Arena	Grorud	Usikkert

Alpinanlegg

Byområde øst har to alpinanlegg, i bydel Alna og bydel Stovner. Anleggene driftes av lokale idrettslag med støtte fra Oslo kommune. Det er ikke behov for nye alpinbakker i byområde øst. Kommunen vil heller prioritere å vedlikeholde eksisterende anlegg. Jerikobakken bærer preg av stor slitasje og har behov for rehabilitering.

Tabell 59. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert aktivitet	Rehabilitering Jerikobakken

5.3.11 Anlegg for rullende aktiviteter

I rullende aktiviteter inngår idrettene/aktivitetene sykkel, skateboard, sparkesykkel/scoot og rulleskøyter. Det er et byomfattende behov for å etablere flere mindre, lavterskel anlegg/parker som tilrettelegger for flere rullende aktiviteter.

Sykkelanlegg

Byområde øst har ett sykkelanlegg, i form av pumptrack. Anlegget ligger i bydel Grorud. Det er et byomfattende behov for nye sykkelanlegg. For byområde øst er det behov for et flerbruksanlegg som inkluderer flere sykkelgrener, hvor Romsås kan være en aktuell plassering. Det er også behov for mindre sykkelanlegg som pumptrack. Videre planlegges det for å tilrettelegge for sykkelanlegg på Huken. Dette må følges opp i planperioden.

Tabell 60. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	Prosjekttere sykkelanlegg på Huken

Skateanlegg

Byområde øst har fem skateanlegg hvorav fire av anleggene er utendørs. Ett av anleggene er innendørs, og ligger i bydel Stovner. Det er behov for å etablere en park hvor skating inngår i bydel Bjerke. For å sikre videreføring av det populære skatetilbudet på Haugenstua, vil det bli vurdert å erstatte dette med et nytt anlegg i Tokeruddalen. Dette tilbudet kan også huse Stovner Rockefabrikk og Osloulldommens motorsenter. I påvente av en eventuell realisering av anlegget i Tokeruddalen, vil bydelen vurdere rehabilitering av skateanlegget.

5.3.12 Tennis- og padelanlegg

I byområde øst finnes det ett innendørs tennissenter, i bydel Alna. Videre er det 15 utendørsbaner hvor ni baner er i bydel Alna, fire baner i bydel Bjerke og to baner i bydel Grorud. I tillegg kommer fem innendørs padelanlegg hvorav tre av disse drives av idrettslag, mens resterende drives av kommersielle aktører.

Det er behov for flere tennisbaner i byområde øst. Behovet er mest fremtredende i bydel Alna hvor det er størst tennisaktivitet, samt bydel Stovner som i dag har få tennisanlegg. I bydel Alna bør man se på områdene ved Stubberud og Haugerud for å øke kapasiteten. Tennisbanene på Haugerud vil forsvinne i forbindelse med etablering av ny skole og idrettsanlegg på Haugerud. På bakgrunn av det bør det ses på muligheter for å etablere tennisbaner i Haugerudområdet. I bydel Stovner bør det vurderes et helårsanlegg for tennis og padel. Dette bør utredes parallelt og vurderes opp mot behovet for et innendørs padel- og tennisanlegg i byområdene nord/vest og sør.

5.3.13 Sandbaneanlegg

Byområde øst har 18 sandbaneanlegg, hvorav samtlige er sandvolleyballbaner. Seks baner er i bydel Alna, fire baner i bydel Bjerke, tre baner i bydel Grorud og fem baner i bydel Stovner.

Manglende vedlikehold over tid gjør at det i byområde øst er behov for å rehabilitere og videreutvikle eksisterende sandbaneanlegg. Samtidig er det behov for å etablere flere baner, der det er størst aktivitet og hvor det er etterspurt baner basert på lokal medvirkning. Av nye baner bør det etableres sandvolleyballbaner på grusbanen på Rommen (Vestlibanen), grunnet høy volleyballaktivitet i området. Videre bør man se på muligheten for å etablere sandhåndballbane i bydel Bjerke, for eksempel ved Linderud idrettspark og Årvoll idrettspark.

5.3.14 Klatreanlegg

Det finnes ingen klatreanlegg i byområde øst. I forrige behovsplan stod det at etablering av flere klatretilbud i øst bør vurderes i løpet av planperioden. Siden forrige revisjon er det ikke vurdert å etablere nye klatretilbud i byområdet. Det er dermed fortsatt et behov for et klatreanlegg i øst.

Behovet i nord/vest og øst skal utredes parallelt og vurderes opp mot hverandre. Videre bør man se på muligheten for klatreanlegg i tilknytning til andre idrettsprosjekter, som for eksempel flerbrukshaller.

Tabell 61. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede muligheten til å etablere klatreanlegg i byområde øst og nord/vest

5.3.15 Cricketanlegg

Byområde øst har én cricketpitch og én cricketbane i bydel Stovner, samt to cricketpitcher og én cricketbane i bydel Alna.

Tabell 62. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Reetablere cricketpitcher i Haugerud idrettspark	Alna	2030

Cricketbaner er relativt arealkrevende anlegg. For byområdet øst vil det derfor, og innenfor planperioden, være fokus på å rehabilitere og videreutvikle eksisterende anlegg, framfor å bygge nye. Det er satt opp en midlertidig minicricketbane på Rommensletta og Stubberud. Disse bør bli permanente. Videre bør man vurdere å etablere cricketpitch på Rommensletta og Stubberud.

5.3.16 Landhockeyanlegg

Byområde øst har ett landhockeyanlegg som ligger på Furuset i bydel Alna. Banen benyttes av landhockey og fotball. Med tanke på at det er stor landhockeyaktivitet i bydel Alna bør det vurderes en landhockeybane her.

Tabell 63. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede muligheten for å etablere landhockeybane i bydel Alna

5.3.17 Baseballanlegg

Byområde øst har ett baseballanlegg, i bydel Stovner. Dette er det eneste anlegget for baseball i Oslo. Baseballanlegg er relativt arealkrevende anlegg, og man vil derfor ha fokus på å rehabilitere og videreutvikle eksisterende anlegg, framfor å bygge nye. Det er behov for å utvikle baseballbanen på Rommensletta idrettspark med flomlysanlegg for å øke kapasiteten til anlegget. Videre er det behov for rehabilitering av selve spilleflaten.

5.3.18 Curlinganlegg

Det eksisterer ingen curlinganlegg i byområde øst. Det er behov for å tilrettelegge for curling i byområdet i løpet av planperioden. Grunnet knapphet på arealer bør det vurderes om curling kan innpasses i ishaller. Behovet for curlinganlegg bør i denne sammenheng undersøkes parallelt og vurderes opp mot behovet for ishall i byområdet sør.

5.3.19 Disksportanlegg

Byområde øst har to diskgolfbaner i bydel Stovner. Under koronapandemien opplevde disksport en massiv aktivitetsvekst. Aktivitetsveksten medførte stor bruk av samtlige disksportanlegg i kommunen. Den store bruken av anleggene er fremdeles gjeldene i høysesonger, særlig på sentrumsnære baner. Det er et byomfattende behov for flere diskgolfbaner i Oslo for å øke kapasiteten. Muligheten for å etablere nye baner i Oslo bør utredes i planperioden.

Tabell 64. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede mulighet for å etablere diskgolfbane

5.3.20 Golfanlegg

Byområde øst har ett golfanlegg, i bydel Stovner. Grunnet økt golfaktivitet på eksisterende anlegg, særlig blant barn og unge, er det behov for å øke kapasiteten. Ettersom golf er en arealkrevende idrett, er det behov for å etablere et mindre trenings-/nærmiljøanlegg. Behovet bør undersøkes parallelt og vurderes opp mot behovet for nærmiljøanlegg for golf i byområdene nord/vest og sør.

5.3.21 Motorsportanlegg

Byområde øst har ett motorsportanlegg, i bydel Stovner. Slik som skatetilbudet på Haugenstua, vil det bli vurdert å erstatte dagens motorsportsenter med et nytt i Tokeruddalen. I påvente av en eventuell realisering av anlegget i Tokeruddalen, vil bydelen vurdere rehabilitering av motorsportsenteret.

5.3.22 Aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet

Det eksisterer ingen aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet i Oslo. Et aktivitetshus er et innendørs anlegg som legger til rette for egenorganiserte fysiske aktiviteter som klatring, dans, ulike former for ballspill, sosiale soner, kulturaktiviteter med mer.

Tabell 65. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstilling
KVU aktivitetshus	Byomfattende	Usikkert

Det er et byomfattende behov for aktivitetshus, og det pågår i denne sammenheng en konseptvalgutredning for et aktivitetshus i Oslo. Behovene som kommer frem i utredningen, bør benyttes som grunnlag i det videre arbeidet med anleggstypen.

5.3.23 Ikke prioriterte anleggstyper

I byområde øst er det enkelte anleggstyper som ikke vil bli prioritert i denne revisjonen av behovsplanen: skyteanlegg, orienteringsanlegg, luftsportanlegg, vannsportanlegg, hoppanlegg, rugbyanlegg, lacrosseanlegg og anlegg for amerikansk fotball.

5.4 Sør

Byområde sør består av bydelene Nordstrand, Østensjø og Søndre Nordstrand.

Figur 20. Anleggsspredning for prioriterte idrettsanlegg

Tabell 66 viser antall innbyggere i byområdet per 2024 og framskrivinger til planperiodens slutt i 2034. Sammenlignet med øvrige byområder, vil byområde sør oppleve stor tilbakegang i antall barn og unge i aldersgruppen 6-19 år i årene som kommer. Trenden er ventet å fortsette ut planperioden.

Tabell 66. Antall innbyggere per 2024 og framskrivinger til planperiodens slutt i 2034

Innbyggere	Innbyggere 6-19 år	Framskrevet vekst 6-19 år (2025-2034)
144 823	26 247	-8,84 %

Kilde: Oslo kommunes statistikkbank, Befolkningsframskriving (mellomalternativet) etter år, kjønn, og alder (B).

Fram mot planperiodens slutt i 2034 forventes det også større boligutbygging i byområdet. Dette særlig i utviklingsområdene Lambertseter-Karlsrud, Skullerud, Rosenholm og Mortensrud. Boligutbyggingen vil gi behov for etablering av nye anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

Byområdet kjennetegnes som helhet av store variasjoner mellom bydelene når det gjelder oppvekst- og levekårsforhold. I bydelene Nordstrand og Østensjø kommer en stor andel barn og unge fra familier med høy sosioøkonomisk status. Disse bydelene har også en lav andel barn og unge fra familier med utenlandsfødte foreldre, sammenlignet med Oslo for øvrig. Bydel Søndre Nordstrand har derimot en høy andel barn og unge fra familier med lav sosioøkonomisk status. Bydelen har også høy andel barn og unge fra familier med utenlandsfødte foreldre, sammenlignet med Oslo for øvrig.

Grad av sosioøkonomisk status følger andel barn og unge som deltar i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Undersøkelsen Ung i Oslo (2023) viser at Nordstrand og Østensjø er to av bydelene med høyest andel aktive barn og unge i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet i Oslo – på høyde med bydelene i byområde nord/vest.^{30, 31} Bydel Søndre Nordstrand er, derimot, en av bydelene med lavest andel aktive barn og unge. Variasjonene er også gjeldende i hvorvidt unge er fornøyde med fritidstilbudet og idrettsanleggene i nærmiljøet, hvorav unge i bydelene Nordstrand og Østensjø er mer fornøyde enn unge i bydel Søndre Nordstrand.

³⁰ Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo 2023: Ungdomsskolen og videregående skole*.

³¹ Enstad, F. og Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo: 5.-7. trinn*.

Tabell 67. Oversikt over foreslåtte tiltak for ulike anleggstyper i byområde sør

Byområde sør • Utrede mulighet for å etablere basishall • Utrede mulighet for å etablere innendørs skateanlegg • Utrede mulighet for å etablere ishall • Utrede mulighet for å etablere pumptrack-/BMX-anlegg • Utrede mulighet for å etablere diskgolfbane • Utrede mulighet for å etablere et innendørs skyteanlegg • Rehabiliterer kunstgressbaner	Bydel Søndre Nordstrand • Prosjekttere kunstgressbane i Klemetsrud idrettspark • Utrede mulighet for å etablere kunstisanlegg i bydel Søndre Nordstrand • Utrede mulighet for å etablere friplass i Holmlia idrettspark • Rehabiliterer/reetablere tennisanlegget i Bjørndal idrettspark • Utrede mulighet for å etablere ski-/sykkelanlegg på Grønmo
Bydel Østensjø • Utrede mulighet for å etablere kunstgressbane i bydel Østensjø • Etablere kunstgressbane på eksisterende grusbane i Abildsø idrettspark • Prosjekttere nytt snøproduksjonsanlegg og driftsgarasje i Skullerud idrettspark • Ferdigstille langrennstrasè i Skullerud idrettspark • Rehabiliterer, og vurdere utvidelse av, speakertårnet i Trasop idrettspark	Bydel Nordstrand • Etablere flerbrukshall på Ekeberg • Utrede mulighet for å etablere kunstgressbane i bydel Nordstrand • Utrede mulighet for å sikre trasé for robane mellom Malmøya og Ulvøya

5.4.1 Flerbrukshaller

Byområde sør har god kapasitet på flerbrukshaller, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo.

Det foreligger imidlertid større variasjoner innad i byområdet. Tabell 68 viser at det planlegges for å etablere én ny flerbrukshall i løpet av planperioden. Det er behov for å øke kapasiteten på flerbrukshaller i bydelene Nordstrand og Østensjø.

Tabell 68. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstilling	Størrelse

Nye Mortensrud skole m. flerbrukshall	Søndre Nordstrand	2029	Standard
--	-------------------	------	----------

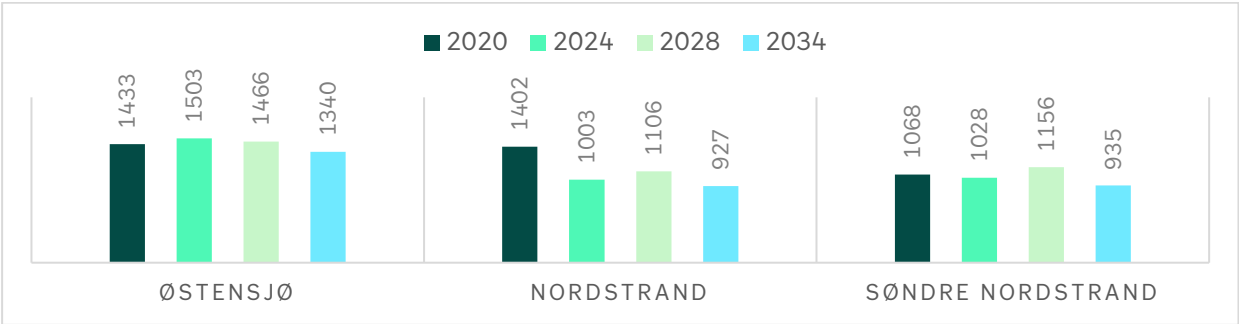
Bydel Nordstrand har god kapasitet, sammenlignet med øvrige bydeler i Oslo. I forbindelse med rehabilitering og omstrukturering til nye Holtet barneskole, er det planlagt å etablere to aktivitetssaler i stedet for dagens flerbrukshall. Ettersom eksisterende flerbrukshall utgår, oppstår det et behov for å øke kapasiteten i bydelen. Det planlegges å etablere flerbrukshall på Ekeberg. Anlegget vil bidra til å heve kapasiteten i bydelen.

Bydel Østensjø har god kapasitet, sammenlignet med øvrige bydeler i Oslo, men noe dårlig kapasitet sammenlignet med øvrige bydeler i byområdet. Figur 21 viser at kapasitetsutfordringene vil bedres i løpet av planperioden, men at det likevel foreligger behov for å etablere flere flerbrukshaller i bydelen. I henhold til VPOR Skullerud alternativ 2 (2023) bør behovet for flerbrukshallen løses gjennom et skoleprosjekt.³² UDE utreder i denne sammenheng rehabilitering av Abildsø skole, hvor det vurderes innpasning av en flerbrukshall. KVV Østensjø (2022) viser i tillegg at det er plass til en flerbrukshall ved Skullerud skole.

Bydel Søndre Nordstrand har god kapasitet, sammenlignet med øvrige bydeler i Oslo. Kapasiteten forventes i tillegg hevet i løpet av planperioden, som følge av at det etableres en flerbrukshall i tilknytning til nye Mortensrud skole. Flerbrukshallen er et ledd i Mortensrudprosjektet og erstatter den midlertidige plasthallen. I henhold til forventet boligutvikling på Rosenholm bør det vurderes å etablere en flerbrukshall i området. Det er i tillegg regulert for etablering av flerbrukshall i forbindelse med den forventede boligutbyggingen på Gjersrud/Stensrud. Forventet oppstart av bolig- og anleggsutbyggingen er etter planperioden. Selv om kapasiteten er god i bydel Søndre Nordstrand, opplever mange at det er langt til nærmeste flerbrukshall eller idrettsanlegg på grunn av kommunikasjonsforbindelser internt i bydelen. Det totale idrettsbehovet og kapasiteten i bydel Søndre Nordstrand må derfor ses i sammenheng med kommunikasjonsforbindelsene i Søndre Nordstrand.

³² Oslo kommune. (2024). *Planprogram med veiledende plan for offentlige rom (VPOR) for Skullerud, alternativ 2.*

Figur 21. Kapasitetstall for flerbrukshall per bydel (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 69. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	Etablere flerbrukshall på Ekeberg

5.4.2 Kunstgressbaner

Byområde sør har nest dårligst kapasitet på kunstgressbaner, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo.

Det er store variasjoner i kapasiteten innad i byområdet og i enkelte bydeler. Variasjonene utløser behov for å øke kapasiteten ytterligere. Tabell 70 viser prosjekter i prosess i løpet av planperioden.

Tabell 70. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse	Størrelse
Mortensrud kunstgressbane (reetablering)	Søndre Nordstrand	Usikkert	7er
Mortensrud kunstgressbane (reetablering)	Søndre Nordstrand	Usikkert	11er

Bydel Nordstrand har noe dårligere kapasitet, sammenlignet med øvrige bydeler i Oslo, men det er store variasjoner innad i bydelen. NFFs anleggsrapport (2023) viser at KFUM-kameratene hadde den største kapasitetsutfordringen i Oslo i 2023.³³ Det er derfor behov for å etablere ett nytt kunstgressanlegg i bydelen i løpet av planperioden. Behovet bør imidlertid vurderes i sammenheng med behovet i bydel Østensjø. På Ekeberg planlegges det for å rehabilitere en 11er

³³ NFF Oslo. (2023). Anleggssituasjonen for fotballklubber i Oslo kommune: Behov og kapasitet pr. sesongslutt 2022.

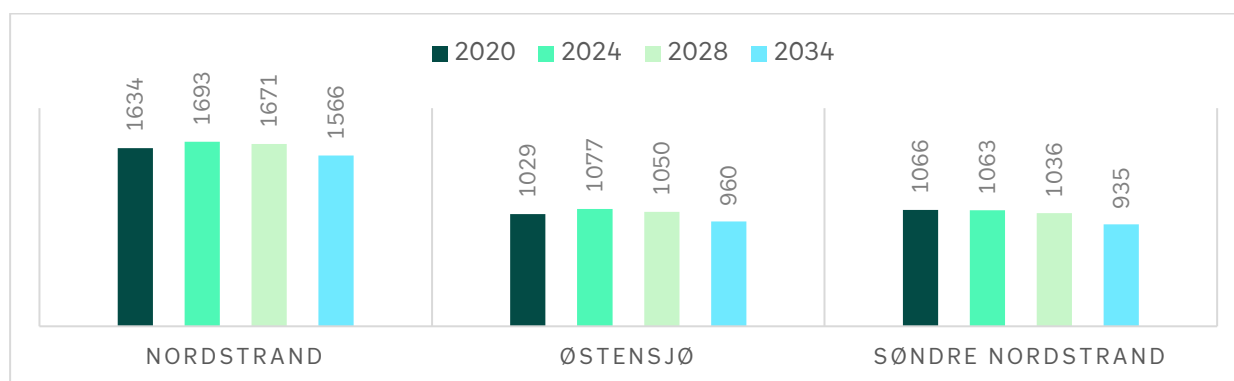
kunstgressbane og utvide en 7er til 11er kunstgressbane, begge med undervarme.

Rehabiliteringen og reetableringen er en del av prosjektet, KFUM-Familiearena, som er et privat prosjekt. Kapasiteten vil heves dersom prosjektet realiseres. På grusbanen ved Lambertseter stadion vil det vurderes å etablere en ny kunstgressbane, når Lambertseter skole er ferdig rehabilitert.

Bydel Østensjø har god kapasitet, sammenlignet med øvrige bydeler i Oslo, men også her er det store variasjoner innad i bydelen. NFFs anleggsrapport (2023) viser at Oppsal IF Fotball hadde den femte største kapasitetsutfordringen i Oslo i 2023. Ettersom eksisterende anlegg er etablert på arealer i idrettsparker i eller ved vernede naturområder, samt at det er knapphet på andre tilgjengelige arealer, vil det fortsatt være hovedprioritet å rehabilitere og oppgradere eksisterende anlegg. For å øke kapasiteten ytterligere, bør det vurderes og etablere mindre kunstgressbaner på eksisterende grusbaner, slik som grusbanen i Abildsø idrettspark. Det er i tillegg behov for å etablere belysning på vestsiden til kunstgressbanen i Rustad idrettspark. Behovet bør vurderes i forbindelse med fremtidig rehabilitering av banen, og med hensyn til konsekvenser for nærmiljø og naturmangfold i Østensjøområdet miljøpark.³⁴

Bydel Søndre Nordstrand har god kapasitet, sammenlignet med øvrige bydeler i Oslo. Variasjonene innad i bydelen er mindre enn i bydelene Nordstrand og Østensjø. Kapasiteten vil heves noe når kunstgressprosjektene på Mortensrud ferdigstilles, da begge kunstgressbanene etableres med undervarmeanlegg. Undervarmeanlegget tilrettelegger for helårsbruk. Det er i tillegg behov for en kunstgressbane på Rosenholm/Holmlia, men behovet vurderes som større i andre bydeler i Oslo. Eksisterende naturgressbane på Klemetsrud bør oppgraderes med kunstgressdekke. I områdereguleringen Gjersrud-Stensrud planlegges det i tillegg for etablering av en idrettspark ved Holstad, hvor det er avsatt betydelige arealer til utvikling av kunstgressbaner i ulike størrelser. Forventet oppstart av bolig- og anleggsutbyggingen er etter planperioden.

Figur 22. Kapasitetstall for kunstgressbaner per bydel (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

³⁴ Oslo kommune. (2023). *Forvaltningsplan for Østensjøområdet miljøpark 2023-2033*.

Tabell 71. Oversikt over foreslåtte tiltak

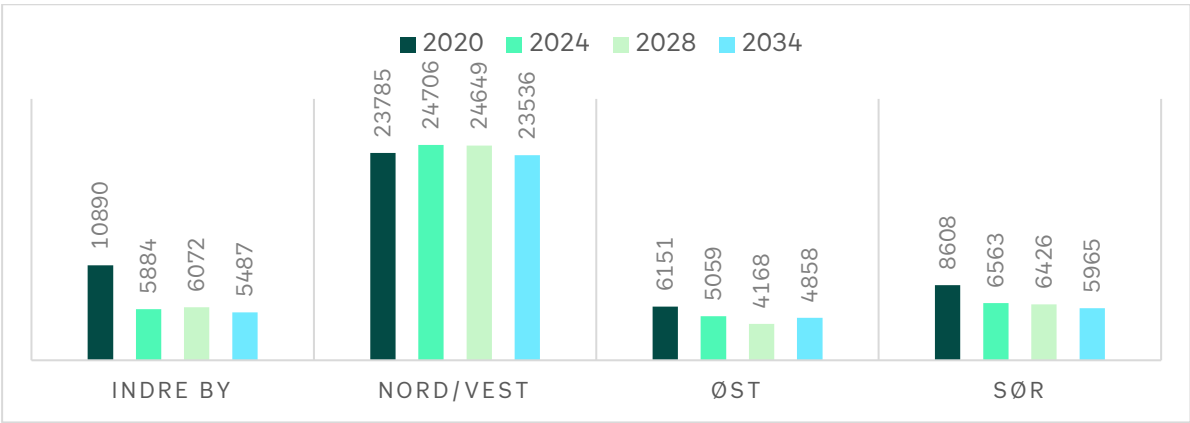
Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede mulighet for å etablere kunstgressbane i bydel Nordstrand eller bydel Østensjø
Heve kvaliteten på anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet	• Etablere kunstgressbane på eksisterende grusbane i Abildsø idrettspark • Prosjekttere kunstgressbane i Klemetsrud idrettspark • Rehabiliterer kunstgressbaner i byområde sør

5.4.3 Svømmeanlegg

Byområde sør har nest dårligst kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo.

Figur 23 viser at kapasiteten har forbedret seg med åpningen av Manglerud bad i 2022. Det er også gjennomført nødvendige rehabiliteringsarbeider ved Bøler bad og Holmlia bad. I henhold til Behovsanalyse for svømmeanlegg i Oslo og anbefalinger for fremtidig utvikling (vedlegg 4), er det behov for å rehabilitere Lambertseter bad i løpet av planperioden.

Figur 23. Kapasitetstall for svømmeanlegg per byområde (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

5.4.4 Basishaller

Byområde sør har omtrent samme kapasitet på basishaller som øvrige byområder i Oslo.

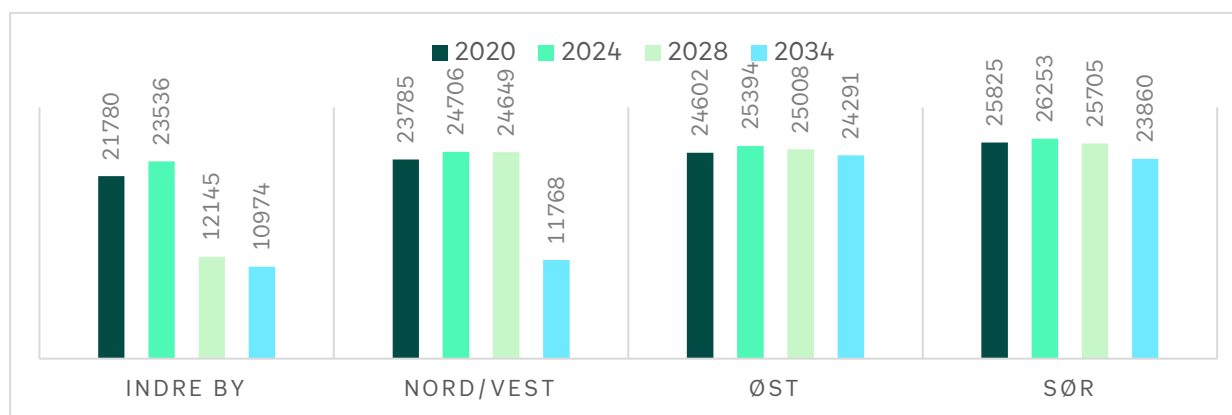
Kapasiteten vil ikke endre seg gjennom planperioden, men byområdene sør og øst vil få betraktelig dårligere kapasitet sammenlignet med byområdene indre by og nord/vest mot planperiodens slutt i 2034. Det er derfor behov for å øke kapasiteten, særlig i bydel Østensjø hvor det ikke eksisterer basishall i dag. I VPOR Skullerud alternativ 2 (2023) kommer det frem forslag til etablering av basishall på Skullerud.³⁵ Tiltaket bør prioriteres i planperioden, men må ses opp mot behovet for flerbrukshall eller en annen type idrettshall i samme område. Det planlegges også å etablere en turnhall i forbindelse med prosjektet på Ekeberg. Turnhallen vil eventuelt heve kapasiteten i området.

Kapasiteten er også utfordrende i bydel Søndre Nordstrand. Ettersom Holmlia har et aktivt turnmiljø, samt store geografiske avstander til tilhørende basishaller, bør det utredes tomter for plassering av basishall i området. Behovet bør også ses i sammenheng med fremtidig boligutbygging på Rosenholm. Tiltakene på Skullerud og Holmlia/Rosenholm bør imidlertid ses i sammenheng, og utredningstiltaket bør gjelde for hele byområdet.

Tabell 72. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	Utrede mulighet for å etablere basishall i byområde sør

Figur 24. Kapasitetstall for basishaller per byområde (antall barn og unge per flate)

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

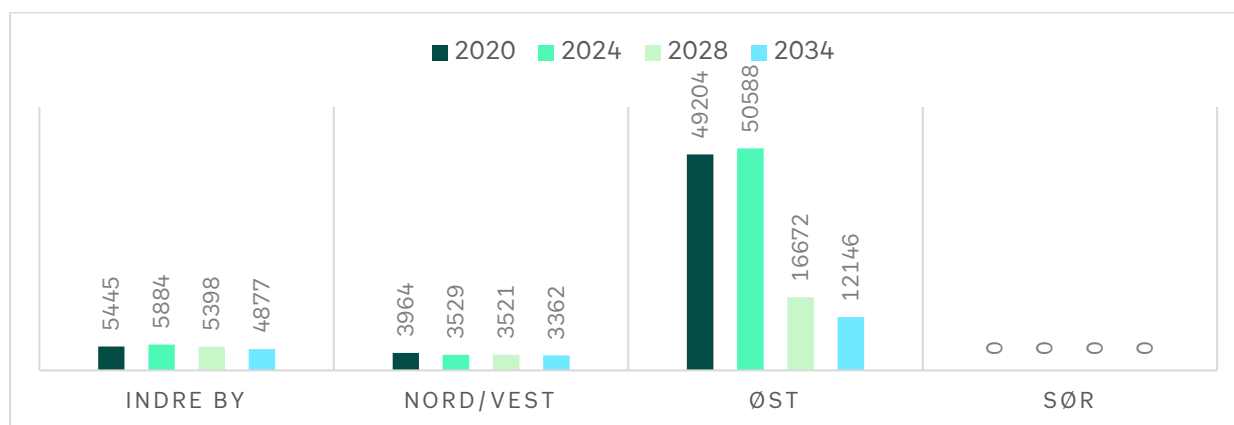
³⁵ Oslo kommune. (2024). *Planprogram med veiledende plan for offentlige rom (VPOR) for Skullerud, alternativ 2.*

5.4.5 Kunstisanlegg

Byområde sør har ingen kunstisanlegg, og dermed dårligst kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder. Det er ingen prosjekter i prosess fram mot planperiodens slutt i 2034.

Det er behov for å etablere et kunstisanlegg i Bjørndal idrettspark. Etableringen vil sikre en bedre geografisk spredning, samt øke kapasiteten i bydel Søndre Nordstrand. Det er i tillegg behov for å etablere et kunstisanlegg på grusbanen i Prinsdal idrettspark. Behovene bør imidlertid ses i sammenheng, og utredningen bør gjelde hele bydelen. Det bør også vurderes å etablere utendørs kunstisanlegg som en del av rehabiliteringsprosjekter for kunstgressanlegg, der det ikke prosjekteres for undervarmeanlegg.

Figur 25. Kapasitetstall for kunstisbaner per byområde (antall barn og unge per flate)³⁶

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

Tabell 73. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	Utrede mulighet for å etablere kunstisanlegg i bydel Søndre Nordstrand

5.4.6 Aktivitetssaler

Byområde sør har 14 kommunale aktivitetssaler, hvor det utøves ulike idretter som for eksempel dans, kampsport og bordtennis.³⁷ Fire av aktivitetssalene ligger i bydel Nordstrand, åtte av aktivitetssalene ligger i bydel Østsjø og tre av aktivitetssalene ligger i bydel Søndre Nordstrand.

Tabell 74 viser at det planlegges for etablering av to aktivitetssaler i tilknytning til nye Holtet barneskole, og én aktivitetssal i tilknytning til nye Mortensrud flerbrukshall, i løpet av

³⁶ Kapasiteten i byområde sør fremstilles som «0» fordi det ikke er noen kunstisanlegg i byområdet.

³⁷ Seks av aktivitetssalene er tilknyttet idrettsanlegg, og åtte av aktivitetssalene er gymsaler i tilknytning til skoler.

planperioden. Det planlegges i tillegg å etablere aktivitetssaler for dans og kampsport på Ekeberg. Aktivitetssalene vil totalt sett øke kapasiteten for flere av idrettene i bydelene Søndre Nordstrand og Nordstrand.

Tabell 74. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
To aktivitetssaler i tilknytning til nye Holtet barneskole	Nordstrand	Usikkert
Aktivitetssal i nye Mortensrud flerbrukshall	Søndre Nordstrand	2029

Med hensyn til prosentvis vekst siste ti år, er det behov for å øke kapasiteten på bordtennis ved og åpne opp flere aktivitetssaler for denne aktivitetsformen. Det kan i tillegg være aktuelt å tilrettelegge for bordtennis i nye Mortensrud flerbrukshall, da den midlertidige plashallen brukes til dette i dag. Utover dette bør det vurderes å tilrettelegge for styrkeløft i aktivitetssaler, særlig i bydel Østensjø hvor medlemsmassen er økende. I henhold til geografisk spredning, og områdereguleringen Gjersrud-Stensrud, vil det bli aktuelt å utrede etablering av en aktivitetssal i dette området i løpet av de neste planperiodene.

Det er et byomfattende behov for aktivitetssaler. For å imøtekomme behovet vil det undersøkes muligheter for å etablere flere aktivitetssaler i forbindelse med etablering av flerbrukshaller, basishaller, svømmehaller og andre idrettsbygg.

5.4.7 Ishaller

Byområde sør har én ishall, i bydel Østensjø.

Byområdet har dårligst kapasitet, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Manglerud ishall opplever overbelastning grunnet høy etterspørsel etter is-aktiviteter i området, særlig blant jenter. Den høye etterspørselen begrenser tilgangen for lokale idrettslag og øvrig publikum. Det er derfor behov for å etablere en ny ishall i løpet av planperioden. Behovet bør utredes parallelt og vurderes opp mot behovet i byområdene nord/vest og øst.

Tabell 75. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede mulighet for å etablere ishall i byområde sør

5.4.8 Friidrettsanlegg

Byområde sør har ett innendørs friidrettsanlegg, to utendørs friidrettsanlegg og én friplass. Bydel Nordstrand har ett innendørs og to utendørs friidrettsanlegg, og bydel Østensjø har ett utendørs friidrettsanlegg og én friplass.

Tabell 76 viser at kapasiteten vil økes ytterligere fram mot planperiodens slutt i 2034, ettersom det pågår en regulering og et forprosjekt for et innendørs friidrettsanlegg på Mortensrud. Friidrettsanlegget vil sikre et helårstilbud for friidretten i Oslo, dersom dette realiseres. Det er i tillegg behov for å utrede behov for friplass på gressletten, nord for Lusetjern kunstgressbane, i Holmlia idrettspark.

Tabell 76. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Innendørs friidrettsanlegg på Mortensrud	Søndre Nordstrand	2029

Tabell 77. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg og etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede mulighet for å etablere friplass i Holmlia idrettspark

5.4.9 Idretts- og servicebygg

I løpet av planperioden er det behov for å rehabilitere, og vurdere utvidelse av, speakertårnet i Trasop idrettspark. Langrennsanlegget i Skullerud idrettspark har i tillegg behov for videreutvikling. Først og fremst er det behov for en driftsgarasje for prepareringsmaskiner og til lagring av utstyr. Videre er det behov for å oppgradere snøproduksjonsanlegget, for å ivareta driftssikkerhet og øke kapasiteten. Ut over dette er det behov for å utrede mulighet for og etablere ett klubbhus for dykkerklubber på Bekkelagstunet. Tiltakene vil føre til at standarden på anleggsmassen heves, i tillegg til at idretts- og servicefunksjonene blir mer brukervennlige.

Tabell 78. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet	• Rehabilitering, og vurdere utvidelse av, speakertårnet i Trasop idrettspark • Prosjekttere nytt snøproduksjonsanlegg og driftsgarasje i Skullerud idrettspark

5.4.10 Skianlegg

Anlegg for langrenn, rulleski og skiskyting

Byområde sør har tre skianlegg fordelt på bydel Nordstrand, bydel Østensjø og bydel Søndre Nordstrand. Samtlige anlegg er tilrettelagt for langrenn. Anlegget i bydel Søndre Nordstrand er i tillegg tilrettelagt for rulleski.

I områderegulering for Grønmo kommer det frem behov for å etablere et rulleskianlegg. Et rulleskianlegg på Grønmo tilrettelegger for gode trenings- og konkurransearealer og bør derfor prioriteres i løpet av planperioden. Tiltaket bør imidlertid ses i sammenheng med behovet for å etablere sykkelanlegg på samme område. I henhold til foreliggende prosjekt- og reguleringsplan er det i tillegg behov for å ferdigstille siste del av langrennstraséen i Skullerud skianlegg.

Det eksisterer ingen anlegg for skiskyting i byområdet, og det foreligger ingen planer for etablering av denne anleggstypen fram mot planperiodens slutt i 2034.

Tabell 79. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede mulighet for å etablere ski-/sykkelanlegg på Grønmo • Ferdigstille langrennstrasè i Skullerud idrettspark

Alpinanlegg

Byområde sør har ett alpinanlegg i bydel Søndre Nordstrand. Leirskallen alpinanlegg var tidligere et anlegg i bydel Nordstrand, men har ikke vært i drift de siste årene.

Sloreåsen alpinanlegg skal rehabiliteres i løpet av planperioden og vil blant annet få nytt driftsbygg og nytt snøproduksjonsanlegg. Det foreslås ingen nye tiltak på grunn av pågående prosesser.

Tabell 80. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Rehabilitering av Sloreåsen alpinanlegg	Søndre Nordstrand	2026

5.4.11 Anlegg for rullende aktiviteter

I rullende aktiviteter inngår idrettene/aktivitetene sykkel, skateboard, sparkesykkel/scoot og rulleskøyter. Det er et byomfattende behov for å etablere flere mindre, lavterskel anlegg/parker som tilrettelegger for flere rullende aktiviteter.

Sykkelanlegg

Byområde sør har ett fullverdig sykkelanlegg tilrettelagt for stisykling, i bydel Østensjø. Det eksisterer i tillegg en rekke sykkelanlegg tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet.

Det er behov for å etablere en pumptrack og/eller BMX-bane i byområde sør. En mulig plassering kan være ved Hellerudfare, i nærheten av Trasop skole, ettersom det der eksisterer et areal som er regulert til friområde. Tiltaket bør prioriteres i planperioden da det vil øke kapasiteten og redusere større geografiske avstander mellom eksisterende sykkelanlegg.

Det bør også prioriteres å bygge flere sykkelløyper i bydel Østensjø, ettersom det er et aktivt sykkelmiljø der. For å tilrettelegge bedre for barn og unge som driver med organisert sykkelaktivitet, er det behov for å etablere en rundbane i bydelen. Etablering av rundbanen vil øke kapasiteten, i form av å avlaste det øvrige stinettet i Østmarka. Dette særlig i forbindelse med rundbanerittene som arrangeres.

I områderegulering for Grønmo kommer det frem behov for å etablere et sykkelanlegg for organisert sykkelaktivitet, langs Sørliveien. Et sykkelanlegg på Grønmo vil tilrettelegge for gode trenings- og konkurransearealer og bør derfor prioriteres i løpet av planperioden. Tiltaket bør imidlertid ses i sammenheng med behovet for å etablere et langrennsanlegg på samme område. Det er et byomfattende behov for sykkelanlegg.

Tabell 81. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede mulighet for å etablere pumptrack-/BMX-anlegg i byområde sør • Utrede mulighet for å etablere ski-/sykkelanlegg på Grønmo

Skateanlegg

Byområde sør har ti skateanlegg hvorav tre av anleggene ligger i bydel Nordstrand, fem av anleggene ligger i bydel Østensjø og to av anleggene ligger i bydel Søndre Nordstrand.

Tabell 82 viser at det planlegges for å etablere et utendørs skateanlegg i Mortensrud idrettspark. Det eksisterer ingen innendørs skateanlegg i byområdet.

Tabell 82. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Skateanlegg i Mortensrud idrettspark	Søndre Nordstrand	2024

Ettersom en større del av boligutbyggingen vil skje i bydel Søndre Nordstrand, samt at bydelen har lave aktivitetstall, bør det utredes mulige tomter for etablering av et nybegynneranlegg. Anlegget bør inkludere skating og andre rullende aktiviteter. Det bør også utredes etablering av et innendørs skateanlegg i løpet av planperioden. Behovet bør imidlertid utredes parallelt og vurderes opp mot behovet for innendørs skateanlegg i byområde nord/vest.

Tabell 83. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede mulighet for å etablere innendørs skateanlegg i byområde sør

5.4.12 Tennis- og padelanlegg

Byområde sør har ti utendørs og ett innendørs tennisanlegg. Bydel Nordstrand har fem utendørs og ett innendørs anlegg, bydel Østensjø har tre utendørs anlegg og bydel Søndre Nordstrand har to utendørs anlegg. I vintersesongen etableres det boblehall over Golia tennisanlegg, i bydel Østensjø. I tillegg kommer ett innendørs og kommersielt drevet padelanlegg, i bydel Østensjø.

Det eksisterer ingen planlagte prosjekter for tennisanlegg fram mot planperiodens slutt i 2034. Kapasiteten er imidlertid dårlig, sammenlignet med øvrige byområder i Oslo. Det er lange ventelister for barn og unge som ønsker å spille tennis, og helårskapasiteten er en stor utfordring. I denne sammenheng bør det utredes mulighet for å etablere et innendørs tennis- og padelanlegg.

Grunnet knapphet på disponible arealer bør det også prioriteres å rehabilitere eksisterende anlegg, slik som tennisanlegget i Bjørndal idrettspark. Det bør imidlertid utredes hvorvidt anlegget bør reetableres til ett fullverdig eller delt anlegg for padel, fremfor at tennisanlegget rehabiliteres. Tiltakene bør undersøkes parallelt og vurderes opp mot behovene i byområdene nord/vest og øst.

Tabell 84. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på idrettsanlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet	• Rehabiliter/reetablere tennisanlegget i Bjørndal idrettspark

5.4.13 Cricketanlegg

Byområde sør har to cricketbaner og én cricketpitch i bydel Nordstrand, samt to cricketpitcher i bydel Søndre Nordstrand.

Byområdet har flest cricketanlegg, men også flest aktive spillere, sammenlignet med øvrige byområder. Tabell 85 viser at det er en pågående regulering og et forprosjekt for et cricketanlegg på Mortensrud.

Tabell 85. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Cricketanlegg i Mortensrud idrettspark	Søndre Nordstrand	2030

Det er behov for en ytterligere kapasitetsheving på cricketanlegg, og en mulig plassering er grusbanen i Prinsdal idrettspark. Cricketbaner er imidlertid arealkrevende anlegg. For byområdet sør vil det derfor være fokus på å rehabilitere og videreutvikle eksisterende anlegg fremfor å etablere nye. Det bør også ses på tiltak for å bedre fasilitetene for cricket på Ekeberg.

5.4.14 Vannsportanlegg

Byområde sør har fem vannsportanlegg hvorav tre av anleggene ligger i bydel Nordstrand og to av leggene ligger i bydel Østensjø. Tre av anleggene benyttes til roing og padling, og ett av anleggene benyttes til seiling. Hovedaktiviteten foregår ved Ormøya/Malmøya, Hovedøya og Nøklevann.

Det er behov for å sikre en trasé for robane mellom Malmøya og Ulvøya (fra Ormsundveien til fyrlykt utenfor Malmøyskjæret). Tiltaket bør imidlertid ses i sammenheng med behovet for flere motorfrie soner på fjorden, behovet for å øke sikkerheten til roere, padlere, dykkere og seilere, samt igangsatt arbeid med ny detaljreguleringsplan for øyene i Oslofjorden (Ulvøya, Malmøya, Ormøya, Nedre Bekkelaget og Skilpadda). Det er et byomfattende behov for vannsportanlegg.

Tabell 86. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Heve kvaliteten på anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet	Utrede mulighet for å sikre trasé for robane mellom Malmøya og Ulvøya

5.4.15 Curlinganlegg

Det eksisterer ingen curlinganlegg i byområde sør.

Ettersom foreliggende kapasitet på, og anlegg til, curlingaktivitet er sentrert til byområde nord/vest, er det behov for å tilrettelegge for dette i byområdet i løpet av planperioden. Grunnet knapphet på arealer bør det imidlertid vurderes om curling kan innpasses i ishaller. Behovet for curlinganlegg bør i denne sammenheng vurderes opp mot behovet for ishall i byområdet.

5.4.16 Disksportanlegg

Byområde sør har tre disksportanlegg hvorav ett av anleggene ligger i bydel Nordstrand og to av anleggene ligger i bydel Søndre Nordstrand.

Under koronapandemien opplevde disksport en massiv aktivitetsvekst. Aktivitetsveksten medførte stor bruk av samtlige disksportanlegg i kommunen. Den store bruken er fremdeles gjeldende i høysesonger, særlig på sentrumsnære baner. Det er et byomfattende behov for flere diskgolfanlegg. Det bør i denne sammenheng utredes mulighet for å etablere nye baner i løpet av planperioden.

Tabell 87. Oversikt over foreslåtte tiltak

Delmål	Foreslåtte tiltak
Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	• Utrede mulighet for å etablere diskgolfbane i byområde sør

5.4.17 Golfanlegg

Byområde sør har ett golfanlegg, i bydel Søndre Nordstrand.

Grunnet økt golfaktivitet på eksisterende anlegg, særlig blant barn og unge, er det behov for å øke kapasiteten. Ettersom golf er en arealkrevende idrett, er det behov for å etablere et mindre trenings-/nærmiljøanlegg. Behovet bør imidlertid undersøkes parallelt og vurderes opp mot behovet for nærmiljøanlegg for golf i byområdene nord/vest og øst.

5.4.18 Skyteanlegg

Byområde sør har ett innendørs skyteanlegg, i bydel Nordstrand.

I 2007 ble Prinsdal skyteanlegg revet. En underjordisk skytehall i tilknytning til pukkverket på Åsland skulle erstatte anlegget. Av ulike årsaker har anlegget ikke kommet til utførelse, og det er besluttet å skrinlegge prosjektet. Som følge av skrinleggingen oppstår behov for ett innendørs skyteanlegg i byområde sør.

Tabell 88. Oversikt over prosjekter i prosess

Delmål	Foreslåtte tiltak
Øke kapasiteten på idrettsanlegg	• Utrede mulighet for å etablere et innendørs skyteanlegg i byområde sør

5.4.19 Aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet

Det eksisterer ingen aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet i Oslo.

Et aktivitetshus er et innendørs anlegg som legger til rette for egenorganiserte fysiske aktiviteter som klatring, dans, ulike former for ballspill, sosiale soner, kulturaktiviteter med mer.

Tabell 89. Oversikt over prosjekter i prosess

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
KVU aktivitetshus	Byomfattende	Usikkert

Det er et byomfattende behov for aktivitetshus i Oslo, og det pågår i denne sammenheng en konseptvalgutredning for et aktivitetshus. Behovene som kommer frem i prosjektutredningen, bør benyttes som grunnlag i det videre arbeidet med anleggstypen.

5.4.20 Ikke prioriterte anleggstyper

I byområde sør vil følgende anleggstyper ikke bli prioritert ved nåværende revisjon av behovsplanen: sandbaneanlegg, anlegg for amerikansk fotball, lacrosseanlegg, baseballanlegg, rugbyanlegg, hoppanlegg, klatreanlegg, motorsportanlegg, rideanlegg, orienteringsanlegg og luftsportanlegg.

Investeringsplan

Bymiljøetatens investeringsplan for anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet angir hvilke tiltak som skal prioriteres de fire neste budsjettårene. Investeringsplanen skal revideres hvert annet år.

Idrettsanlegg som er en del av skoleprosjekter finansieres av Utdanningsetaten, og er dermed ikke en del av investeringsplanen. Se vedlegg med oversikt over anleggsprosjekter i prosess, for en fullstendig oversikt over idrettsanlegg under planlegging.

Investeringsplanen er et virkemiddel for å operasjonalisere behovsplanens målsettinger og strategier, og inneholder følgende;

- Oversikt over foreslåtte tiltak 2025-2028
- Oversikt over idrettsprosjekter i prosess hvor det ikke foreligger investeringsbeslutning

Investeringsplanen er ikke juridisk eller økonomisk bindende, men anvendes som et styringsverktøy i kommunens årlige budsjettbehandling.

Oversikt over foreslåtte tiltak 2025-2028

Tabellen under viser foreslåtte etableringstiltak, rehabiliteringstiltak, prosjekteringstiltak og utredningstiltak i løpet av den neste fireårsperioden.

Byområde	Bydel	Tiltak	Prosjektfase
OSLO		Rehabiliterer kunstgressbaner	Forprosjekt og gjennomføring
INDRE BY	FROGNER	Rehabilitering av Frognerbadet	Gjennomføring
INDRE BY	GAMLE OSLO	Etablere Kampen friplass	Gjennomføring
INDRE BY	GRÜNERLØKKA	Utrede muligheten for å etablere kunstgressbaner i bydel Grünerløkka	Utredning
INDRE BY	GRÜNERLØKKA ST. HANSHAUGEN	Utrede etablering av skateanlegg i bydel Grünerløkka og bydel St. Hanshaugen	Utredning
INDRE BY	ST. HANSHAUGEN	Prosjektene kunstgressbane med kunstisanlegg på Sophus Bugges plass	Forprosjekt
INDRE BY	SAGENE	Prosjektene videreutvikling av skateanlegget i Torshovdalen	Forprosjekt
NORD/VEST	NORDRE AKER	Prosjektene driftsgarasje, rulleskianlegg og vannforsyning i Linderudkollen	Regulering og forprosjekt
NORD/VEST	VESTRE AKER	Etablere Voksentoppen kunstgress	Gjennomføring
ØST	GRORUD	Prosjektene friplass i Grorud idrettspark	Forprosjekt
SØR	SØNDRE NORDSTRAND	Prosjektene kunstgressbane i Klemetsrud idrettspark	Forprosjekt
SØR	SØNDRE NORDSTRAND	Utrede muligheten for å etablere friplass i Holmlia idrettspark	Utredning
SØR	ØSTENSJØ	Prosjektene nytt snøproduksjonsanlegg og driftsgarasje i Skullerud idrettspark	Forprosjekt

Oversikt over idrettsprosjekter i prosess hvor det ikke foreligger en investeringsbeslutning

Tabellen under viser prosjekter i prosess i løpet av den neste fireårsperioden, vil ha behov for budsjettmidler til neste fase.

Byområde	Bydel	Tiltak	Gjeldende prosjektfase
OSLO		Rehabiliterer kunstgressbaner	Forprosjekt og gjennomføring
OSLO		Aktivitetshus for egenorganisert aktivitet	Konseptvalgutredning
OSLO	BJERKE/GAMLE OSLO/GRÜNERLØKKA	Kunstgressbane i Hovinbyen	Utredning
INDRE BY	SAGENE	Voldsløkka idrettspark	Regulering og forprosjekt
INDRE BY	GAMLE OSLO	Valle Hovin kunstis halloverbygg	Forprosjekt
NORD/VEST	ST.HANSHAUGEN/FROGNER/NORDRE AKER/VESTRE AKER/ULLERN	Bad i Oslo Vest	Konseptvalgutredning
NORD/VEST	NORDRE AKER	Kringsjø kunstgress 4	Forprosjekt
NORD/VEST	NORDRE AKER	Grefsen basishall, klubbhus og garderober	Regulering og forprosjekt
NORD/VEST	NORDRE AKER	Helårsanlegg for skihopp Holmenkollen nasjonalanlegg	Forprosjekt
ØST	BJERKE	Løren ishall med utendørs kunstisbane	Forprosjekt
ØST	BJERKE	Løren midlertidig ishall	Forprosjekt
ØST	ALNA	Haugerud midlertidig kunstgressbaner	Forprosjekt
ØST	ALNA	Haugerud midlertidig klubbhus	Utredning
ØST	ALNA	Rehabilitering av Jerikobakken	Forprosjekt
ØST	GRORUD	Grorud kunstisanlegg	Forprosjekt
ØST	GRORUD	Utvidet løypenett Lillomarka arena	Forprosjekt
SØR	NORDSTRAND	Ekeberg arena	Utredning
SØR	SØNDRE NORDSTRAND	Mortensrud friidrettshall, cricketbane og kunstgressbaner	Regulering og forprosjekt

Oslo

Kunnskapsgrunnlag

Behovsplan for idrett 2025-2034

Trykk:

Foto:

Design/layout:

Etterarbeid tekst:

Ansvarlige:

1	Innledning	2
1.1	Formålet med kunnskapsgrunnlaget	2
1.2	Evaluering av behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030.....	2
1.2.1	Vurdering av måloppnåelse	2
1.2.2	Strukturelle endringer i revidert behovsplan	4
2	Medvirkning	5
3	Overordnede føringer for planarbeidet	5
3.1	FNs bærekraftsmål.....	5
3.2	Nasjonale føringer	6
3.3	Kommunale føringer	7
4	Oslos befolkningssammensetning	9
5	Fysisk aktivitet blant barn og unge i Oslo.....	10
5.1	Egenorganisert fysisk aktivitet.....	10
6	Idrett blant barn og unge i Oslo	12
6.1	Ungdommers oppfatning av anleggstilbudet	14
6.2	Medlemsstatistikk og aktivitetstall fra Oslo Idrettskrets	15
7	Kapasitetstall	19
7.1	Flerbrukshaller	20
7.2	Kunstgressbaner	20
8	Bakgrunn for behovsvurderinger.....	20
8.1	Ikke prioriterte anleggstyper	21

1 Innledning

1.1 Formålet med kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget til behovsplan for idrett 2025-2034 gir en oversikt over rammebetingelser for kommunens arbeid med idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Kunnskapsgrunnlaget er utgangspunktet for mål og strategier i behovsplanen, og legges til grunn i behovsvurderingene.

Kunnskapsgrunnlaget omhandler nasjonale og kommunale føringer, og relevant statistikk og forskning. Innledningsvis evalueres foregående behovsplan.

1.2 Evaluering av behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030

Som utgangspunkt for ny plan er det gjort en vurdering av måloppnåelse for de tre delmålene for idrett i vedtatt behovsplan 2021-2030. Evalueringen er gjennomført i april 2024. Måloppnåelse blir oppdatert ved vedtak av planen i 2024. Erfaringer fra foregående plan har resultert i enkelte strukturelle endringer i den revidert planen.

1.2.1 Vurdering av måloppnåelse

Mål: Anleggsdekningen på prioriterte idrettsanlegg skal minimum følge dagens dekning

Anleggsdekningen for barn og unge skal *bedres* for følgende anleggstyper: flerbrukshaller, basishaller, svømmeanlegg, anlegg for kampsport og dans, kunstisanlegg, friidrettsanlegg.

Tabell 1 viser måltallene for 2024, som er nedfelt i behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030 og måloppnåelse per april 2024. Måltallene ble satt med bakgrunn i forventet måloppnåelse ved slutten av økonomiplanperioden. Kolonnen til høyre viser forventet måloppnåelse ved utgangen av 2024.

Tabell 1. Måloppnåelse behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030

Anleggstype	Måltall 2024	Status måloppnåelse april 2024	Forventet måloppnåelse ved utgangen av 2024
Flerbrukshaller	1 450 barn og unge pr. spilleflate	1 431 barn og unge pr. spilleflate	1 431 barn og unge pr. spilleflate
Svømmeanlegg	8 barn og unge pr. kvm vannflate	19 barn og unge pr. kvm vannflate	14 barn og unge pr. kvm vannflate

Kunstisanlegg	7 300 barn og unge pr. spilleflate	9 479 barn og unge pr. spilleflate ¹	8 656 barn og unge pr. spilleflate
Friidrettsanlegg	11 400 barn og unge pr. flate	10 771 barn og unge pr. flate	10 771 barn og pr. flate

Tabell 2 viser antall nyanlegg for de prioriterte idrettsanleggene i perioden 2021-2024, med utgangspunkt i tall per april 2024.

Tabell 2. Antall nyanlegg for prioriterte idrettsanlegg 2021-2024 (april)

Anleggstype	Antall
Flerbrukshaller	5
Svømmeanlegg	2 (1 midlertidig bad)
Kunstisanlegg	0
Friidrettsanlegg	2
Basishaller	0
Anlegg for kampsport og dans	5

I økonomiplanperioden 2025-2028 ferdigstilles også flere prosjekter ferdigstilt, som vil bidra til økt kapasitet for idretten.

I bydel Grünerløkka bygges det en flerbrukshall med klubbhusfasiliteter i Dælenenga idrettspark. Anlegget planlegges også med en aktivitetssal tilrettelagt for kampsport. I samme bydel bygges også Løren flerbrukshall og aktivitetspark. Dette anlegget vil være en mindre flerbrukshall som både skal brukes til egenorganisert og organisert aktivitet. I bydel Grorud skal Kalbakken klubbhus ferdigstilles, som vil forbedre forholdene for det lokale idrettslaget.

Badetilbudet i bydel Stovner og nærliggende bydeler vil forbedres betydelig når Stovner bad ferdigstilles i løpet av økonomiplanperioden. Svømmeanlegget inkluderer et 25-metersbasseng, opplæringsbasseng, familiebasseng, barnebasseng, stupebasseng, boblebad, varm- og kaldkulp, og badstuer. Bydel Gamle Oslo får en ny flerbrukshall med aktivitetssal i Bjørvika ferdigstilt, som blir en standard flerbrukshall og aktivitetssal. I forbindelse med etablering av Økern skole i bydel Bjerke planlegges bygges det også flerbrukshall og aktivitetssal.

Mål: Standarden på anleggsmassen skal heves

Standarden på anleggsmassen skal heves på følgende anleggstyper: kunstgressbaner, badeanlegg, ski-/alpinanlegg, klubbhus og ishaller.

Tabell 3. Antall omfattende rehabiliteringer eller totalrehabiliteringer 2021 – april 2024

Anleggstype	Antall
-------------	--------

¹ Kunstisbanene på Operaalmenningen og Spikersuppa er ikke regnet med da det ikke er lagt til rette for idrett på anleggene.

Kunstgressbaner	19
Klubbhus	6
Bad	1
Ski-/alpinanlegg	0
Ishaller	2

Av mindre rehabiliteringer og oppgraderinger har 26 kunstgressbaner blitt oppgradert med LED-belysning. I tillegg har to alpinbakker blitt oppgradert med LED-belysning. Fire klubbhus har fått mindre rehabiliteringer/kvalitetsheving. Videre har det blitt utført mindre kvalitetshevinger på tre bad og én ishall.

Mål: Bredden i anleggstilbudet for barn og unge skal videreutvikles

Målet følges hovedsakelig opp gjennom kunnskapsinnhenting og utredninger. Følgende prosjekter som er underlagt dette målet i behovsplanen er ferdigstilt:

- Kartlegge hvilke ordinære idrettsanlegg som kan benyttes til egenorganisert aktivitet.
- Kvalitetssikte kartlegging av “mindre aktivitetsanlegg” og gjennomføre tilstandsvurderinger.
- Innhente kunnskap om aktivitetsmønsteret til Oslo-innbyggerne og aktivitetstrendene for egenorganisert aktivitet.
- Utrede muligheter for tilrettelegging for sykkel i alpinanleggene.
- Vurdere sikkerhetstiltak og kapasitetsøkning for diskolf.

Følgende prosjekter er igangsatt:

- Konseptvalgutredning for et aktivitetshus for egenorganisert aktivitet.

1.2.2 Strukturelle endringer i revidert behovsplan

Behovsplanen for idrett og friluftsliv 2021-2030 deles nå i to separate planer. Dette er fordi analysearbeidet og aktivitetene i stor grad skiller seg fra hverandre, og at idrett og friluftsliv har forskjellige budsjettposter.

For å gi bedre lesbarhet og en tydeligere inndeling, er den nye planen delt inn i tre deler: kunnskapsgrunnlag, behovsplan og investeringsplan. Til forskjell fra forrige revisjon er faktagrunnlaget flyttet til kunnskapsgrunnlaget, for å gjøre selve behovsplanen mer kortfattet og konsis.

Behovsplanen er videre organisert etter byområder, for å skape bedre samsvar og en tettere kobling til byens arealplaner. Behovsplanen tydeliggjør som forrige plan behovet for ulike anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Investeringsplanen gir oversikt over hvilke anlegg som kommunen skal bygge og rehabilitere i løpet av de fire kommende årene.

2 Medvirkning

Medvirkning fra frivillige lag- og organisasjoner, bydeler og andre kommunale virksomheter ligger til grunn for behovsplanen.

I forbindelse med arbeidet med planen er det innhentet skriftlige innspill tidlig i prosessen gjennom et digitalt spørreskjema til et utvalg organisasjoner, etater, alle bydeler, forbund/kretser og lignende. I tillegg har løpende innspill fra forrige rullering av behovsplanen og frem til nå blitt vurdert.

Planen har vært på offentlig høring fra desember 2023 til februar 2024. Alle høringsinnspillene har blitt vurdert og mange er hensyntatt i planen. På grunn av det store antallet innspill og innspillenes omfang, er det ikke mulig å imøtekomme flertallet av anleggsønskene i løpet av planperioden. I kapittel 8 omtales bakgrunnen for behovsvurderingene i planen. Alle som har gitt innspill har mottatt BYMs vurdering av innspillet.

3 Overordnede føringer for planarbeidet

I dette kapittelet presenteres de viktigste nasjonale og kommunale føringene for Behovsplan for idrett, inkludert FNs bærekraftsmål.

3.1 FNs bærekraftsmål

Bærekraftsmålene er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030², og består av 17 hovedmålsetninger. Gjennom kommunens arbeid for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet bidrar vi til å nå målene som angår helse og livskvalitet, likestilling, mindre ulikhet, bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Følgende bærekraftsmål er relevante for behovsplan for idrett:

Mål 3 – God helse og livskvalitet

Fysisk inaktivitet er en utfordring, og Norge har høy forekomst av ikke-smittsomme sykdommer. Det er derfor viktig at kommunen tilrettelegger for at befolkningen kan drive med fysisk aktivitet, særlig barn og unge. Barn og unge som holder seg aktive, gis grunnlag for bedre helse og livskvalitet, bidrar til gode vaner i barneårene som kan føre til at man holder seg aktiv lengre.

Mål 10 – Mindre ulikhet

Idrett og egenorganisert fysisk aktivitet er for alle og skal være en inkluderingsarena, spesielt for barn og unge. Kommunen skal tilrettelegge for deltakelse uavhengig av kjønn, seksuell orientering, etnisitet, funksjonsevne, økonomisk bakgrunn, bosted og andre forutsetninger.

² Forente Nasjoner. (2023). *FNs bærekraftsmål*.

Barrierer mot deltakelse i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, spesielt for barn og unge, skal bygges ned.

Mål 11 - Bærekraftige byer og samfunn

Befolkningsveksten i Oslo fører til økt press på god arealutnyttelse, som videre øker behovet for at arealer til idrett og fysisk aktivitet samlokaliseres med andre, egnede formål. I tillegg bør anlegg tilrettelegges for helårsaktivitet. Økt bruk av anlegg fører til behov for vedlikehold og rehabilitering. Utvikling og drift av anlegg skal preges av bærekraftige løsninger og videreutvikling av eksisterende anlegg. Energieffektivisering, håndtering av gummigranulat, kildesortering og transport er områder der kan redusere sitt miljøavtrykk.

Norge har i tillegg tilsluttet seg Verdens Helseorganisasjons (WHO) mål om å redusere tidlig død av ikke-smittsomme sykdommer med 25 prosent innen 2025, og 30 prosent innen 2030 i tråd med FNs bærekraftsmål.³

3.2 Nasjonale føringer

Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)

Folkehelseloven skal sikre en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller, og⁴ fastsetter kommunenes lovpålagte ansvar for folkehelsearbeidet. Kommunen skal ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de faktorene som påvirker denne, og iverksette nødvendige tiltak for å møte de lokale folkehelseutfordringene.

Behovsplanen for idrett følger opp kommunens ansvar ved å belyse behov og foreslå tiltak rettet mot å etablere, rehabilitere eller vedlikeholde anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, som er lett tilgjengelige og skaper trivsel, trygghet og stimulerer til fysisk aktivitet.

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven)

Plan- og bygningsloven viser til en rekke krav og virkemidler som kan bidra til å sikre gå- og aktivitetsvennlige lokalsamfunn i kommunal planlegging.⁵ Loven stiller blant annet krav om universell utforming for å bedre tilgjengeligheten og muligheten til samfunnsdeltakelse for alle.

Stortingsmelding 26 (2011-2012) «Den norske idrettsmodellen»⁶

“Den norske idrettsmodellen” angir statens mål med idrettspolitikken, hvor visjonen er *idrett og fysisk aktivitet for alle*. Det skal legges til rette for at alle som ønsker det, har mulighet til å delta og drive aktivitet. Dette gjelder særlig barn, ungdom, personer med nedsatt funksjonsevne og fysisk inaktive.

Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029⁷

³ Helsedirektoratet. (2018). *Ti tiltak for å redusere sykdomsbyrden og bedre folkehelsen*.

⁴ Helse- og omsorgsdepartementet. (2011). *Folkehelseloven (LOV-2011-06-24-29)*. Lovdata.

⁵ Kommunal- og distriktsdepartementet. (2008). *Plan- og bygningsloven (LOV-2008-06-27-71)*. Lovdata.

⁶ Det kongelige kulturdepartementet. (2011). *Meld. St. 26 (2011-2012) Den norske idrettsmodellen*.

⁷ Departementene. (2020). *Sammen om aktive liv: Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029*.

«Sammen om aktive liv» er regjeringens tverrdepartementale handlingsplan, med en tiårig satsing på økt fysisk aktivitet.. Følgende to hovedmål skal øke det fysiske aktivitetsnivået og redusere stillesittingen i befolkningen; 1) Skape et mer aktivt vennlig samfunn der alle uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå og sosial bakgrunn gis mulighet til bevegelse og fysisk aktivitet og 2) Øke andelen i befolkningen som oppfyller nasjonale anbefalinger for fysisk aktivitet med 10 prosent innen 2025 og 15 prosent innen 2030. Målene skal nås gjennom fem definerte innsatsområder, der gå- og aktivt vennlige nærmiljøer er ett av disse.

Behovsplanen for idrett følger opp handlingsplanen i form av å foreslå tiltak som bidrar til et mer aktivt vennlig lokalsamfunn for alle.

Nasjonale anbefalinger for fysisk aktivitet

Helsedirektoratet anbefaler at barn og unge bør være aktive minst 60 minutter hver dag, og at voksne bør være fysisk aktive 150-300 minutter per uke.⁸ Kartleggingsundersøkelser viser at mange barn og unge oppfyller anbefalingene, men at aktivitetstrenden er synkende i tråd med økende alder.⁹

Fysisk inaktivitet, det vil si å ikke være like aktiv som anbefalt, er en av de største faktorene for vekst i helsekostnader i Norge. Økende inaktivitet kan gi negative fysiske, psykiske og sosiale konsekvenser og øker risikoen for å utvikle ikke-smittsomme sykdommer. Vista Analyse har gjort beregninger på den totale samfunnsøkonomiske kostnaden for fysisk inaktivitet, og kommet frem til at den er på om lag 42,7 milliarder kroner per år.¹⁰ For å redusere kostnadene, og forebygge utvikling av ikke-smittsomme sykdommer, er det viktig at samfunnet tilrettelegger for økt fysisk aktivitet blant befolkningen. Dette kan gjøres ved å etablere, rehabilitere eller vedlikeholde anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet. Vista Analyse har også undersøkt hvilken rolle idrettsanlegg har for fysisk aktivitet blant unge i alderen 13-19 år.¹¹ Rapporten viser en sammenheng mellom investeringer i anlegg og økt fysisk aktivitet.

3.3 Kommunale føringer

Kommuneplan for Oslo (2018) "Vår by, vår fremtid"

Kommuneplanen er Oslos overordnede styringsdokument for langsiktig byutvikling. Den består av en samfunnsdel¹² som definerer mål, og en arealdel¹³ som legger føringer for arealbruken. Samfunnsdelen sikter mot mangfoldige byrom og lokale tilbud for idrett, kultur og rekreasjon. Det omfatter bygging og rehabilitering av idrettsanlegg, som også skal tjene som sosiale

⁸ Helsedirektoratet. (2022). *Fysisk aktivitet i forebygging og behandling*.

⁹ Solstad, G. M., Sandvik M. R., & Sletten, M. A. (2022). *Deltakelse, trivsel og inkludering i barne- og ungdomsidretten*.

¹⁰ Strøm, Rasmussen, og Furuholmen. (2017). *Fysisk inaktivitet: Hva koster det samfunnet?*

¹¹ Vista Analyse. (2022). *Nytten av idrettsanlegg og betydning for fysisk aktivitet: En samfunnsøkonomisk analyse av virkninger på folkehelse og produktivitet*.

¹² Oslo kommune. (2019). *Vår by, vår fremtid: Kommuneplan for Oslo 2018*.

¹³ Oslo kommune. (2015). *Kommuneplan 2015: Oslo mot 2030*.

møteplasser. Arealdelen vektlegger bokvalitet og barns oppvekstsvilkår i plan- og byggesaksbehandling. Arealdelen fra 2015 er gjeldene inntil ny plan er vedtatt.

Kommuneplan for Oslo, med byutviklingsstrategi, legger de overordnede premissene for byutviklingen. Hovedprinsippet for fortetting og utvikling er at dette skal skje langs banenettet, i stasjonsnære områder og på viktige knutepunkter. På idrettsområdet innebærer disse premissene blant annet fokus på anlegg i nærmiljøene og miljøvennlig transport til anleggene.

Behovsplan for idrett supplerer kommuneplanen ved å belyse behov og gi konkrete tiltak for å nå målene om idrettsanlegg og fysisk aktivitet. Videre, i tråd med arealdelens formål, vurderes det å etablere nye anlegg eller utrede muligheter for dette, spesielt i områder der det er behov for å forbedre oppvekstsvilkårene for barn og unge. Slik bindes behovsplanen direkte sammen de fysiske aspektene av byutvikling med sosiale og helsemessige mål, og sikrer at investeringene i idrettsanlegg reflekterer og støtter målsetningene i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Hammersborgerklæringen 2023-2027

Byrådet legger i sin byrådsplattform vekt på at Oslo skal være verdens beste by å bli født i, vokse opp i, flytte til, leve i og bli gammel i, uavhengig av hvem du er og hvilken bakgrunn du har.¹⁴ Idretten skal bidra til inkludering og begeistring i både topp, bredde og frivilligheten. Byrådet vil spille på lag med idretten ved å ha gode støtteordninger, langsiktige samarbeidsavtaler og skape mer idrettsglede over hele byen. Byrådet ønsker også å tilrettelegge for idrett innenfor rammene av Markaloven (2009).

Folkehelsestrategi for Oslo 2023-2030

Befolkningen i Oslo kommune har generelt sett god helse og livskvalitet, sammenlignet med landsgjennomsnittet.¹⁵ Samtidig er det store økonomiske og sosiale ulikheter, og disse ulikhetene er identifisert som de største folkehelseutfordringene i Oslo.

Folkehelsestrategien for Oslo har som hovedmål å redusere sosiale ulikheter i helse og livskvalitet i befolkningen. I tillegg skal strategien bidra til en mer likeverdig fordeling av forhold som påvirker helse og livskvalitet i befolkningen og ulike deler av byen. Gode og trygge nabolag, med tilgang til blant annet anlegg for idrett- og egenorganisert fysisk aktivitet, trekkes frem som viktig for å fremme gode helsevaner og livskvalitet for befolkningen. Anleggene er sosiale møteplasser som skaper sosiale nettverk og bidrar til inkludering.

Folkehelsestrategien for Oslo har fem innsatsområder. Ett av områdene omhandler levevaner og helsetjenester hvor blant annet fysisk aktivitet peker seg ut av særlig betydning. Ett av målene til innsatsområdet er å tilrettelegge for gode levevaner for alle. Fysisk tilrettelegging i form av anlegg for idrett- og egenorganisert fysisk aktivitet har en direkte påvirkning på befolkningens levevaner, samt kan ha innvirkning på hvorvidt barn og unge både kan og vil delta i organisert eller egenorganisert fritidsaktivitet.

¹⁴ Oslo kommune. (2023). *Hammersborgerklæringen. Det politiske grunnlaget for et byråd utgitt av Høyre og Venstre 2023-2027*. Byrådet, Oslo kommune.

¹⁵ Oslo kommune. (2023). *Folkehelsestrategi for Oslo 2023-2030*. Byrådet, Oslo kommune.

Byrådssak 198/19 “Barrierer for deltakelse i idretten for barn og unge i Oslo”

Byrådssaken har som hovedmål at alle barn og unge som ønsker det skal ha mulighet til å delta i idretten, uavhengig av hvem de er og hvor de bor.¹⁶ Tilrettelegging for fysisk aktivitet er et gode som må fordeles rettferdig, og idrettstilbudet har stor betydning for barn og unges sosialisering og utvikling. Følgende delmål er definert for å realisere hovedmålet:

1. Flere barn og unge skal sikres tilgang til kommunale idrettsanlegg.
2. Det skal være enklere for barn og unge å delta i idretten på egne premisser i nærheten av der de bor.
3. Kommunen skal legge til rette for gode møteplasser ved bygging av nye anlegg.

Disse målene skal nås gjennom flere tiltak som skal bidra til å redusere barrierer for deltakelse i idretten. For behovsplanen er følgende tiltak mest relevante:

- Satse på aktivitetsanlegg i nærmiljøene
- Utrede muligheter for en aktivitetsarena
- Vurdere nye anleggskrav
- Kartlegge utlånssentraler

4 Oslos befolkningssammensetning

Befolkningsveksten i Oslo har vært betydelig de siste tiårene og det forventes fortsatt økning i befolkningsveksten i tiårene fremover. Per 01.02.2024 hadde Oslo 717 710 innbyggere, en økning på totalt 8 799 innbyggere fra 2023.¹⁷ Over halvparten av innbyggerne var i aldersgruppen 0-39 år. I underkant av 40 prosent av befolkningen bodde i byområdet indre by (bydelene Frogner, St. Hanshaugen, Sagene, Grünerløkka og Gamle Oslo).

I perioden 2022-2050 forventes en sterk befolkningsvekst blant eldre, med mer enn en dobling av aldersgruppen 80-89 år, og over en tredobling av aldersgruppen 90 år og eldre. Lavest vekst forventes i aldersgruppen 19-44 år, som kun øker med tre prosent.

Befolkningssammensetningen varierer i de ulike bydelene. Bydelene som utpeker seg med flest husholdninger med fire eller flere barn er Alna, Bjerke, Gamle Oslo, Grorud, Stovner og Søndre Nordstrand. Disse er, sammen med Grünerløkka, bydelene med høyest andel barnefamilier med lav inntekt. Det er også disse syv bydelene som har flest innbyggere fra ikke-vestlige land.

Forventet befolkningsøkning gir økt behov for investeringer i anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, både til nye anlegg og rehabilitering av eksisterende. Dette har også betydning for anslagene over fremtidige behov.

¹⁶ Oslo kommune. (2019). *Byrådssak om barrierer for deltakelse i idretten for barn og unge i Oslo (198/19)*. Byrådet, Oslo kommune.

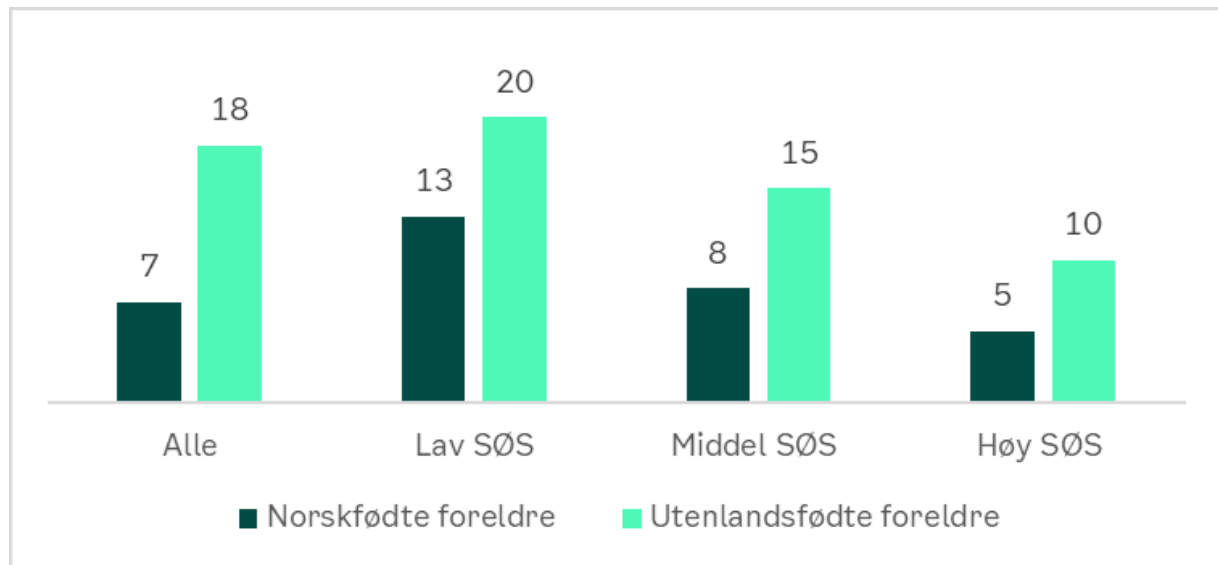
¹⁷ Oslo kommune statistikkbank, *Folkemengde etter kjønn og alder (B)*.

5 Fysisk aktivitet blant barn og unge i Oslo

Ung i Oslo 2023¹⁸ viser at fysisk aktivitetsnivå er relatert til kjønn, alder og sosiale forskjeller. Gutter er mer fysisk aktive enn jenter i alle aldre, og det fysiske aktivitetsnivået synker med økende alder. Det har lenge vært, og er fortsatt, store sosiale forskjeller i fysisk aktivitet blant de ulike bydelene i Oslo. Ungdom i de vestlige bydelene er vesentlig mer aktive enn ungdom i de østlige bydelene. Andelen som er fysisk inaktive er omtrent tre ganger så høy i enkelte av de østlige bydelene slik som Stovner, Grorud og Alna, sammenlignet med enkelte av de vestlige bydelene, slik som Nordre Aker og Vestre Aker.

Figur 1 viser at ungdom fra familier med lav sosioøkonomisk bakgrunn og ungdom med to utenlandsfødte foreldre er betydelig mindre fysisk aktive enn andre ungdommer. En del av bydelsforskjellene skyldes at unge i vest er langt mer aktive i organisert idrett. I tillegg er unge i vest spesielt aktive i ulike former for egenorganisert fysisk aktivitet.

Figur 1. Prosentandel ungdom som er fysisk aktive sjeldnere enn 1-2 ganger i måneden – etter sosioøkonomisk status (SØS) og foreldrenes fødeland

Kilde: Bakken. (2023). *Ung i Oslo 2023. Ungdomsskolen og videregående skole.*

5.1 Egenorganisert fysisk aktivitet

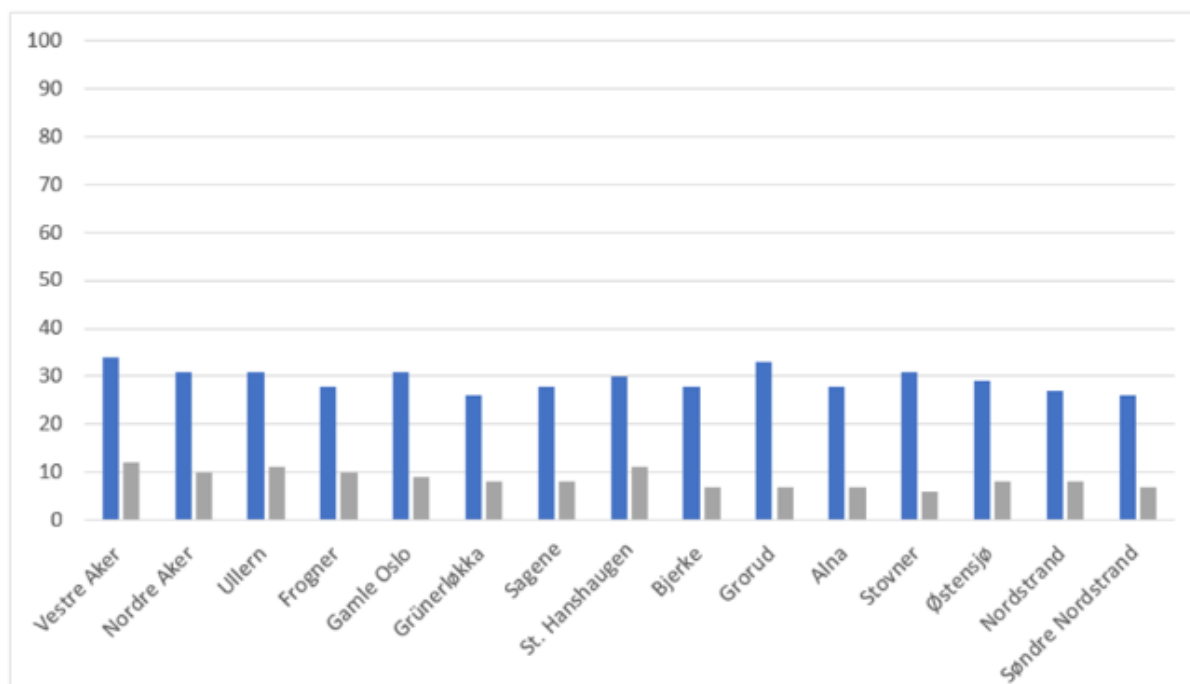
Fysisk aktivitet blant barn og unge skjer på ulike arenaer, slik som idretts- og nærmiljøanlegg. Nærmiljøanlegg, og andre mindre aktivitetsanlegg, er særlige viktige arenaer for den egenorganiserte fysiske aktiviteten, ettersom disse anleggene er åpne for alle og gratis å bruke. Det er viktig at kommunen legger til rette for etablering av nærmiljøanlegg, mindre aktivitetsanlegg og andre anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet. Slike anlegg er viktige

¹⁸ OsloMet (2023). *Ung i Oslo 2023*

møteplasser på tvers av alder og bakgrunn, og ivaretar spesielt barn og unge som ikke deltar i den organiserte idretten.

Det er et stort antall ungdommer som driver med egenorganisert fysisk aktivitet i Oslo. Figur 2 viser at det er langt flere som driver med “tradisjonell” egenorganisert fysisk aktivitet slik som ski og fotball (blå søyle), sammenlignet med “alternativ” egenorganisert fysisk aktivitet slik som skate-, snow-, eller longboard, streetdancing, klatring eller lignende (grå søyle). Det er flest som driver med “tradisjonell” egenorganisert fysisk aktivitet i bydelene Vestre Aker og Grorud. Flere bydeler slik som Nordre Aker, Ullern, Gamle Oslo, Stovner og St. Hanshaugen har også mange ungdommer som driver med dette. Det er færrest som driver med “tradisjonell” egenorganisert fysisk aktivitet i bydelene Grünerløkka og Søndre Nordstrand. Når det gjelder “alternativ” egenorganisert fysisk aktivitet, er det flest ungdommer som driver med dette i de ytre vestlige bydelene og i bydelene St. Hanshaugen og Frogner. Det er flere bydeler som har lav andel ungdom som driver med slik aktivitet, slik som bydelene i Groruddalen og Søndre Nordstrand.

Figur 2. Prosentandel ungdom i ulike bydeler som minst én gang i uka driver med “tradisjonell” (blå søyle) og “alternativ” egenorganisert fysisk aktivitet (grå søyle).

Kilde: Bakken. (2023). *Ung i Oslo 2023. Ungdomsskolen og videregående skole.*

Kartlegging av egenorganisert fysisk aktivitet blant ungdommer i Oslo (2024)

Norges Idrettshøyskole har, på bestilling fra Bymiljøetaten, kartlagt 337 10. klassingers fysiske aktivitetsvaner i Oslo. Resultatet viser at interessen for idretter slik som fotball, håndball og basket fortsatt er sterk.

Samtidig viser kartleggingen en markant interesse for egenorganiserte aktiviteter. For ungdommene er det viktig at anlegget er tilgjengelig og ligger i nærområdet - helst i gå- eller sykkelavstand fra hjemmet. Det er i hovedsak ungdommer som har sluttet i et idrettslag, eller

aldri har vært en del av den organiserte idretten, som ønsker tilbud for egenorganisert aktivitet, og da tilbud gjennom ungdoms- eller fritidshus hvor de uforpliktet kan låne utstyr og prøve nye aktiviteter.

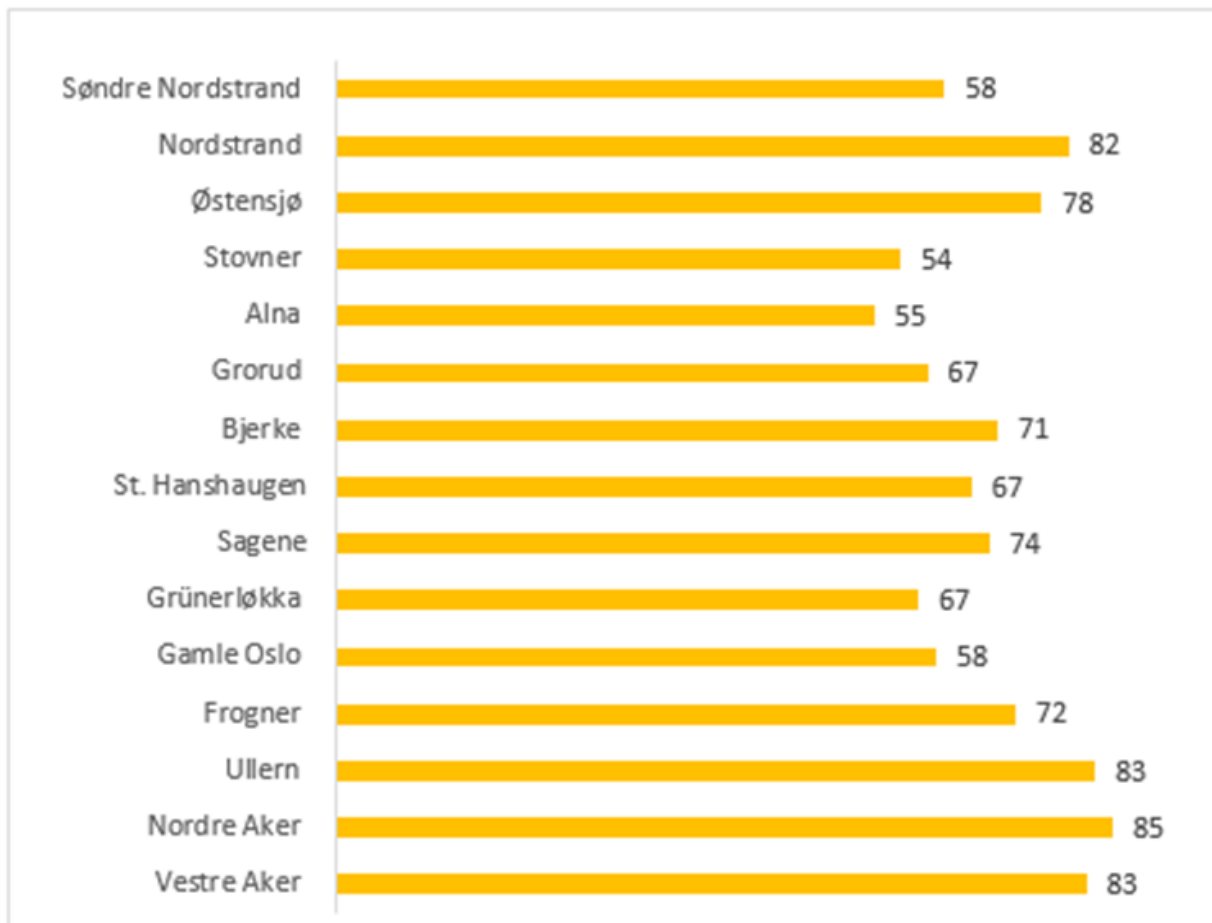
Rapporten viser behovet for å etablere fritidshus og aktivitetshus, hvor det gis mulighet til å låne utstyr og prøve ut nye aktivitetsformer med støtte, samt investere i flere og varierte anlegg. Samtidig fremkommer klare forskjeller mellom ytre og indre områder i Oslo når det gjelder tilgjengelighet og kostnad ved bruk av disse anleggstypene.

Rapporten belyser i tillegg at minoritetsjenter møter flere barrierer for deltakelse i fysisk aktivitet. Dette går på kjennskap til tilbud, i tillegg til økonomi og kjønnsrelaterte utfordringer. Det anbefales å fremme egenorganisert fysisk aktivitet blant minoritetsjenter blant annet ved å tilrettelegge for rimelige og relevante aktivitetstilbud, kjønnsrelaterte fasiliteter og semi-organiserte aktivitetssteder.

6 Idrett blant barn og unge i Oslo

Ung i Oslo 2023 viser at andelen barn og unge som deltar i idrett varierer systematisk med sosioøkonomiske forskjeller i familiebakgrunn, hvorvidt foreldrene er født i eller utenfor Norge og hvor i byen de bor. Figur 3 viser at disse forskjellene er synlige allerede fra mellomtrinnet.

Figur 3. Prosentandel barn (10-12 år) i ulike bydeler som har sport eller idrett som fast fritidsaktivitet.

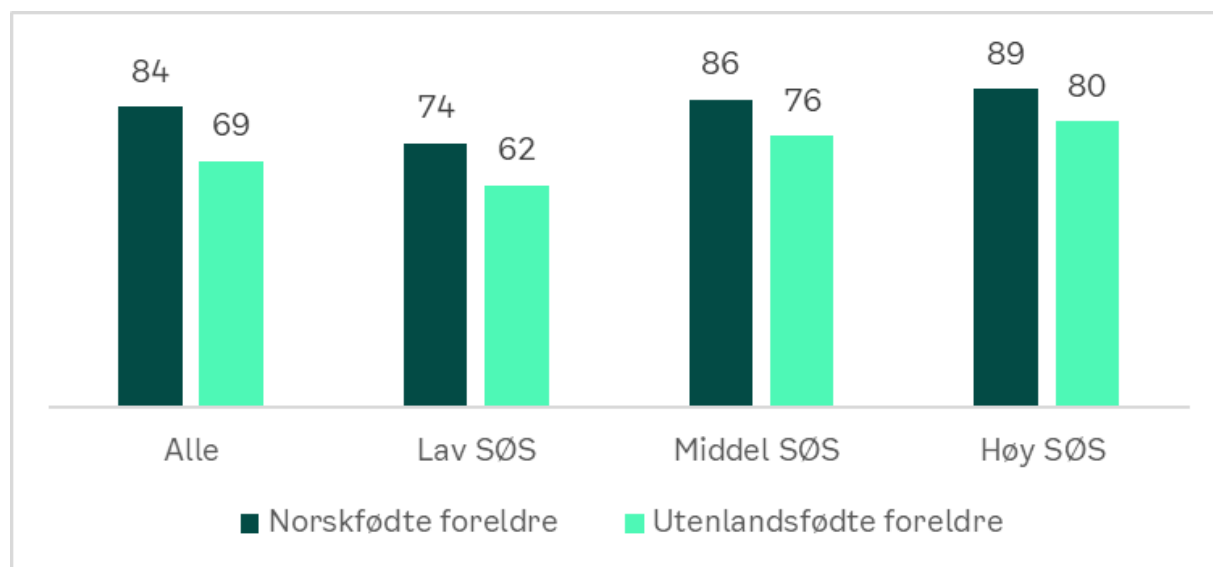

Kilde: Enstad & Bakken. (2023). *Ung i Oslo 2023. 5.-7.trinn.*

Hovedandelen barn i 10-12-årsalderen i Oslo driver med en form for sport eller trening. Det er kun 12 prosent som oppgir at det er noe de aldri har drevet med. Figur 3 viser at det er en god del flere barn som driver med sport eller trening som fast fritidsaktivitet i de ytre bydelene på vestkanten, samt i Nordstrand og Østensjø enn i de indre bydelene og ytre bydelene på østkanten. Bydel Stovner og Alna skiller seg spesielt ut med lavest idrettsdeltakelse.

Figur 4 viser den tydelige forskjellen i idrettsdeltakelse basert på barnas familiebakgrunn. Deltakelsen er høyest blant barn med norskfødte foreldre og høy sosioøkonomisk status (89%). Tilsvarende tall for barn med to utenlandsfødte foreldre og lav sosioøkonomisk status er nesten 30 prosent lavere.

Figur 4. Prosentandel barn (10-12 år) som vanligvis trener eller driver med sport minst en dag i uken – etter sosioøkonomisk status (SØS) og foreldres fødeland

Kilde: Enstad & Bakken (2023). *Ung i Oslo 2023. 5.-7.trinn.*

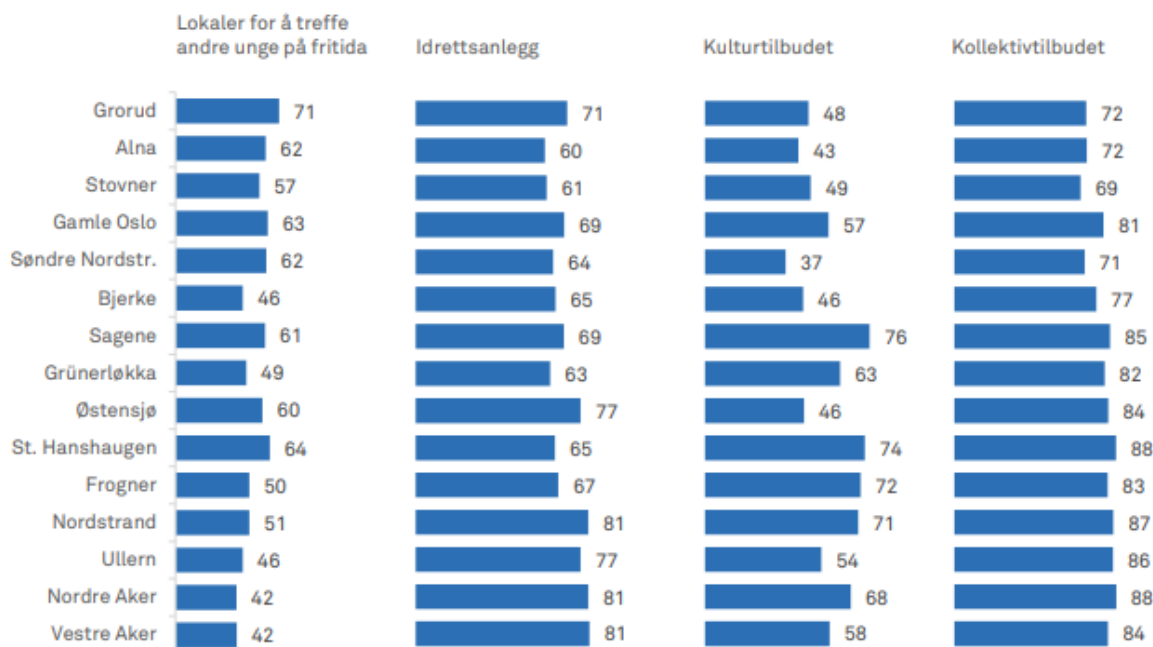
De sosiale forskjellene i idrettsdeltakelse blant barn øker med alderen. Mens det blant barn spesielt er to bydeler som skiller seg ut med lav deltagelse, er det flere bydeler som har lav deltagelse blant ungdom. Idrettsdeltakelsen synker med økende alder, og i aldersgruppen 13-19 år har litt under halvparten av ungdommene deltatt i et idrettslag den siste måneden.

Selv om det er forskjeller i idrettsdeltakelse mellom bydelene, er forskjellene mindre i 2023 enn i 2015. Deltakelse i organisert idrett har vært ganske stabilt fra 2015-2023, med unntak av koronaårene.

6.1 Ungdommers oppfatning av anleggstilbudet

Det er store variasjoner i hvor fornøyd ungdom er med tilbud som finnes i nærmiljøet. Mange er fornøyd med tilbudet av idrettsanlegg og det samme gjelder kollektivtilbudet. Det har vært en økning i andelen som er fornøyd med idrettsanlegg fra 2015-2023. Det varierer hva ungdom i ulike deler av byen er mest fornøyd med. Figur 5 viser at ungdom i vest generelt er mer fornøyd med idrettsanleggene enn ungdommene i øst. Motsatt er ungdom i øst mest fornøyd med tilbudet av treffsteder for ungdom. Forskjellene mellom bydelene har blitt mindre over tid. Det skyldes at økningen i andelen som er fornøyd med idrettsanlegg har vært størst i flere av de østlige bydelene.

Figur 5. Prosentandel ungdom som opplever tilbudet av idrettsanlegg i nærmiljøet som svært eller nokså bra

Kilde: Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo 2023. Ungdomsskolen og videregående skole.*

6.2 Medlemsstatistikk og aktivitetstall fra Oslo Idrettskrets

Oslo Idrettskrets er en medlemsorganisasjon for idrett i Oslo kommune, tilsluttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Idrettskretsen har flere arbeidsområder, hvorav ett av disse er å ha oversikt over den organiserte idretten. Idrettskretsen kartlegger i denne sammenheng idrettsdeltakelse, både for ulike idretter og for alle idretter samlet. Fremstillingen tar utgangspunkt i barn og unge i aldersgruppen 6-19 år.

Medlemstall fordelt på idrettslag, alder og kjønn

Den siste kartleggingen fra 2022 viser at det var 550 registrerte idrettslag i Oslo, hvorav rundt 33 prosent av idrettslagene var fleridrettslag og rundt 67 prosent av idrettslagene var sær-idrettslag. I tillegg kom 165 bedriftsidrettslag, med 57 medlemmer i alderen 13-19 år.

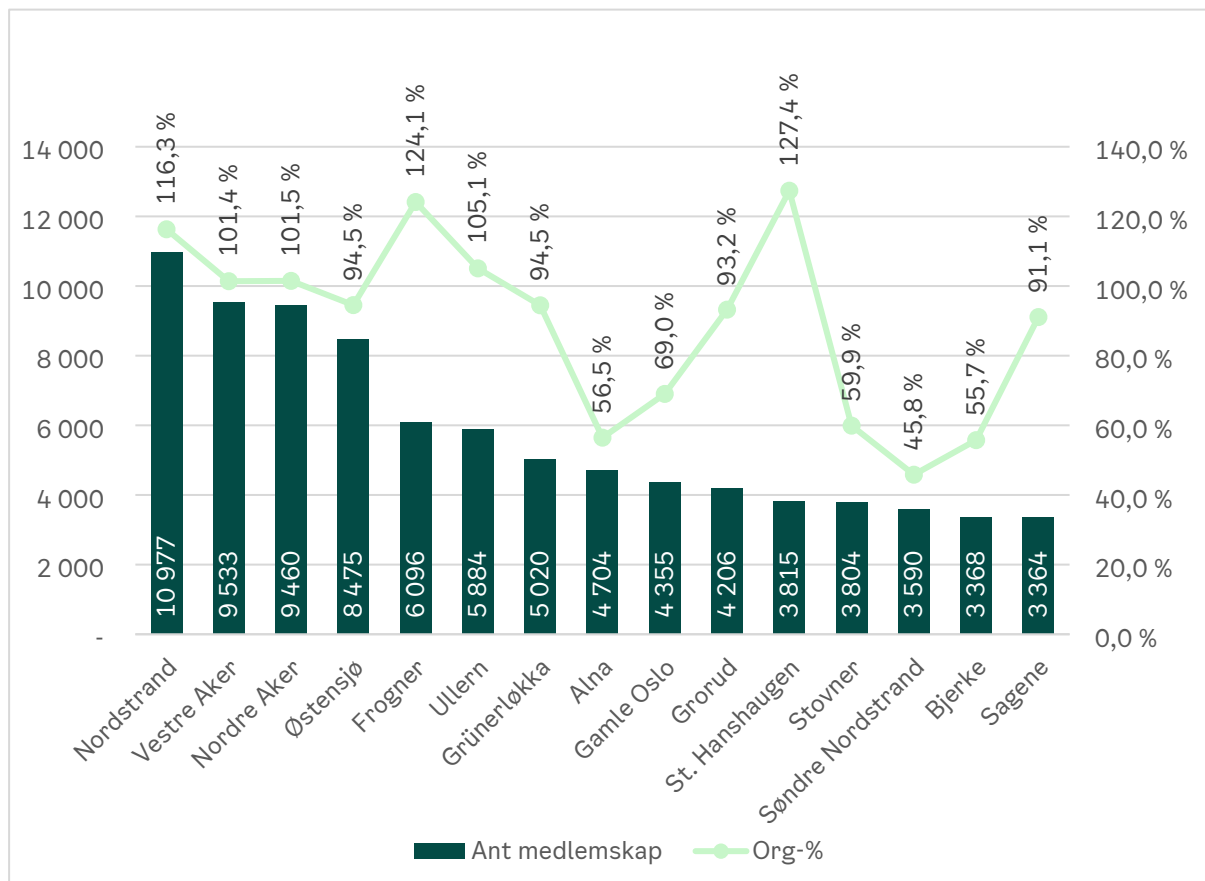
Videre var det 275 668 registrerte medlemmer i Oslo idrettskrets per 31.12.2022, hvorav barn og unge i aldersgruppen 6-19 år utgjorde rundt 40 prosent av den totale medlemsmassen. 56 prosent av medlemskapene tilhørte gutter og 44 prosent av medlemskapene tilhørte jenter. Antall medlemmer, i forhold til antall innbyggere, viser at flere barn og unge var registrert i flere enn ett idrettslag.

At en person er registrert som medlem betyr samtidig ikke at vedkommende er aktiv i den organiserte idretten. Idrettenes medlemsregistre er ikke komplette, så medlemstallene må regnes som estimer.

Medlemstall fordelt på byområder og bydeler

Figur 6 viser antall medlemskap og organisasjonsprosent.¹⁹ Figuren viser at det var flest antall medlemmer i byområde nord/vest, sammenlignet med antall innbyggere. Deretter kommer byområdene indre by, sør og øst. Bydelene St. Hanshaugen og Frogner hadde imidlertid høyest organisasjonsprosent. Bydelene Søndre Nordstrand og Bjerke hadde videre lavest organisasjonsprosent.

Figur 6. Antall medlemskap og organisasjonsprosent i aldersgruppen 6-19 år i 2022

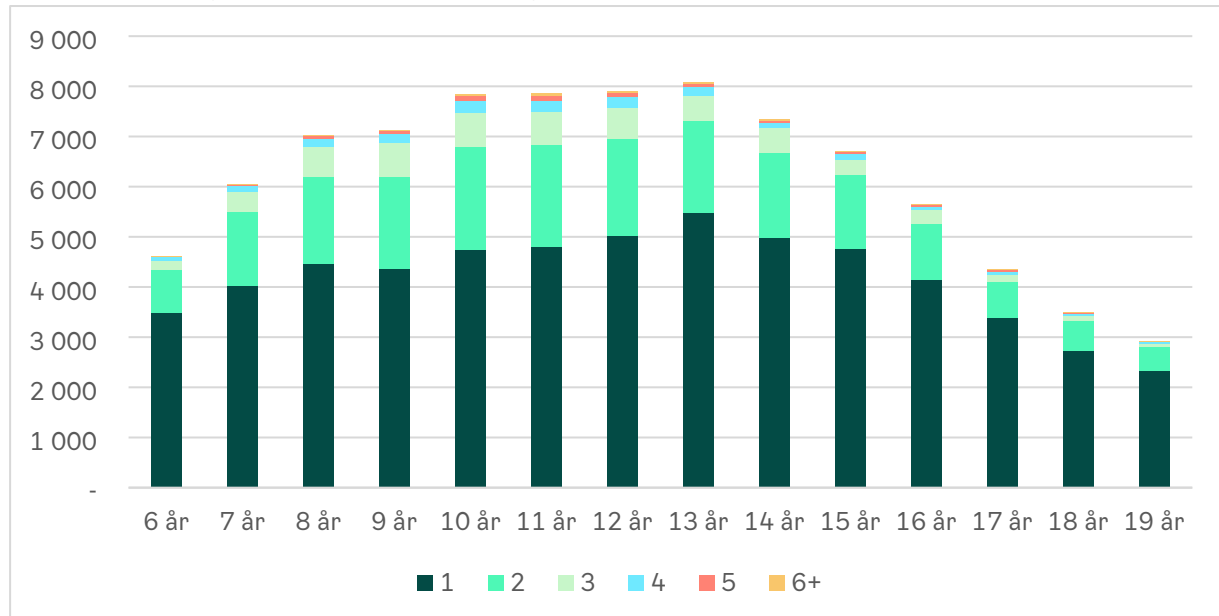

Kilde: Oslo idrettskrets. (2023). Spesialbestilling.

Aktivitetstall

Figur 7 viser at det var vanligst å delta i organisert idrett i alderen 6-13 år, og at medlemsandelen var høyest i alderen 10-13 år. Medlemsandelen ble imidlertid betraktelig redusert fra 14-årsalderen og inn i voksen alder. Frafallet var høyere blant jenter enn blant gutter.

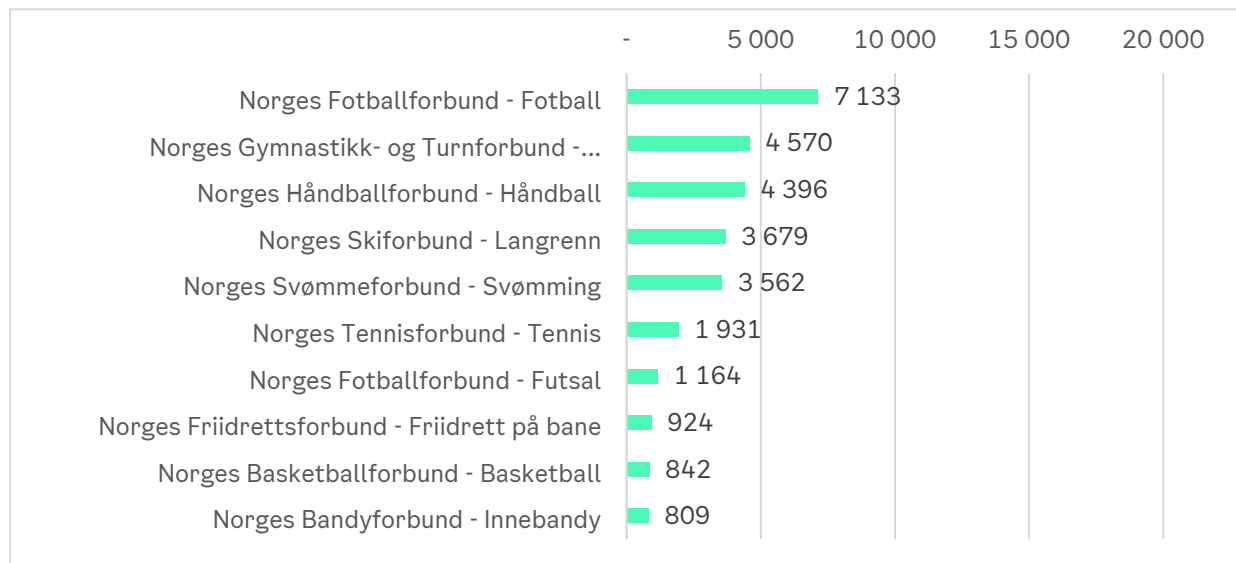
¹⁹ Organisasjonsprosenten viser antall medlemmer fordelt på antall innbyggere i den aktuelle bydelen. Figur 6 viser eksempelvis at det var 3.815 innbyggere i bydel St. Hanshaugen, og at bydelen hadde en organisasjonsprosent på rundt 127 prosent. Den høye organisasjonsprosenten betyr i denne sammenheng at antall medlemmer var høyere enn antall innbyggere, og videre at flere barn og unge (6-19 år) var medlem i mer enn ett idrettslag.

Figur 7. Antall grenmedlemskap i aldersgruppene 6-19 år i 2022

Kilde: Oslo idrettskrets. (2023). Spesialbestilling.

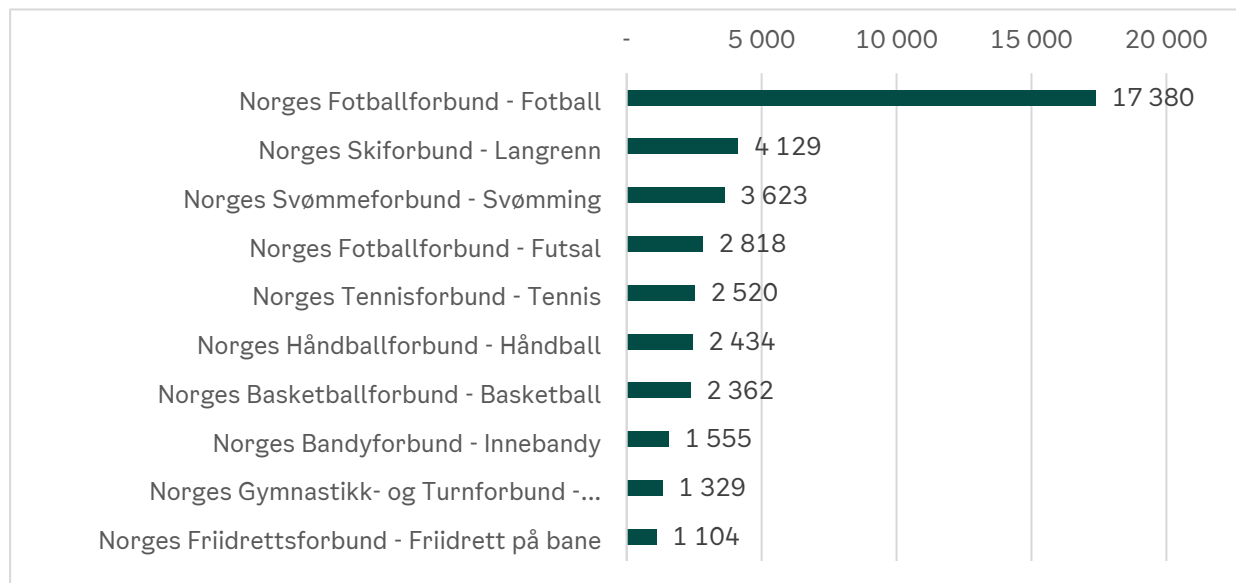
Jenter og gutter hadde noe ulike preferanser når det gjelder valg av idretter. Figur 8 viser at de mest populære aktivitetene blant jenter i Oslo var fotball, gymnastikk- og breddeaktivitet, håndball, langrenn og svømming. Figur 9 viser at fotball var den desidert mest populære idretten blant gutter. Deretter kom langrenn, svømming, futsal og tennis.

Figur 8. Ti mest populære idretter blant jenter i Oslo i 2022

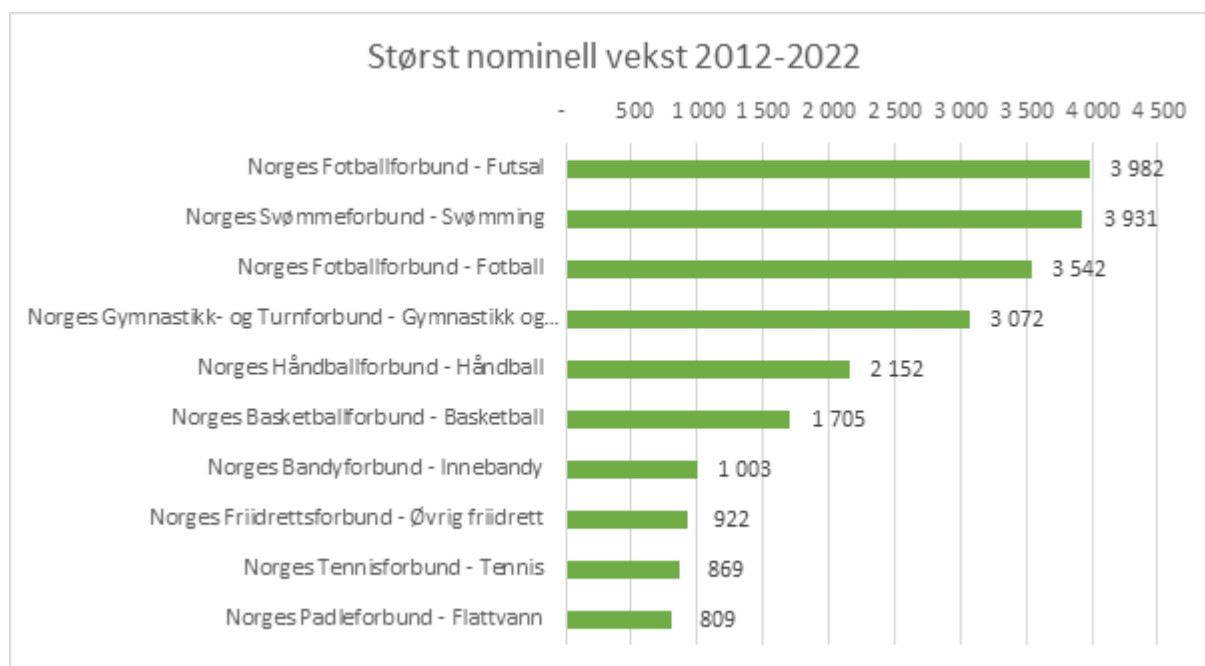
Kilde: Oslo idrettskrets. (2023). Spesialbestilling.

Figur 9. Ti mest populære idretter blant gutter i Oslo i 2022

Kilde: Oslo idrettskrets. (2023). Spesialbestilling.

Figur 10. Idretter med størst nominell vekst de siste 10 årene

Kilde: Oslo idrettskrets. (2023). Spesialbestilling.

I tillegg hadde idrettene ridning, turn, flatvannspadling, volleyball og badminton størst prosentvis vekst i antall medlemmer i perioden 2012-2022 – blant både jenter og gutter. Trialsykling, turroing, sandbryting, synkronsvømming og rytmisk gymnastikk hadde størst prosentvis tilbakegang i antall medlemmer, blant begge kjønn, i samme periode.

7 Kapasitetstall

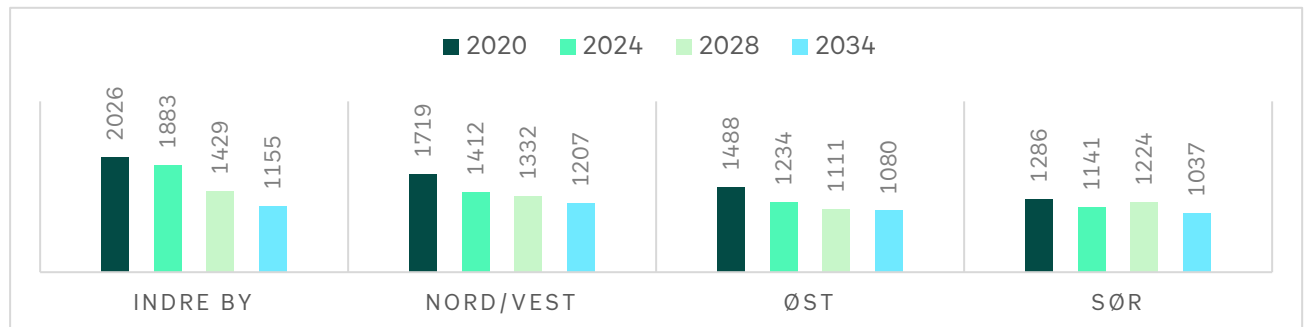
Kapasitetstall viser utviklingen av anleggsdekningen for barn og unge over tid, og vises som antall barn og unge (6-19 år) per spilleflate og anleggstype. Tallene baserer seg på Oslo kommunes befolkningsframskrivninger,²⁰ eksisterende anlegg og prosjekter i prosess hvor det foreligger en investeringsbeslutning. Kapasitetstallene sier noe om behovet i et langsiktig perspektiv, ved at de tar høyde for fremtidig utvikling i hovedmålgruppen til behovsplanen. Kapasitetstallene er inndelt etter bydeler, ettersom befolkningsframskrivingene presenteres på bydelsnivå. En ulempe ved dette er at tallene ikke fanger opp variasjonene innad i bydelene. Tallene tar heller ikke høyde for fungerende aktivitetstall, som belyser hvor mange aktive barn og unge det er i og i ulike områder av bydelen. Idrettslag har i hovedsak tilhørighet i et område, uavhengig av bydelsgrenser, men rekrutterer gjerne medlemmer fra flere bydeler. For barn og unge er nærhet til idrettsanlegget en viktig faktor. Etablering av et idrettsanlegg i en bydel betyr ikke nødvendigvis at alle barn og unge i bydelen vil dra nytte av anlegget, på bakgrunn av geografisk avstand eller kollektivdekning.

Figurene nedenfor viser kapasitetstall på byområdenivå for flerbrukshaller og kunstgressbaner, som er to av de mest populære anleggstypene.

7.1 Flerbrukshaller

Kapasiteten for flerbrukshaller i Oslo er dårligst i byområde indre by og best i byområde sør. Det planlegges for heving av kapasiteten i indre by utover i planperioden, noe som gjør at forskjellene mellom byområdene vil jevnes ut.

Figur 11. Kapasitetstall for flerbrukshaller per byområde

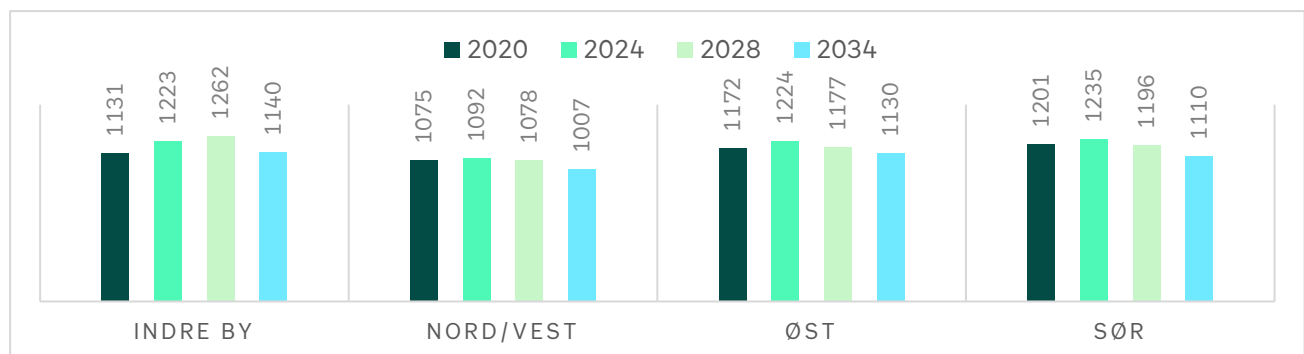

Kilde: Oslo kommune, Bymiljøetaten.

7.2 Kunstgressbaner

Kapasiteten for kunstgressbaner i Oslo er relativt lik på byområdenivå, men byområde nord/vest skiller seg ut med noe bedre kapasitet. Det planlegges for heving av kapasitet i alle byområdene i løpet av planperioden.

Figur 12. Kapasitetstall for kunstgressbaner per byområde

Kilde: Oslo Kommune, Bymiljøetaten.

8 Bakgrunn for behovsvurderinger

Dette kapitlet presenterer de ulike kriteriene som danner bakgrunnen for behovsvurderingene i behovsplanen for idrett.

Kapasitetstall

Antall barn og unge (6-19 år) per spilleflate og anleggstype. Tallene baserer seg på Oslo kommunes befolkningsframskrivninger,²⁰ eksisterende anlegg og prosjekter i prosess hvor det foreligger en investeringsbeslutning. Se kapittel 8.

Aktivitetstall

Antall aktive medlemmer i et idrettslag. Aktivitetstallene belyser hvilke idretter som er mest populære og hvilke idretter som har størst vekst.

Statistikk for idrett og fysisk aktivitet

Ung i Oslo gir et bredt og oppdatert bilde av hvordan barn og unge har det, og hva de bruker fritiden til. Undersøkelsen presenterer data på hvor ofte barn og unge er aktive, hvem som er mest aktive og hvordan ungdom opplever tilbudet av idrettsanlegg i sitt nærmiljø.

Innspill

Kommunen har gjennom to medvirkningsprosesser mottatt en rekke innspill. Innspillene kommer fra organisasjoner, bydeler, forbund/kretser, idrettslag, etater og befolkningen for øvrig. I tillegg kommer det løpende innspill inn til kommunen som har blitt vurdert.

Anleggssituasjonen og anleggsspredningen

Behovsanalysen har kartlagt den geografiske fordelingen av anleggstypen i det konkrete byområdet og bydelen. I kartleggingen inkluderes både eksisterende anlegg og prosjekter i prosess. Det er i tillegg kartlagt hvor stor avstand det er mellom anleggstypene.

Behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030

Flere av behovene i forrige behovsplan videreføres, ettersom behovet fortsatt er til stede. Det samme gjelder for foreslåtte tiltak. Behovet og gjennomførbarheten vurderes på nytt og tiltaket videreføres dersom det vurderes som hensiktsmessig.

Planer og plansaker

Det er sett på hvilke behov for anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet som fremkommer i foreliggende områdeplaner og veiledende plan for offentlig rom. Videre belyser skolebehovsplanen hvor det planlegges flerbrukshaller i tilknytning skoler.

Kommunens egen erfaring og kunnskap

Kommunens egen kunnskap og erfaringer knyttet til blant annet drift og vedlikehold av idrettsanlegg. Videre har Bymiljøetaten den overordnende oversikten på anleggsbehovet i Oslo, og er jevnlig i dialog med Osloidretten.

8.1 Ikke prioriterte anleggstyper

Siden etterspørselen på anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet er større enn hva som er realistisk å etablere, er det ikke alle anleggstyper som blir prioritert i løpet av planperioden.

Behovet for disse anleggstypene bli vurdert på nytt om fire år ved ny revisjon av behovsplanen. Kommunen vil følge idrettenes utvikling i eksempelvis medlemsmasse.

Under følger en redegjørelse for anleggstypene som ikke prioriteres i nåværende planperiode.

Rideanlegg

Rideanlegg prioriteres ikke som følge av at eksisterende anlegg i Oslo i hovedsak eies og driftes av ikke-kommunale aktører. Private anlegg og deres behov blir ikke redegjort for i behovsplanen. Oslo kommune forvalter en tilskuddsordning hvor det gis anledning til å søke om driftstilskudd til eksisterende rideanlegg.²¹ Formålet med tilskuddsordningen er å legge til rette for en forutsigbar og stabil drift av rideanleggene i Oslo.

Orienteringsanlegg

Orienteringsanlegg prioriteres ikke som følge av at aktiviteten ikke har konkrete anlegg, men i hovedsak foregår innenfor Markagrensen. Ut over dette bør det ses på muligheter for at orienteringsklubber har tilgang til klubbhus til lagring av utstyr og avholde møter. For øvrig har Oslo kommune en tilskuddsordning som idretten kan benytte ved utvikling av nye orienteringskart.

Anlegg til amerikansk fotball, lacrosse og rugby

Anlegg til amerikansk fotball, lacrosse og rugby er arealkrevende. Oslo kommunes knapphet på tilgjengelige arealer medfører at anlegg med større behov må prioriteres. Aktivitetstallene viser i tillegg en lavere andel aktive medlemskap blant barn og unge. For disse anleggstypene har det kun kommet ett innspill på rugby i løpet av gjennomførte medvirkningsprosesser.

Luftsportanlegg

Luftsportanlegg prioriteres ikke som følge av at aktivitetstallene viser en liten andel aktive barn og unge. Det har ikke kommet innspill på luftsportanlegg i løpet av gjennomførte medvirkningsprosesser. Felles for luftsportklubbene i Oslo er at de ikke disponerer egne anlegg og at de er avhengige av velvilje fra omgivelsene for å bedrive sin idrett.

Vedlegg 1: Anleggsprosjekter i prosess

Tabellen under viser prosjekter som er under planlegging. Tabellen inneholder både idrettsprosjekter og skoleprosjekter hvor det etableres eller reetableres anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

Anlegg	Bydel	Planlagt ferdigstillelse
Bentsebrua skole flerbrukshall	Sagene	2025
Kalbakken klubbhus	Grorud	2025
Dælenenga flerbrukshall og klubbhus	Grünerløkka	2025
Løren flerbrukshall og aktivitetspark	Grünerløkka	2025
Voksentoppen kunstgressbane	Vestre Aker	2025
Kampen friplass	Gamle Oslo	2026
Engebråten skole skatepark	Nordre Aker	2026
Løren midlertidig ishall	Bjerke	2026
Stovner bad	Stovner	2026
Sloreåsen alpinanlegg rehabilitering	Søndre Nordstrand	2026
Frognerbadet (rehabilitering)	Frogner	2027
Bjørsvika skole flerbrukshall og aktivitetssal	Gamle Oslo	2027
Økern skole flerbrukshall og aktivitetssal	Bjerke	2027
Diakonhjemmet VGS flerbrukshall	Vestre Aker	2028
Voldsløkka kunstis	Sagene	2028
Voldsløkka flerbrukshall, basishall og aktivitetssaler	Sagene	2028
Voldsløkka kunstgressbane 1 og 2 (reetableringer)	Sagene	2028
Voldsløkka klatreanlegg	Sagene	2028
Refstad skole flerbrukshall	Bjerke	2028
Løren ishall (reetablering) og utendørs kunstisanlegg	Bjerke	2029
Mortensrud skole flerbrukshall og aktivitetssal	Søndre Nordstrand	2029
Mortensrud friidrettshall	Søndre Nordstrand	2029
Mortensrud cricketanlegg	Søndre Nordstrand	Usikkert

Mortensrud skateanlegg	Søndre Nordstrand	Usikkert
Mortensrud klubbhus	Søndre Nordstrand	Usikkert
Refstad 5er kunstgress 1 og 2	Bjerke	Usikkert
Haugerud kunstgressbane 1 (reetablering) og 2	Alna	Usikkert
Haugerud cricketpitcher (reetablering)	Alna	Usikkert
Haugerud midlertidige kunstgressbaner og klubbhus	Alna	Usikkert
Haugerud skole flerbrukshall og judoanlegg	Alna	Usikkert
Valle Hovin kunstis halloverbygg	Gamle Oslo	Usikkert
Aktivitetshus for egenorganisert aktivitet	Byomfattende	Usikkert
Helårsanlegg for skihopp i Holmenkollen nasjonalanlegg	Nordre Aker	Usikkert
Kunstgressbane i Hovinbyen	Grünerløkka, Bjerke, Gamle Oslo	Usikkert
Grorud kunstisanlegg	Grorud	Usikkert
Utvidelse av løypenettet i Lillomarka Arena	Grorud	Usikkert
Kringsjø kunstgressbane 4	Nordre Aker	Usikkert
Grefsen basishall, klubbhus og garderober	Nordre Aker	Usikkert
Sognsveien 80 flerbrukshall, basishall og friplass	Nordre Aker	Usikkert
Bad Oslo Vest	Byområde vest	Usikkert
Holtet barneskole aktivitetssaler	Nordstrand	Usikkert
Ensjø barneskole flerbrukshall og aktivitetssal	Gamle Oslo	Usikkert
Ensjø ungdomsskole flerbrukshall	Gamle Oslo	Usikkert
Smestad skole flerbrukshall	Ullern	Usikkert
Midtstuen skole flerbrukshall og anlegg for dans	Vestre Aker	Usikkert
Engebråten barneskole flerbrukshall og basishall	Nordre Aker	Usikkert
Frysja barneskole flerbrukshall	Nordre Aker	Usikkert

Vedlegg 2: Definisjoner og forkortelser

Fysisk aktivitet:

Med fysisk aktivitet menes all kroppslig bevegelse som medfører vesentlig økning i energiforbruket ut over energiforbruket i hvile. Fysisk aktivitet kan eksempelvis være idrett, mosjon, lek eller trening.

Idrett:

Idrett forstås som trening og konkurransevirkosomhet i den organiserte idretten. Den organiserte idretten er underlagt Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Idrett utøves eksempelvis på kunstgressbaner, kunstisbaner, flerbrukshaller eller friidrettsanlegg.

Idrettsanlegg:

Idrettsanlegg er et innendørs, eller utendørs, anlegg hvor det utøves idrett eller egenorganisert fysisk aktivitet. Idrettsanlegg kan eksempelvis være kunstgressbaner, kunstisbaner, flerbrukshaller eller friidrettsanlegg.

Egenorganisert fysisk aktivitet:

Egenorganisert fysisk aktivitet er alle former for idrett og fysisk aktivitet som individer selv planlegger og gjennomfører, utenfor den organiserte idretten. Egenorganisert fysisk aktivitet krever ikke medlemskap, da den enkelte selv tar ansvar for å planlegge, koordinere og gjennomføre en bestemt aktivitet uten å være avhengig av ekstern påvirkning (instruktør, trener eller leder).

Egenorganiserte fysiske aktiviteter kan være;

- **Tradisjonelle:**

Aktiviteter som utøves på anlegg hvor det også foregår organisert idrett, men som utøves uten medlemskap i et idrettslag. Eksempelvis fotballanlegg eller skianlegg.

- **Utradisjonelle (moderne):**

Aktiviteter som utøves på ulike arenaer, slik som treningssenter, ute i naturen eller andre typer anlegg hvor det ikke foregår organisert idrett og som er allment tilgjengelige. Aktivitetene kalles også i dagligtalen for livsstilidretter. I behovsplanen og kunnskapsgrunnlaget omtales anleggstypene enkelte steder som nærmiljøanlegg. Eksempelvis utendørs treningsapparater, parkouranlegg, sykkelanlegg, skateanlegg, friplasser og frifotanlegg, sandbaneanlegg, skianlegg, klatreanlegg, petanqueanlegg eller ballbinger.

Utviklingsområde:

Utviklingsområde er et område der det åpnes for en vesentlig endring av arealbruk og utnyttelse, og der det som oftest er aktuelt å opparbeide en tydelig og sammenhengende byromstruktur.

Levekårsutsatt område:

Et levekårsutsatt område er et område der store deler av befolkningen scorer under gjennomsnittet på en rekke levekårsvariabler. Det kan handle om at lokalbefolkningen har lavere inntekt, lavere utdanning, færre sysselsatte og at flere lever under fattigdomsgrensen enn i andre områder.

Utredning:

En utredning skal gi beslutningstaker et godt beslutningsgrunnlag. En utredning vil blant annet bestå i å avklare tiltakets beliggenhet og konsept, og i hvilken grad det er behov for reguleringsprosess. I denne sammenheng vil omfanget av utredningen variere ut ifra hva hvor omfattende utredninger her. Det vurderes i hvert enkelt tilfelle. En utredning kan for eksempel være en KVV, en mulighetsstudie, et tomtesøk eller andre former for utredning.

Rekkefølgebestemmelse:

Bestemmelser om tiltak som må utføres før man kan igangsette utbygging av et område eller en tomt kalles rekkefølgebestemmelser. De tjener viktige samfunnsoppgaver i og rundt den gjeldende eiendommen. Anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet kan være en rekkefølgebestemmelse.

Utbyggingsavtale:

Begrepet utbyggingsavtale dekker et vidt spekter av avtaletyper som inngås mellom kommuner og utbyggere eller grunneiere, og som regulerer flere ulike forhold. En utbyggingsavtale har sitt grunnlag i kommunens planmyndighet, og gjennomføres etter kommunens arealplan.

Rehabilitering:

Rehabilitering av idrettsanlegg er en funksjonell og bruksmessig standardheving i forhold til dagens situasjon. Rehabilitering skal ha som mål å oppgradere anlegget til dagens krav og standard. Det skal være et mål at rehabiliteringen skal gi langvarig forbedring av funksjoner og teknisk/økonomisk drift. Mindre/løpende vedlikehold ved idrettsanlegg vil ikke omtales i behovsplanen. Dette er arbeider som er nødvendig for å opprettholde kvaliteten på idrettsanlegg, som for eksempel å bytte ut nett eller stolper på et sandvolleyballanlegg.

Kunstgressbaner rehabiliteres eksempelvis, og som hovedregel, hvert tiende år.

Revisjon:

Når det er behov for å oppdatere eksisterende planer brukes begrepet revidering/revisjon av en plan. Revisjon, i denne sammenheng, vil si å oppdatere behovsplan for idrett og friluftsliv (2021-2030).

Kapasitetstall:

Kapasitetstall er antall barn og unge (6-19 år) per anlegg eller aktivitetsflate. I behovsplanen viser vi kapasitetstall for ulike årstall. Når det gjelder kapasitetstall frem i tid, tas det utgangspunkt i framskrevet befolkningstall for barn og unge hentet fra Oslo kommune sin statistikkbank. Videre tas det utgangspunkt i dagens anlegg/aktivitetsflater, i tillegg til prosjekter som med stor sikkerhet vil bli realisert.

Prosjekter i prosess:

Prosjekter i prosess er prosjekter (anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet) som er i fasen konseptvalgutredning (KVU), forprosjekt eller gjennomføring.

Investeringsregime:

Investeringsregimet er en prosess, og et styringsgrunnlag, som skal ivareta Oslo kommunes krav til investeringer. Formålet med investeringsregimet er å sikre gode og kostnadseffektive beslutningsprosesser, og et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for kommunens investeringer. I behovsplanen knyttes investeringsregimet til investeringer av nye prosjekter for anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

Investeringsregimet deles overordnet inn i følgende faser;

- **Konseptvalgutredning (KVU):**

KVU er den første fasen i Oslo kommune sitt investeringsregime. KVU utarbeides for å definere konkret behov, mål og overordnede krav til en løsning, som gir grunnlag for og vurdere alternative konsepter.

- **Forprosjekt:**

Formålet med forprosjektet er å planlegge, slik at prosjektet kan gjennomføres innenfor fastsatt tid, kostnad og kvalitet. Forprosjektet detaljerer prosjektets rammer for gjennomføringsfasen og det utarbeides et styringsdokument som grunnlag for investeringsbeslutning.

- **Gjennomføring:**

I gjennomføringsfasen følger man opp det som fremkommer i styringsdokumentet som ble utarbeidet i forprosjektfasen. Videre vil man gjennomføre detaljprosjektering, inngå kontrakt med entreprenør(er) og starte opp anleggsarbeidene.

Reguleringsplan:

En reguleringsplan viser hvordan arealer i et avgrenset område i byen skal brukes.

Reguleringsplanen må følge opp kommuneplanens arealdel og andre overordnede planer og føringer som kommunedelplaner, områdereguleringer eller veiledende planer for offentlige rom.

Reguleringsplaner kan enten utformes som en områderegulering eller en detaljregulering. Forskjellen er at en *områderegulering* utarbeides av eller på bestilling fra kommunen, kan håndtere større områder, og ikke trenger å være like detaljert i utforming av bestemmelser og kart. Det kan fortsatt være krav til detaljreguleringsplaner for enkeltområder av en områdereguleringsplan. En *detaljreguleringsplan* kan være initiert og utarbeidet av private eller offentlige aktører. Alle har rett til å fremme en detaljreguleringsplan. Begge plantyper saksbehandles av Plan- og bygningsetaten før politisk behandling.

Planprogram:

Før man skal lage en plan, som kan ha vesentlig virkning for miljø og samfunn, må man fortelle offentligheten hvordan man har tenkt til å gjennomføre planprosessen. Det kalles for et planprogram. Planprogrammet forteller om formål, planprosessen, mulighet til medvirkning, alternativer og behov for utredninger. Krav til hva et planprogram skal inneholde, og når det er nødvendig å utarbeide det, er beskrevet i Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven.

Veiledende plan for offentlige rom (VPOR):

VPOR er et verktøy utviklet av Oslo kommune til bruk i store utbyggingsområder med flere grunneiere. Den er ikke juridisk bindende. En VPOR viser parker, plasser, gater og gangveier som trengs i et område og er et grunnlag for kommunen og utbyggere for å samarbeide om å få gjennomført tiltakene.

Utrekning av aktivitetspark og kunstgressbane i Hovseter-området

Innhold

Innledning	3
Bakgrunn.....	3
Oppsummering	3
Konklusjon og videre prosess.....	4
Bydel Vestre Aker	5
Barn og unges aktivitetsmønster	5
Eksisterende anleggskapasitet	5
Medvirkning og vurdering av alternativer	7
Krav til tomter.....	7
Aktivitetspark	7
11er kunstgressbane.....	8
Tomteoversikt	8
Overordnede tilbakemeldinger til tomtene	8
Alternativ 1.....	9
Alternativ 2.....	11
Alternativ 3.....	11
Alternativ 4.....	12
Alternativ 5.....	12
Alternativ 6.....	13
Oppsummering av eksterne innspill	14
Foreldregruppen for Aktivitetspark	14
Voksen skole, ansatte og elever.....	15
Vestre Aker Skiklubb	16
Utdanningsetaten	18
Oslobygg KF	18
Sameiet Kragstogen terrasse (sør)	18
Kragstogen sandvolleyballklubb	19
Naboer til Voksen kunstgressbane	19
ISU Vestre Aker	19
Oslo Idrettskrets	20
IL TRY	20
BUA Hovseter.....	21
Bydel Vestre Aker.....	21
Vestre Aker råd for personer med funksjonsnedsettelse:.....	21
Vestre Aker ungdomsråd.....	23

Innledning

Bakgrunn

Med bakgrunn i sak 192/22: Innbyggerforslag – Aktivitetspark ved Voksen skole, har Bymiljøetaten fått i oppdrag å følge opp følgende vedtak:

“Bystyret ber byrådet i tett dialog med nærmiljøet, barn og unge og Foreldregruppen for aktivitetspark og VASK utrede og foreslå ulike alternative tomter til plassering av en fullverdig aktivitetspark i Hovseter-området og en 11-bane. Alternativer som bruker deler av grusbanen for å realisere aktivtetsparken bør inngå. Saken legges fram i forbindelse med neste rullering av Behovsplan for idrett og friluftsliv”.

Utredningen skal anbefale en eller flere tomter i Hovseter-området det kan etableres en aktivitetspark og 11er kunstgressbane på - samlet eller hver for seg.

En aktivitetspark er et område som tilrettelegger for et spekter av anlegg til egenorganisert fysisk aktivitet. Denne typen anlegg kan både være nærmiljøanlegg og idrettsanlegg. Idrettsanlegg i denne sammenheng er anlegg hvor det i stor grad er tilgjengelig/tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, slik som sykkelanlegg, skateanlegg, friplasser, frifot-anlegg, sandbaneanlegg, skianlegg og klatreanlegg.

En kunstgressbane legger til rette for både organisert og egenorganisert fotball. Fotball er den den idretten med desidert høyest antall aktive utøvere i Oslo. Det er også den idretten med flest aktive barn og unge, både jenter og gutter.

Oppsummering

Bymiljøetaten v/idrettsavdelingen har bedt interessenter om innspill vedrørende utredning av aktivitetspark og kunstgressbane ved Voksen skole. Det har kommet inn 15 eksterne innspill. Følgende spørsmål ble stilt av Idrettsavdelingen og avgitt fra interessentene;

- 1) Hvilken tomt mener dere at egner seg best til å etablere kunstgressbanen på?

Flertallet mener at det bør etableres en kunstgressbane på alternativ 1 (Gnr./Bnr. 27/2686) ved Voksen skole. Det er i hovedsak behov for etablering av en 11er kunstgressbane, men også for etablering av en aktivitetspark ved siden av kunstgressbanen. Aktivitetsparken bør etableres på arealer som ikke kommer i konflikt med kunstgressbanen.

- 2) Hvilken tomt mener dere at egner seg best til å etablere en aktivitetspark på?

Et mindre flertall mener at det bør etableres en aktivitetspark på alternativ 2 (Gnr./Bnr. 31/11) ved Voksen kunstgressbane, eventuelt på alternativ 1 (Gnr./Bnr. 27/2686) ved Voksen skole. Det har i tillegg blitt foreslått flere alternative plasseringer: I tilknytning til Hovseter friplass, sør-vest for skolen (mellom skolen og Jarbakken), Huseby og mellom den amerikanske ambassaden og Huseby leir.

- 3) Hva tenker dere om å etablere både kunstgress og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686)?

Flertallet mener at en kunstgressbane og en aktivitetspark ikke bør samlokaliseres. Dette med hensyn til bydelens behov for en 11er kunstgressbane. Størrelsen må sannsynligvis reduseres dersom det i tillegg etableres en aktivitetspark. Det foreligger samtidig utfordringer knyttet til trafikk og støy på arealet til

grusbanen – disse utfordringene er det viktig at hensyntas.

4) Er det noe annet som må belyses?

Gjennomførte brukermedvirkningsprosesser viser at hovedtyngden av befolkningsgruppen barn og unge, særlig jenter, først og fremst ønsker seg ett “kult sted å henge”. En kombinasjon av dette sosiale aspektet, med en invitasjon til å drive med lavterskel og morsom aktivitet, vil løse mange utfordringer i krysningspunktet mellom Holmenkollen og Hovseter-området. Samtidig er det et stort behov for å øke kapasiteten på kunstgressbaner i bydel Vestre Aker. Bydelen har det største behovet for å øke kapasiteten, sammenlignet med øvrige bydeler i Oslo. I utredningen av alternative arealer for etablering av en kunstgressbane og en aktivitetspark er det for øvrig også viktig å vurdere nærhet til garderober, toaletter, utstyrslager, varmesentral for undervarme og klubbhus på tomten som vurderes som mest egnet.

Konklusjon og videre prosess

I bystyrevedtaket fikk Bymiljøetaten i oppdrag å foreslå ulike lokasjoner til en 11er kunstgressbane og en aktivitetspark i samarbeid med lokalmiljøet. Voksen grusbane skulle i tillegg bli vurdert som et kombinasjonsanlegg for begge formål.

Etter medvirkningsprosessen anbefaler Bymiljøetaten at arealet rundt Voksen kunstgressbane (alternativ 6) blir opparbeidet til aktivitetspark. Dette gjelder da det arealet som er regulert til idrett. Videre anbefales det at grusbanen på Voksen skole blir opparbeidet til kunstgressbane (alternativ 1). Det er ikke plass til en fullverdig 11er kunstgressbane her, så den bør etableres så stor som mulig. Bymiljøetaten anbefaler ikke et kombinasjonsanlegg på grusbanen da dette vil redusere størrelsen på banen betraktelig.

Det har også kommet flere alternative plasseringer til blant annet aktivitetspark og kunstgressbane. I tilknytning til Hovseter friplass, sør-vest for skolen (mellom skolen og Jarbakken), Huseby og mellom den amerikanske ambassaden og Huseby leir. Det bli tidlig i prosessen ikke aktuelt fra Bymiljøetatens side å etablere aktivitetspark i tilknytning til Hovseterdalen grunnet interessekonflikter. Noe i tilknytning nye Hovseter friplass ble derfor ikke aktuelt. Areal sør-vest for skolen kom ikke tilbake som et egnet areal i tomteutredning og er ikke utredet noe nærmere. Huseby var ikke innenfor det aktuelle området og har ikke blitt utredet nærmere. Det har også kommet forslag om å utvide kunstgressbanen sør for NAV Vestre Aker. Denne er heller ikke innenfor det aktuelle området. Det er heller ikke mulig å utvide denne på grunn av begrensninger fra blant annet høyspentdrag sør for banen.

Behovene som fremkommer i denne utredningen vil bli synliggjort i behovsplanen for idrett 2025-2034. Det vil også vurderes om de skal prioriteres som tiltak. Utredningen vil være et vedlegg til behovsplanen for idrett som skal opp i bystyret i desember 2024.

Bydel Vestre Aker

Barn og unges aktivitetsmønster

Bydel Vestre Aker kjennetegnes som helhet av høyest andel barn og unge fra familier med høy sosioøkonomisk status, og lavest andel ungdommer med utenlandsfødte foreldre. Med høy sosioøkonomisk status følger høy deltakelse i idrett og fysisk aktivitet. Undersøkelsene Ung i Oslo (2023) viser at bydel Vestre Aker er den bydelen med høyest andel aktive barn og unge i Oslo, både i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.^{1,2} Ifølge undersøkelsen er bydel Vestre Aker den bydelen i Oslo med størst andel aktive barn og unge både i tradisjonelle og utradisjonelle egenorganiserte aktiviteter. Det er riktignok lite som skiller øvrige bydeler når det kommer til utradisjonelle egenorganiserte aktiviteter. Videre viser undersøkelsen at ungdommene i bydelen generelt er mer fornøyd med tilbudet av idrettsanlegg enn i de fleste andre bydeler.

Eksisterende anleggskapasitet

Bydel Vestre Aker har i gjennomsnittlig god kapasitet på kunstgressbaner sammenlignet med andre bydeler i byområde nord/vest (tabell 1). Imidlertid viser Norges fotballforbund sin anleggsrapport at bydel Vestre Aker er en av bydelene med dårligst kapasitet i Oslo på grunn av mange aktive barn og unge i fotballen³. Dette medfører et stort trykk på eksisterende kunstgressbaner.

Tabell 1: Antall barn og unge kunstgressbane per bydel i byområde nord/vest: utvikling

Kilde: Bymiljøetaten

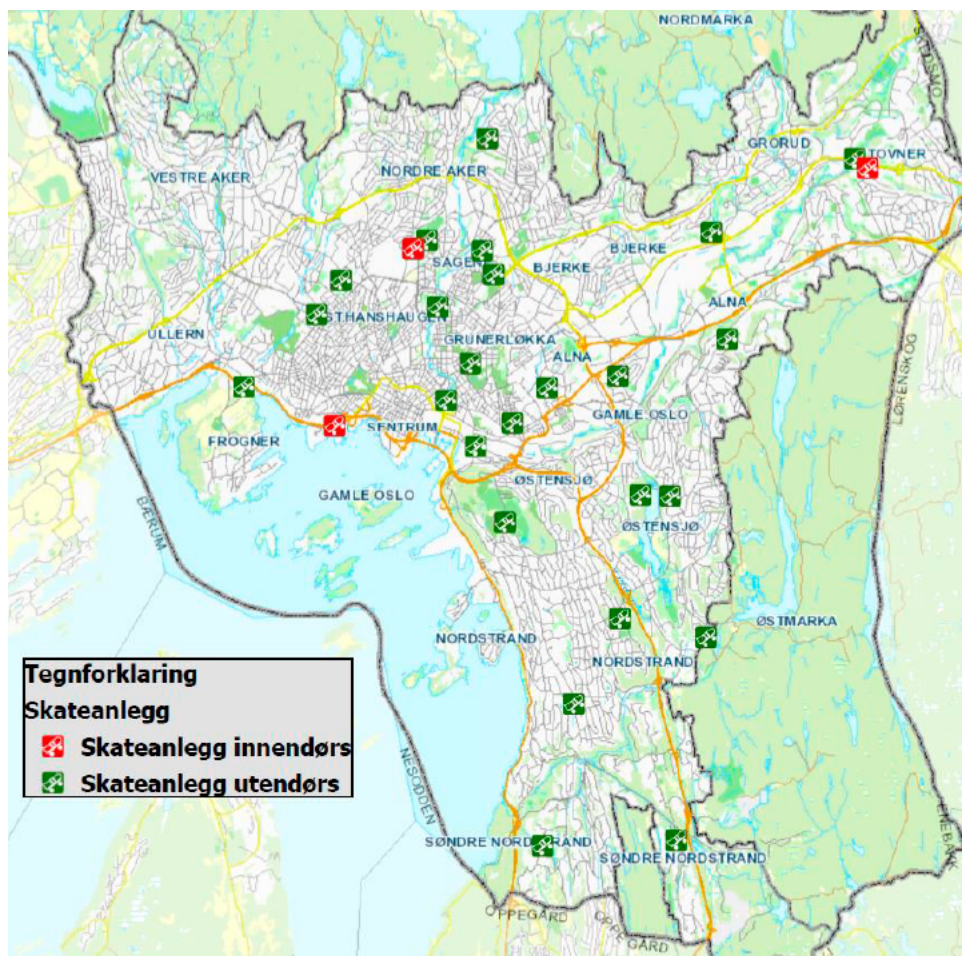
Mye av bakgrunnen for bystyrevedtaket var et ønske om en aktivitetspark med hovedvekt av tilrettelegging for skateboard og andre rullende aktiviteter. Figur 1 viser at det ikke finnes noen eksisterende betonganlegg for skateboard lengst vest i Oslo. Behovet for et slikt anlegg i dette området er i tillegg synliggjort i behovsplanen for idrett og friluftsliv (2021-2030). Når det gjelder liknende anlegg rettet mot egenorganisert aktivitet, så er det nylig etablert en friplass i Hovseterdalen. Dette er et anlegg som hovedsakelig legger til rette for friidrettsaktivitet, men det er også et utvalg installasjoner for egenorganisert aktivitet i midten av friplassen.

Figur 1. Kartutsnitt av eksisterende skateanlegg

¹ Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo 2023: Ungdomsskolen og videregående skole*.

² Enstad, F. og Bakken, A. (2023). *Ung i Oslo: 5.-7. trinn*.

³ <https://www.fotball.no/kretser/oslo/prioriterte-omrader/anleggsutvikling/anleggsrapporter/>

I høringsutkastet til behovsplan for idrett 2025-2034⁴, er både kunstgressbaner og anlegg for egenorganisert aktivitet ansett som prioriterte anleggs-kategorier. Det er undersøkt muligheter for å etablere en 7er kunstgressbane på Voksentoppen. Størrelsen på kunstgressbanen er ikke stort nok til å dekke behovet, og en utvidelse av eksisterende baneareal vil kreve ny reguleringsplan. Det er knyttet usikkerhet til fremdrift og ferdigstilling av prosjektet.

Det foreligger ingen konkrete planer for anlegg for egenorganisert aktivitet i området. I høringsutkastet er det formulert et mål om å etablere flere anlegg for egenorganisert aktivitet. Det er videre formulert to strategier:

- I hvert investeringsprosjekt skal det vurderes mulighet for anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet
- Ved etablering av anlegg skal det gjennomføres lokal medvirkning, med hovedfokus på ungdom, særlig jenter og unge med minoritetsbakgrunn

⁴ [Høringsutkast behovsplan for idrett 2025-2034](#)

Medvirkning og vurdering av alternativer

I forbindelse med arbeidet har flere aktører vært involvert. I første omgang var det nødvendig å lande premisser for tomtene. For aktivitetsparken ble det utformet en omforent punktliste med krav til tomtesøket med Foreldregruppen for aktivitetspark. For kunstgressbanen har idrettens krav til banestørrelse for en 11-bane blitt lagt til grunn. Kravlisten ble sendt til Eiendoms- og byfornyelsesetaten i en forespørsel om å gjennomføre et tomtesøk i det definerte området som strekker seg fra Hovseter t-bane i sør, til Sørkedalsveien i vest, til Ankerveien i nord og til krysset der Arnebråtveien og Stasjonsveien møtes i øst.

Selve medvirkningsprosessen rundt tomtene har foregått på et internt nivå og et eksternt nivå. Det var behov for intern forankring i Bymiljøetaten, samt en gjennomgang av tomtene med andre kommunale aktører. Flere tomter ble tatt ut etter denne prosessen. De resterende tomtene ble sendt ut til ekstern medvirkning med spørsmål som skulle besvares. Primærinteressenter fikk i hovedsak tilsendt samtlige tomter til gjennomgang. Sekundærinteressenter (eks: naboer til en tomt) fikk tilsendt tomter som lå i tilknytning til dem. Det ble lagt opp til skriftlige innspill. Hvert enkelt innspill er oppsummert lenger ned i utredningen. Alle involverte har i etttertid fått tilsendt en oppsummering av innspillene, samt konklusjon og prosessen videre.

De følgende tomtene er et resultat av brukernes ønsker, tomtesøk av Eiendoms- og byfornyelsesetaten og andre tomter i området som ser seg egnet til formålet. Alle tomtene er kommunale.

Krav til tomter

Aktivitetspark

Etter dialog med "Foreldregruppen for aktivitetspark" ble følgende krav lagt til grunn i tomtesøket;

Skal-krav

1. Lokasjon: bystyrevedtaket presiserer at alternative tomter skal ligge i Hovseter-området. Foreldregruppen har tilhørighet til Voksen skole. Tomter i nærheten av skolen bør derfor vektlegges. Andre tomter, med beliggenhet noe lenger unna skolen, skal ikke utelukkes.
2. Areal for aktivitetspark: det absolutte minstekravet for arealet er ca. 1000 m². Ideelt sett bør tomten være opp mot ca. 3000 m².
3. Terrenget: terrenget skal være relativt flatt, og det skal kunne avrettes og omdisponeres overskuddsmasser for å lage kuperinger i parken. Aktivitetsparker bør generelt sett ikke anlegges i bakker, og terrenget bør være å flatt som mulig.
4. Installasjoner i bakken: betongdekke skal være 12.5 cm på kult og subbus. Asfaltdekket skal være 5-10 cm. Hoveddelen av aktivitetsparken skal være betongpark for skateboard og andre rulleaktiviteter. Det skal også kunne tilrettelegges for enkelte andre aktivitetstilbud, slik som bordtennis, basket, treningsapparater eller lignende.

Bør-krav

1. Lokasjon: tomten bør være relativt åpen og oppleves som trygg. Foreldregruppen ønsker ikke ett bortgjemt sted, hvor uønsket aktivitet får mulighet til å blomstre.
2. Avstand: det bør være noe avstand til naboer grunnet støyproblematikk.
3. Toaletter: det bør være tilgang til toalett (skole, klubbhus, kafé og bensinstasjon) samt kunne kobles på vann og strøm.
4. Utvidelse: det bør foreligge muligheter for eventuelle utvidelser i fremtiden.
5. Opphold: det må være trivelig å være der over tid. Det bør i denne sammenheng være en del sol på området.
6. Reguleringsbehov: det bør ikke være nødvendig å omregulere.

11er kunstgressbane

For kunstgressbanen ble følgende krav lagt til grunn i tomtesøket;

Skal-krav

1. Areal for 11er kunstgressbane: det er ett absolutt minimum på størrelse 53x100 meter, inkludert sikkerhetssoner rundt spilleflaten (ca. 5 300 m²). Arealet skal være så flatt som mulig.

Tomteoversikt

Følgende kommunale tomter fremstilles som ett resultat av interessentenes ønsker, tomtesøk utført av Eiendoms- og byfornyelsesetaten samt er tomter som vurderes som egnet til formålet.

For å lange premisser og hvilke tomter som skulle inkluderes i det videre arbeidet, ble følgende spørsmål sendt ut internt i Bymiljøetaten. Utdanningsetaten og Oslobygg ble også bedt om å gi en tilbakemelding på alternativ 1;

1. Hvilke premisser kan Bymiljøetaten stille til etablering av de nevnte anleggstypene på de ulike tomtealternativene?
2. Hvilke tomter anser dere som best egnet til de ulike tomtealternativene?
3. Har fagseksjonene planer og behov for de ulike tomtealternativene? Dersom ja, kan de realiseres sammen med en aktivitetspark eller kunstgressbane?
4. Hvilke tomter og/eller deler av tomtene kan på dette stadiet anses som uaktuelle?
5. Er det noe annet som må belyses?

Overordnede tilbakemeldinger til tomtene

Dersom aktivitetsparken skal etableres på kommunal grunn, og på areal regulert til friområde (uavhengig av underformål), anbefaler vi at kommunen er ansvarlig for gjennomføring, drift og vedlikehold. Det er veldig positivt med lokalt engasjement og interessegrupper som vil noe, men det foreligger samtidig en risiko for at engasjementet dabber av etter år og at kommunen likevel får ansvaret. For offentlige friområder er det viktig å sikre en enhetlig, helhetlig og/eller langsiktig forvaltning, samt sikre at anlegget fremstår som offentlig og tilgjengelig for alle å bruke.

Eiendoms- og byfornyelsesetaten anser følgende eiendommer som mest aktuelle for formålet:

Alternativ 1

	➤ Bydel Vestre Aker ➤ Gnr./Bnr. 27/2686 ➤ Størrelse: 8 473 m² ➤ Reguleringsformål: Bebyggelse og anlegg, nåværende. ➤ Kommunal forvalter: Bymiljøetaten - grusbanen Oslobygg - resterende arealer ➤ Naturtyper: Rik boreal lauvskog i skogområdet, som omkranser vest- og nordsiden av grusbanen. Området er vurdert som viktig (B).
---	---

Tilbakemelding fra Voksen skole

Tomten må oppleves trygg og være relativt åpent. Ingen ønsker ett bortgjemt sted hvor uønsket aktivitet blomstrer. Grusbanen er et sted hvor det i flere år har vært en del hærverk og uønsket aktivitet. Banen ligger mellom skolebygg, kirkeråd og hallen. Dette er ikke et trafikkert område for turgåere, det er ett sted de færreste går forbi på ettermiddagen. Hærverk skjer på steder med lite innsyn, og dekkes av skolens budsjett.

Tilgang til toaletter, skolen vann og strømanlegg:

Det er opp til Oslobygg KF å vurdere kobling til vann og strømanlegg for eksterne brukere. Samtidig er det skolen som betaler for strøm og vann. Skolen får tilbakeført kostanden for mindre forbruk på vann og strøm, men tilgang til toalettene er umulig å gi uten og gi tilgang til bygget toalettene er plassert i. Det er problematisk om dette er ett skolebygg. Parken plasseres på et offentlig sted, med fri tilgang for alle brukere. Vi lurer imidlertid på hvordan dette skal reguleres i skole- og AKS-tiden.

Premisser, planer og behov for tomten:

Det er Oslobygg KF som eier av tomten og dermed må uttale seg. Skolen er en leietaker.

Parken som er belagt av betong og asfalt endrer aktivitetsmulighet for elever:

Det blir mindre plass til å sparke ball, noe som alltid har vært populært. Det må komme frem i planene hvordan det er planlagt for varierte aktiviteter som kan brukes både i skoletid og fritid. Krever for eksempel aktivitetene i parken ekstra utsyr eller ferdigheter som elevene må ha for å sikre trygg ferdsel?

Parken blir en varig endring av skolens område og grupper som skal trekkes til skolen. Det må i tillegg tas ekstra hensyn til personalet. Denne endringen må være til beste for de aller fleste. Hvis grundig prosess både i skolens personale, elever og foreldregruppe konkluderer med et "ja", bidrar skolen til noe som kan skape en bedre skolehverdag og fritid. Det må samtidig foreligge en grundig prosess for å sikre tilstrekkelig risikovurdering.

Tilbakemelding fra Oslobygg KF

Oslobygg KF kjenner ikke til at det foreligger planer om utvidelse av skolen per dags dato, men arealene fungerer som skoleområde/aktivitetsareal for Voksen skole. Skolen anser også dette arealet som en del

av sitt uteareal. Oslobygg KF er ikke imot at anlegg etableres, så langt det er i tråd med Utdanningsetatens, og skolens, ønsker samt kan brukes videre som skolens uteareal.

Oslobygg KF har ingen planer eller behov for tomten.

Det vil for øvrig være fornuftig å gjøre nødvendige avklaringer med Utdanningsetaten, og eventuelle andre interessegrupper.

Tilbakemelding fra Utdanningsetaten

Voksen skole er en barneskole dimensjonert for tre paralleller, og har et elevtall på 520 i dag samt en spesialavdeling med ti plasser. Elevtallsframskrivninger viser ikke behov for å øke antall elevplasser innenfor planperioden (2024-2043), men vi kan ikke utelukke at det være behov for å øke elevkapasiteten i området (bydel Vestre Aker) på sikt. Behovet for spesialavdelinger inngår ikke i elevtallsframskrivninger. Utdanningsetaten skal igangsette byomfattende konseptvalgutredning for å vurdere behov for spesialavdelinger, og kan ikke utelukke at det kan være aktuelt å utvide dagens avdeling ved Voksen skole.

Fremtidig behov som løses i forbindelse med Voksen skole, vil mest sannsynligvis skje på tomten som er aktuell for 11er kunstgressbane og/eller aktivitetspark. Utredninger av skolekapasitet i området viser at den delen av Voksen skoles tomt, som nå er vurderes å benyttes til aktivitetspark og/eller 11er kunstgressbane, er kommunens eneste tomterreserve for skole i området. Det ble søkt etter privat tomt til skoleformål i 2019, men tilgjengelige tomter viste seg å være lite formålstjenlige.

Bymiljøetaten ber om at gi tilbakemelding på om nevnte anleggstyper kan egne seg på tomten. Utdanningsetaten vurderer at en 11er kunstgressbane på 5300 kvm vil avskjære muligheten for å senere etablere flere elevplasser i tilknytning til Voksen skole. Størrelsen på aktivitetsparken er noe mindre (3000 kvm), men det er vanskelig å gi en konkret tilbakemelding så lenge tiltaket ikke er utredet. På nåværende tidspunkt er det vanskelig for Utdanningsetaten å støtte tiltakene med mindre Bymiljøetaten kan garantere at arealet kan tas i bruk for å utvide Voksen skole, dersom det senere dokumenteres behov.

Oppsummering:

Bymiljøetaten er positive til å etablere kunstgressbane og aktivitetspark på Alternativ 1. Tomten er for liten til at det både kan etableres en fullskala 11-er kunstgressbane og en tilfredsstillende aktivitetspark. Den er også trolig for liten til at det kan etableres en fullskala 11-er kunstgressbane alene. Det bør derfor vurderes å se på mulighetene til og supplere med deler av nabotomten som brukes til parkering i dag. Det er ett premiss at tiltak ikke kommer å konflikt med naturverdier. Det vil si at store deler av skogarealene som omkranser tomten ikke skal berøres.

Oslobygg KF er opptatt av at skolen og Utdanningsetaten sine ønsker blir hørt, og at arealet blir en forlengelse av skolens uteareal. Skolen er opptatt av ballidrett og at området skal virke åpent og trygt. Tiltak vil tiltrekke flere brukergrupper til området som vil gå ut over blant annet personalet og barna. Skolen er opptatt av tilstrekkelig risikovurdering av eventuelle tiltak. Utdanningsetaten kan ikke gå god for hverken 11-er kunstgressbane eller aktivitetspark, men mindre Bymiljøetaten kan garantere at det i fremtiden kan tas i bruk arealet for å utvide Voksen skole, dersom det senere dokumenteres behov.

Tomten vurderes som egnet til både kunstgressbane og aktivitetspark, eller en kombinasjon av anleggstypene. Tomten tas derfor med i det videre utredningsarbeidet.

Alternativ 2

- Bydel Vestre Aker
- Gnr./Bnr. 31/11
- Størrelse:
Ca. 124 000 m²
- Reguleringsformål:
Grønnstruktur, eksisterende
- Kommunal forvalter:
Bymiljøetaten
- Naturtyper:
Enkelte områder med kartlagte naturtyper (B og C)
- Kommentar fra idrettsavdelingen:
Tomten kan egne seg til en aktivitetspark og en kunstgressbane. Sistnevnte vil sannsynligvis kreve større grunnarbeider.

Oppsummering:

Bymiljøetaten er i sin helhet negative til å etablere kunstgress og aktivitetspark på arealene i alternativ 2. Hovseterdalen anses som en viktig grønn korridor mot marka, og er ett av få grøntområder vest i Oslo som er så flate og lange. Hovseterdalen er videre kartlagt og verdsatt som «svært viktig friluftslivsområde». Det er store områder med kartlagte naturverdier som anses som uaktuelle å etablere anlegg på. Store deler av tomten har et bratt terreng. Tiltak vil derfor kreve store terrenginngrep og felling av trær. Områdene som kunne vært aktuelle har store begrensninger med hensyn til størrelse samt ligger tett på boligblokker. Støy vil, i denne sammenheng, bli en vesentlig problemstilling. Det har i tillegg, og nylig, blitt etablert en friplass nord/vest på arealet. Å tilføre et enda større aktivitetsareal på arealet anses derfor som lite hensiktsmessig.

Tomten vurderes ikke som egnet til verken kunstgressbane eller aktivitetspark, eller en kombinasjon av disse anleggstypene. Tomten tas derfor ikke med i det videre utredningsarbeidet.

Alternativ 3

Eiendommer kommunen eier, men som krever ytterligere utredning og avklaring med hensyn til reguleringsformål:

- Bydel Vestre Aker
- Gnr./Bnr. 31/328
- Størrelse:
3 060 m²
- Reguleringsformål:
Bebyggelse og anlegg, nåværende
- Kommunal forvalter:
Eiendoms- og byfornyelsesetaten.
- Naturtyper:
Store deler av tomten har kartlagte naturtyper (lokalt viktig C).
- Kommentar fra idrettsavdelingen:
Tomten kan egne seg til en aktivitetspark.

Oppsummering:

Bymiljøetaten er negativ til etablering av en aktivitetspark på arealet. Store deler av tomten har kartlagt naturtyper, og er verdsatt som ett «svært viktig friluftsområde». Tomten ligger i tillegg tett på bebyggelse, noe som vil utvikles til en problemstilling. Tiltak vil sannsynligvis også medføre noe terrenginngrep og felling av en rekke trær.

Tomten vurderes ikke som egnet til verken kunstgressbane eller aktivitetspark, eller en kombinasjon av anleggstypene. Tomten tas derfor ikke med i det videre utredningsarbeidet.

Alternativ 4

	➤ Bydel Vestre Aker ➤ Gnr./Bnr. 31/318 ➤ Størrelse: 2 993 m² ➤ Reguleringsformål: Barnehage, med tilhørende anlegg. ➤ Kommunal forvalter: Eiendoms- og byfornyelsesetaten. ➤ Naturtyper: Store deler av tomten har kartlagte naturtyper (lokalt viktig B). Rødlistet art – sterkt truet (ask). ➤ Kommentar fra idrettsavdelingen: Tomten kan egne seg til en aktivitetspark.
--	---

Oppsummering:

Bymiljøetaten er negativ til å etablere en aktivitetspark på arealet. Store deler av tomten har kartlagte naturverdier, og deler av arealet brukes til urban dyrking. Etablering av aktivitetspark vil sannsynligvis fortrenge dagens brukere.

Tomten vurderes ikke som egnet til verken kunstgressbane eller aktivitetspark, eller en kombinasjon av anleggstypene. Tomten tas derfor ikke med i det videre utredningsarbeidet.

Eiendommen kommunen eier, som ikke var en del av tomtesøket fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten, men som kan være aktuelle for formålet:

Alternativ 5

	➤ Bydel Vestre Aker ➤ Gnr./Bnr. 27/2245 ➤ Størrelse: 11 534 m² ➤ Reguleringsformål: Allmennyttige formål, idrettsanlegg. ➤ Kommunal forvalter: Ikke definert. ➤ Naturtyper: Rødlistet art - sårbar (barlind). ➤ Kommentar fra idrettsavdelingen: Tomten kan egne seg til en aktivitetspark.
---	--

Oppsummering:

Bymiljøetaten er noe negative til å etablere en aktivitetspark på tomten, ettersom det er mange trær som eventuelt må felles. Dersom det bare skal forholdes til opparbeidet grunn, vil aktivitetsarealet bli for lite (eksempelvis sandvolleyballbanen). Området er ikke kartlagt for naturverdier. Dette må gjøres før området kan vurderes videre. Arealet er i tillegg verdsatt som ett «svært viktig friluftslivsområde». En aktivitetspark på området vil være omkranset av bebyggelse, og en støyutredninger må i denne sammenheng gjennomføres. Eiendommen er i dag regulert til idrettsformål, noe som gjør den særlig aktuell for eventuelle tiltak.

Tomten vurderes som noe egnet til aktivitetspark, men ikke egnet til kunstgressbane. Det er imidlertid flere forhold som må undersøkes, særlig naturverdier og eventuelt støyverdier, før tomten eventuelt kan godkjennes. Tomten tas derfor med i det videre utredningsarbeidet.

Alternativ 6

- Bydel Vestre Aker
- Gnr./Bnr. 31/505
- Størrelse:
17 756 m² (det aktuelle arealet nord og øst for kunstgressbanen er på ca. 4 500 m²).
- Reguleringsformål:
Friområde, turvei og idrettsanlegg.
- Kommunal forvalter:
Bymiljøetaten.
- Naturtyper:
Uønskede arter (kjempebjørnekjeks).
- Kommentar fra idrettsavdelingen:
Tomten kan egne seg til å etablere en aktivitetspark.

Oppsummering:

Bymiljøetaten er overordnet positive til å etablere en aktivitetspark på den delen av tomten som er regulert til friområde idrettsanlegg. En eventuell aktivitetspark her må utformes med hensyn til et fremtidig turdrag på delen av arealet som er regulert til friområde-turvei.

Tomten vurderes som egnet til aktivitetspark, men ikke egnet til kunstgressbane. Tomten tas derfor med i det videre utredningsarbeidet.

Oppsummering av eksterne innspill

Den interne prosessen rundt la begrensninger på hvilke tomter som skulle tas med ut til en ekstern høring. Av de seks alternativene som kom tilbake fra EBY, er det kun alternativ 1, 5 og 6 som er aktuell å ta med ut til ekstern høring. Følgende spørsmål ble sendt eksternt:

- 1) Hvilken tomt mener dere at egner seg best til å etablere kunstgressbanen på?
- 2) Hvilken tomt mener dere at egner seg best til å etablere en aktivitetspark på?
- 3) Hva tenker dere om å etablere både kunstgress og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686)?
- 4) Er det noe annet som må belyses?

I det følgende vil hvert enkelt innspill oppsummeres.

Foreldregruppen for Aktivitetspark

Tomt til kunstgressbane:

Av presenterte tomter, er det kun alternativ 1 som har plass til en fullverdig kunstgressbane. Foreldregruppen vurderer at en 9er kunstgressbane vil være ett godt tilskudd til området ettersom det ikke vil være plass til en 11er kunstgressbane, med godkjente mål. Ved etablering av en 9er kunstgressbane vil det også være tilgjengelige arealer til etablering av en aktivitetspark på samme tomt. Andre tomter i området bør imidlertid også utredes, som en mulig utvidelse av fotballbanen bak FO-bygget på Huseby.

Tomt til aktivitetspark:

Alternativ 1 vurderes som mest egnet til etablering av en aktivitetspark ettersom denne tomten har nærhet til skole og idrett samt er lett tilgjengelig fra både Voksen og Hovseter. Tomten anses også som velegnet da den oppleves som trygg og trafikk sikker. Det er for øvrig viktig at skolen inkluderes i den eventuelle videre utredningen ettersom aktivitetsparken vil kunne brukes av elevene i skolens åpningstid.

Alternativ 2 vurderes som nest best ettersom lokasjonen er god, med nærhet til idrett og skole. Tomten har imidlertid krevende og mulig kostnadsdrivende grunnforhold. Infrastrukturen under bakken kan komplisere tiltaket, i tillegg til at tomtens areal er tett på naboer og en relativt trafikkert vei. Den regulerte turveien lager også hindringer for utformingen av aktivitetsparken på tomten, og det resterende området er lite hensiktsmessig utformet i henhold til å få til en god park og ett et helhetlig område.

Alternativ 3 vurderes som det dårligst egnet ettersom tomten er for langt unna Hovseter. Det er i tillegg ikke ønskelig å ta arealer fra ett allerede godt etablert grøntareal/skog.

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Det vurderes som aktuelt å etablere både kunstgress og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole ettersom den eksisterende fotballbanen på Voksen står mye tom. Det er kun et fåtall dager i uken det er fullt av liv på fotballbanen, og da i noen timer. Utover dette er det lite aktivitet på banen per kvadratmeter. Foreldregruppen for Aktivitetspark ønsker å skape en attraktiv møteplass, som imøtekommer dagens behov og ønsker, til en svært mye bredere målgruppen enn kun fotball.

Foreldregruppen for Aktivitetspark er svært positive til en hybridløsning, men en mindre fotballbane og aktivitetspark. Anleggstypene vil kunne spille godt sammen, og kunne sikre mye liv og aktivitet på området. Samlet sett vil dette kunne gi gode synergieffekter på tvers av aktivitetene.

Andre forhold:

Det er et enormt antall eldre barn og unge som ikke deltar på fotballaktivitet i nabolaget - særlig jenter. Gjennomførte brukermedvirkningsprosesser viser at hovedtyngden av denne befolkningsgruppen først og fremst ønsker seg ett "kult sted å henge". En kombinasjon av dette sosiale aspektet, med en invitasjon til å drive med lavterskel og morsom aktivitet, tror vi vil løse mange utfordringer i krysningspunktet mellom Holmenkollen og Hovseter-området. BUA Hovseter har god statistikk på utlån av både sparkesykler og skateboards – til tross for manglende egnede steder å drive med disse aktivitetene. I Hovseter-området er det i tillegg mange store familier, i mindre leiligheter, der barna og ungdommen søker seg ut.

Videre er den største trenden i "actionsport" ønske om deltakelse blant jenter. Dette også i noe eldre alder, der den tradisjonelle idretten ikke klarer å trekke til seg disse, men mister dem. Da Foreldregruppen for Aktivitetspark holdt gratis skatekurs på Voksen september 2020, var det et overveldende flertall jenter som var med - særlig jenter fra yngre årsklasser.

Det har i tillegg vokst frem store grupper innad i de fleste idrettslagene rundt Voksen (foruten VASK og IF Ready), som satser på fri aktivitet; Ullern med "ULLR", IL TRY med "Try Fri", IL Heming med "Adrenalin" og SK Njård med "Njård Flyt". Disse har blitt noen av de største gruppene i idrettslagene, og aktivitetene fortsetter å vokse.

Det er veldig få uformelle og gode møteplasser i nabolaget, som henvender seg til barn og ungdom. Foreldregruppen for Aktivitetspark startet med å jobbe for og få til dette høsten 2019, men det har vært ett pågående initiativ fra ulike krefter i bydelen i snart 10 år.

Voksen skole, ansatte og elever

Tomt til kunstgressbane:

Det fremkommer i avstemming, gjennomført på skolen, at 78% av elevene ønsker at hele grusbanen brukes til 11er kunstgressbane, i kombinasjon med at området rundt dagens kunstgressbane brukes til skateplass og aktivitetspark. Videre mener 64% av elevene at grusbanen bør deles i to hvorav halvparten av banen brukes til 9er kunstgressbane, og at resterende halvpart benyttes til skatepark eller aktivitetspark.

Det er for øvrig Oslobygg, som tomteeier, som må uttale seg om hvor det bør etableres en kunstgressbane og aktivitetspark.

Tomt til aktivitetspark:

Det fremkommer i avstemming, gjennomført på skolen, at 78% av elevene ønsker at hele grusbanen brukes til 11er kunstgressbane, i kombinasjon med at området rundt dagens kunstgressbane brukes til skateplass og aktivitetspark. Videre stemte 64% av elevene på at grusbanen bør deles i to hvorav halvparten av banen brukes til 9er kunstgressbane, og at resterende halvpart benyttes til skatepark eller aktivitetspark.

Det er Oslobygg, som tomteeier, som må uttale seg om hvor det bør etableres en kunstgressbane og aktivitetspark.

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Tomten må oppleves trygg og være relativ åpen, hvor uønsket aktivitet ikke får blomstre. Det har i flere år vært en del hærverk og uønsket aktivitet på grusbanen. Området brukes ikke som turområde, og de færreste går forbi grusbanen på ettermiddagen.

Aktivitetspark, belagt av betong og asfalt, endrer i tillegg aktivitetsmulighetene for elevene. Det blir mindre plass å sparke ball, noe som har vært veldig populært. Det må fremkomme i planen hvordan det er planlagt for varierte aktiviteter, som kan utføres både i skole- og fritid. Kreves det eksempelvis ekstra utstyr eller ferdigheter elevene må ha for å sikre trygg ferdsel?

Aktivitetsparken medfører også en varig endring av skoleområdet og grupper som skal trekkes til skolen samt fordrer ekstra hensyn fra skolepersonalet. Løsningen må være til det beste for de aller fleste. Skolen bidrar til å skape en bedre skolehverdag og fritid, dersom det er slik at skolens personale, elever og foreldregruppen konkluderer med ett "ja". Det må samtidig gjennomføres en grundig prosess, for å sikre tilstrekkelig risikovurdering.

Andre forhold:

Det er umulig å gi tilgang til toalettene uten og gi tilgang til bygget toalettene er plassert i. Dette er problematisk ettersom det er et skolebygg. Ett spørsmål som oppstår er hvordan toalettene skal reguleres i skole og AKS tiden, ettersom parken plasseres på et offentlig sted med fri tilgang for alle brukere.

Vestre Aker Skiklubb

Tomt til kunstgressbane:

Gnr./Bnr. 27/2686 (alternativ 1); En aktivitetspark kan deles opp og etableres på flere tilstøtende arealer. En fotballbane må ha en stor, sammenhengende og rektangulær flate. Det eksisterer få ledige arealer av denne typen igjen i bydelen, spesielt ikke i nærheten av en aktiv klubb. Fotballens behov i vår bydel (ref. behovsplan for idrett) er i all hovedsak flere 11er kunstgressbaner, med undervarme, som kan brukes hele året.

Vi har i dokumentasjon til denne saken i bystyret, pekt på mange ting som tilsier at dette er riktig bruk av arealet. Det er stort nok til en redusert 11er kunstgressbane (ref. Storøya kunstgressbane på Fornebu). Denne kunstgressbanen er 45x90 m i spilleflate. Dette gir en stor nok flate (inkl. buffersoner) til at man kan trene 11erfotball også om vinteren, mens om sommeren da andre 11er kunstgressbaner er spillbare (eksempelvis Voksenbanen, Ready m.fl.) så har man store baner til ungdoms- og seniorkamper.

Videre er grusbanens beliggenhet i nærhet av et varmeanlegg, som kan utvides til å inkludere undervarme på banen på en miljøvennlig måte. Å opparbeide grusbanen til kunstgress, med nærliggende varmesentral, vil være langt rimeligere enn å etablere en ny bane et annet sted. Nærheten til klubbhus, garderober, samlet aktivitet m.m. er alle viktige elementer.

Sist, en 7er kunstgressbane eller 9er kunstgressbane vil ikke hjelpe på behovet der det er størst, nemlig i ungdoms- og seniorfotballen. Det er en stor utfordring i klubbene at ungdom slutter å spille fotball i ungdomsårene, spesielt jenter. Dette skyldes ofte et redusert tilbud om vinteren og at det er utfordrende å spillerne tilbake på våren.

Tomt til aktivitetspark:

Ingen av alternativene vurderes som særlig egnet dersom skal- og bør-kravene tas til etterretning.

- Gnr./Bnr. 27/2686 (alternativ 1); På befaring med foreldregruppen og VASK ble man klar over hvor bortgjemt området egentlig er på ettermiddag- og kveldstid. Store deler av området er omkranset av skog, som ikke ønskes berørt. På andre kanter ligger høye skolebygninger og en idrettshall. Totalt sett er det lite innsyn og omtrent ingen gjennomstrømning av publikum, noe som bør være til stede for at alle aldersgrupper skal kunne oppleve det som trygt og at uønsket

aktivitet ikke får blomstre. Foreldregruppen har tilhørighet til Voksen skole på nåværende tidspunkt, men om få år flyttes tilhørigheten til Hovseter. Vi tror derfor at Bymiljøetaten og bydel Vestre Aker sine unge, er best tjent med en helhetlig vurdering og plassering, fremfor ensidig fokus på Voksen skole.

- Gnr./Bnr. 31/505 (alternativ 6); Det er ikke realistisk gjennomførbart å etablere en aktivitetspark på oppmerket areal på tegningen. Det er tegnet helt inn på grensen til banens gjerder, noe som ikke lar seg gjøre i praksis grunnet terreng og jordmasser. Arealer, som er etablert som adkomstvei til og fra banen, klubbhuset og ikke minst skolevei, må også ivaretas. Flere av foreldregruppens egne krav tilfredsstilles ellers ikke av dette arealet.
- Gnr./Bnr. 27/2245 (alternativ 5); Vi merker oss at det allerede har vært dialog rundt dette området, men ønsker å stille oss bak vurderingen rundt freding av sandvolleyballbanene. Sandvolleyballbanene benyttes blant annet av volleyballgruppen i VASK mot at vi bidrar med vedlikehold. Dette er de eneste sandvolleyballbanene i nærmiljøet, og de er et unikt og viktig tilbud til ungdom lokalt - både for organisert og egenorganisert fysisk aktivitet.

Forslag til område:

Hovseterdalen (Gnr./Bnr. 31/318) - området ligger ubrukt i dag, er stort nok samt ligger i nærheten av den nylig åpnete Hovseter Friplass og en etablert Tuftepark. Det er i tillegg lyst, åpent og ligger i nærheten av gangveier og ferdsel. Barn og unge leker på området, sommer som vinter. Det er også 100 meter fra Voksen skole, dersom man fortsatt ønsker å vektlegge det. Det er tross alt et tilbud som bør være tilgjengelig for flest mulig barn og unge i hele bydelen. Grusbanen, derimot, er best tjent med å få en oppgradering og "leve sitt liv" videre som fotballbane – slik den har gjort siden 1959.

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Vi støtter ikke dette forslaget – ref. punkt 1 og 2: Argumentene vi fremstiller under begge disse punktene tilsier at en delt løsning er den verste løsningen. Den gir ikke en ideell løsning for aktivitetsparken, og fotballbanen vil ikke dekke behovene for klubbene VASK, Ready og TRY. TRY får etter hvert en 7er kunstgressbane på Voksentoppen, men har ikke tilbud for ungdomsfotballen, som i dag deler bane med VASK. Ready avgir sine baner til bandy, som aktivitet på vinterstid, og trenger en kunstgressbane som kan erstatte dette. I dag leies det noe ledig tid i nabokommunen eller hos naboklubber, til ugunstige tider (særlig for barn), for å løse baneproblematikken på vinterstid.

Andre forhold:

I den opprinnelige saken i bystyret sendte både Norges Fotballforbund v/anleggskomiteen og Norges Idrettsforbund v/Oslo idrettskrets inn sin støtte til å bevare grusbanen til fotball, samt å finne annet areal til etablering av aktivitetspark. Vi mener forslagene som er fremlagt i utspillet i for stor grad hensyntar aktivitetsparken og nærheten til Voksen skole. I dokumentene innsendt i saken ble det foreslått andre alternativer, men ingen av disse er inkludert. Vi tillater oss derfor å legge ved noen av dokumentene som ble fremlagt, for referanse.

Skal- og bør-krav:

Det er mange skal- og bør-krav knyttet til aktivitetsparken, men bare ett krav knyttet til kunstgressbanen. Vi tillater oss å legge til en del bør-krav som er relevante for fotballaktivitet;

- Nærhet til garderober og toaletter
- Nærhet til utstyrlager
- Nærhet til varmesentral for undervarme
- Nærhet til klubbhus for parallell aktivitet

Utdanningsetaten

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Utdanningsetaten vurderer at en 11er kunstgressbane (5300 kvm) vil avskjære muligheten for å senere etablere flere elevplasser i tilknytning til Voksen skole. Størrelsen på aktivitetsparken er noe mindre (3000 kvm), men det er vanskelig å gi en konkret tilbakemelding så lenge tiltaket ikke er utredet. På nåværende tidspunkt er det vanskelig for Utdanningsetaten å støtte tiltakene med mindre Bymiljøetaten kan garantere at arealet kan tas i bruk for å utvide Voksen skole, dersom det senere dokumenteres behov for dette.

Andre forhold:

Voksen skole er en barneskole, dimensjonert for tre paralleller, og har per i dag et elevtall på 520 samt en spesialavdeling med 10 plasser. Elevtallsfremskrivninger viser ikke behov for å øke antall elevplasser innenfor planperioden (2024-2043), men vi kan ikke utelukke at det vil oppstå behov for å øke elevkapasiteten i området (Vestre Aker) på sikt. Behovet for spesialavdelinger inngår ikke i elevtallsfremskrivninger. Utdanningsetaten skal igangsette byomfattende konseptvalgutredning for å vurdere behov for spesialavdelinger, og kan ikke utelukke at det kan være aktuelt å utvide dagens avdeling ved Voksen skole.

Fremtidig behov, som løses i forbindelse med Voksen skole, vil mest sannsynligvis skje på tomten som er aktuell for 11er kunstgressbane og/eller aktivitetspark. Utredninger av skolekapasitet i området viser at den del av Voksen skoles tomt, som nå er vurderes å benyttes til aktivitetspark og/eller 11er kunstgressbane, er kommunens eneste tomtereserve for skole i området. Det ble søkt etter privat tomt til skoleformål i 2019, men tilgjengelige tomter viste seg å være lite formålstjenlige.

Oslobygg KF

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Oslobygg KF er ikke kjent med at det foreligger planer om utvidelse av skolen. Arealene fungerer som skoleområde/aktivitetsareal for Voksen skole per i dag. Skolen anser arealet som del av sitt uteareal. Oslobygg KF er ikke imot at anlegget etableres, så fremst det er i tråd med Utdanningsetatens og Voksen skole sine ønsker, og kan brukes videre som skolens uteareal.

Sameiet Kragaskogen terrasse (sør)

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Som direkte nabo, ønsker Sameiet Kragaskogen terrasse (sør) å bemerke at tomten i liten grad er passende for større aktivitetspark. Kragaskogen Sandvolleyball Klubb er allerede etablert på området, og gir ett godt tilbud til ungdommer, klubber, skoler og organisasjoner i nærmiljøet. Øvrig bebyggbar del av tomten er liten, men det kan være mulig å etablere en mindre aktivitet øst i den bebyggbare delen. Det er ingen offentlige toaletter i området, og støyproblematikken rundt en eventuell skaterampe må vurderes inngående i henhold til offentlige krav ettersom store boligområder ligger tett på arealet. Sandvolleyballbanen medfører ikke støy av nevneverdig betydning, men det kan en skaterampe gjøre.

Kragaskogen sandvolleyballklubb

Andre forhold:

Vedrørende alternativ 5 ønsker Kragaskogen sandvolleyballklubb å bemerke at klubben disponerer ett bruksareal dokumentert i korrespondanse med Park og Idrettsvesen, som er noe større enn selve baneflatene, og som blant annet omfatter et tun mellom banen og stikkveien i nord samt randsoner i øst og vest.

I 1997/8 forløp det tre klagesaker i kommunale organer i forbindelse med etablering av sandvolleyballbanene hvorav alle ble anlagt av naboer. Sandvolleyballklubben vant samtlige fullt ut. Organene var Plan- og bygningsetaten, Park og Idrettsvesen/Oslo kommunale klagenemd og Bydelsoverlegen. Sandvolleyballklubben har vært suksess i 25 år, og har finansielle midler og øvrige ressurser til å drifte den i mange år fremover. Medlemskapet er gratis. Sandvolleyballbanene brukes av individuelle spillere, VASK, IL TRY, KRIK, med flere. Holmen skole skal også bruke sandvolleyballbanene på dagtid i 2024, i forbindelse med idrettsundervisning. Klubbenes, og skolens, bruk er avtalt med styret i idrettsklubben.

Kragaskogen sandvolleyballklubb takker for avklaringen om ikke å bygge ned sandvolleyballbanene og noterer at det første høringsbrevet inneholdt feilinformasjon.

Naboer til Voksen kunstgressbane

Tomt til aktivitetspark:

Vi er bekymret for hvorvidt totalbelastningen av aktivitet, støy og lys vil øke ved utbygging av en aktivitetspark. Flere boliger ligger bare få meter fra arealet hvor det er foreslått en skatepark (alternativ 6). Som naboer, opplever vi allerede mye lys- og lydforurensing fra kunstgressbanen gjennom hele året - både dag- og kveldstid. Vi er positive til nåværende aktivitet, men ønsker ikke ytterligere belastning i boligområdet av helsemessige grunner.

En aktivitetspark vil også kunne medføre en uønsket ansamling av folk og aktivitet, hvilket vi allerede har hatt flere tilfeller av. Vi observerer at gjenger allerede henger rundt, og på banen, og på lager bråk.

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Arealet som er foreslått ligger ved ett veikryss, Arnebråtveien, som i dag brukes som skolevei. Det er mye trafikk i området, hvor kjøretøy har høy fart, og vi er bekymret for om mennesker og ramper i området vil føre til et ytterligere uoversiktlig trafikkbilde.

ISU Vestre Aker

Tomt til kunstgressbane:

ISU Vestre Aker vurderer alternativ 5 og alternativ 6 som urealistiske.

Skolebanen, bak Voksen skole, er finansiert og bygget på dugnad av idrettslagene Vestre Aker Skiklubb (VASK) og IF Ready. Skolebanen er senere, uten disse idrettslags kunnskap, overført til Undervisningsbygg Oslo KF. Det eksisterer en gyldig avtale mellom Oslo kommune og idrettslagene som

fastslår at VASK og IF Ready disponerer banen til sine fotballaktiviteter etter skoletid. Skolebanen brukes kontinuerlig gjennom fotballsesongen – hovedsakelig av mindre barn. Vestre Aker er en av to bydeler i Oslo (og dermed i landet) med dårligst banedekning for fotball, i forhold til antallet barn som deltar. Skolebanen må derfor fortsatt disponeres eksklusivt, og ubeskåret, av NFF Oslo og bydelens fotballklubber samt bør fremmes som ny undervarmet kunstgressbane til vinterbruk.

Tomt til aktivitetspark:

ISU Vestre Aker støtter utvikling av en aktivitetspark i bydelen, men mener det best kan skje på ett av følgende områder (i prioritert rekkefølge);

1. I tilknytning til Hovseter Friplass, nord for plassen (Gnr./Bnr. 31/318, alternativ 4).
2. Sør-vest for skolen, mellom skolen og Jarbakken.
3. Mellom den amerikanske ambassaden og Huseby leir.

Oslo Idrettskrets

Tomt til kunstgressbane:

Oslo idrettskrets vurderer at alternativ 1 egner seg best til etablering av kunstgressbane. Grusbanen ved Voksen skole er i dag i bruk som fotballbane samt angitt som fremtidig utviklingsprosjekt for kunstgressbane i behovsplanen for idrett og friluftsliv 2021-2031. Behovsplanen dokumenterer et stort behov for fotballbaner i området. Dersom grusbanen reetableres med kunstgress, bør den gjøres så stor som mulig.

Tilgangen på arealer som rommer større kunstgressbaner er svært begrenset. Oslo Idrettskrets advarer derfor sterkt mot å bygge ned grusbanen til andre formål.

Tomt til aktivitetspark:

En aktivitetspark er lettere å innpasse på andre tomter, enn en kunstgressbane. Oslo Idrettskrets er positive til etablering av aktivitetspark på alternativ 6 ved Voksen kunstgressbane eller alternativ 5 ved Kragsgogen. Idrettskretsen vurderer at disse alternativene vil gi en bedre løsning for nærmiljøet og barn og unges fritidsaktivitet.

IL TRY

Tomt til kunstgressbane:

IL TRY mener alternativ 1, ved Voksen skole, er den mest egnede tomten for etablering av kunstgressbane. Det er et stort behov for å øke kapasiteten på kunstgressbaner for flere idrettsklubber i bydel Vestre Aker, ettersom bydelen har dårlig kapasitet for fotballaktivitet. Tomten anbefales også av Oslo fotballkrets, og videre med etablering av en 11er kunstgressbane med undervarme. Tiltaket vil styrke helårskapasiteten for Vestre Aker SK, IF Ready og IL TRY.

Dersom grusbanen fjernes for andre formål mister IL TRY sin "hjemmebane", og vil da stå i en ytterligere dårligere posisjon med hensyn til anleggskapasitet.

Tomt til aktivitetspark:

IL TRY har ingen kompetanse til å vurdere dette.

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

IL TRY kan ikke se at det er plass til å etablere både kunstgress og aktivitetspark på det foreslåtte arealet. Det kan være andre områder rundt Voksen skole, eller andre skoler/barnehager, som bedre kan egne seg til ulike aktiviteter. IL TRY viser også til at det er etablert en friplass på Hovseter.

Med det store behovet for fotballbaner i bydelen mener IL TRY at det er en dårlig idé å redusere en fotballbane for andre formål. IL TRY viser til at Bymiljøetaten utreder alternativ for Voksentoppen, men at dette trolig blir en mindre bane for barnefotball. Etter hva IL TRY kjenner til er det ikke flere tomter i bydelen hvor det er plass til en 11er kunstgressbane. Dette er trolig den eneste muligheten til å få på plass en ny 11er kunstgressbane med undervarme. Fotball er den største idretten i Oslo, og mange barn i Vestre Aker spiller fotball. IL TRY mener dette bør tillegges mye vekt.

Andre forhold:

IL TRY er en Nabolagsklubb med lave deltakeravgifter, tuftet på frivillighet og foreldreengasjement. Idrettslaget har som nevnt ikke bane eller klubbhus - som den eneste fotballklubben i bydelen (?). Det er derfor viktig at kommunen bygger opp under frivilligheten og bedrer anleggskapasiteten for Oslos største idrett. Idrettslaget forstår samtidig at det er knapphet på arealene i Oslo, og at det også er behov for anlegg for egenorganisert aktivitet. IL TRY håper behovet kan løses på andre foreslåtte arealer, eventuelt i skolegården eller på andre områder rundt Hovseter og Husby. En mulig løsning kan være i tilknytning til andre skoler, eller Huseby barnehage.

Det er også viktig for IL TRY å påpeke at selv om idrettsklubben støtter en kunstgressbane på Voksen, har klubben behov for egen bane i nærområdet samt at kommunen bør fortsette å jobbe for og etablere fotballbanen som har vært lovet i svært mange år.

BUA Hovseter

Tomt til kunstgressbane:

BUA Hovseter vurderer en 5'er, 9'er eller 7'er kunstgressbane på grusbanen ved Voksen skole som en alternativ løsning på bydelens utfordringer.

Bydel Vestre Aker

Tomt til kunstgressbane:

Bydelsutvalget i Vestre Aker vurderer grusbanen på Voksen skole som best egnet til å kunstgressbane. I bydelsutvalgets innspill fremkommer også behov for å utvide området, slik at det blir plass til en 11er kunstgressbane. Bydelsutvalget viser til Norges fotballforbunds anleggsrapport, som viser at Nordre Aker og Vestre Aker er bydelene med desidert dårligst kapasitet i Oslo. Samtidig minner bydelsutvalget om kjente miljøutfordringer knyttet til kunstgressbaner og forutsetter en moderne kunstgressløsning, med minst mulig miljøbelastning.

Vestre Aker råd for personer med funksjonsnedsettelse:

Vestre Aker råd for personer med funksjonsnedsettelse støtter etablering av kunstgressbane ettersom det vil gi flere muligheter for fotballaktivitet i bydelen. Rådet ønsker at det i større grad tilrettelegges for aktiviteter og tilbud til grupper som ikke kan delta i fotball og annen ballidrett. Rådet mener bydel Vestre Aker bør tilby aktiviteter til de som ønsker, eller har behov for, å drive andre former for fysisk aktivitet.

Tomt til aktivitetspark:

Bydelsutvalget i Vestre Aker anbefaler ikke etablering av en aktivitetspark i området ved Voksen skole eller i Kragsskogen, og anser det nødvendig med en ny vurdering og høringsrunde, der andre tomtealternativer som har vært foreslått, men utelatt fra denne høringen, medtas. Det forutsettes en løsning med minst mulig miljøavtrykk, blant annet at det unngås inngrep i uberørt natur og at aktivitetsparken ikke anlegges der det nå er permeabel grunn.

Bydelsutvalget ber om at det i stedet etableres skatepark i området nedenfor ballbingen, i Hovseterdalen, hvor det i dag oppbevares utstyr. Arealet bør være minimum ett mål. Arealet det vises til ligger ved Voksen kunstgressbane.

Hvis likevel ett av tomtealternativene, som omtales i høringen, skal velges vurderer bydelsutvalget at alternativ 6 er den eneste muligheten - arealet ved Voksen kunstgressbane. Blant annet med hensynet til Arnebråtveien Bofellesskap, samlokalisert bolig for mennesker med utviklingshemming, er det antakelige arealet på kortsiden av kunstgressbanen som kan være aktuell.

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Bydelsutvalget støtter ikke samlokalisering av anleggstypene, og mener at det bør prioriteres å etablere en 11er kunstgressbane ettersom det er et stort press på kunstgressbaner i området. Bydel Vestre Aker har alt for få kunstgressbaner, i forhold til antall barn i bydelen. Bydelsutvalget ønsker derfor at Bymiljøetaten prioriterer en 11er kunstgressbane, med kunstgress, og mener at det burde kunne tas arealer fra området rundt grusbanen for å dekke meterne som mangler for å etablert en fullverdig kunstgressbane. Tomten er for øvrig godt tilrettelagt for en 11er kunstgressbane.

Bydelsutvalget foreslår at hvis det likevel skal fattes en beslutning om lokalisering av aktivitetspark, uten ny vurdering av mulige alternativer;

- A) bør det etableres en aktivitetspark i Mærradalen, nærmere Hovseter, eksempelvis ved Hovseter friplass, ca. 200 meter fra Voksen skole eller gnr. 31, bnr. 11,
- B) dersom ett av alternativene i høringen må velges, vurderes tomtealternativ 2, arealet ved Voksen kunstgressbane, som eneste mulighet.

Andre forhold:

Bydelsutvalget merker seg første setning i bystyrets vedtak - "Bystyret ber byrådet i tett dialog med nærmiljøet, barn og unge og Foreldregruppen for aktivitetspark og VASK utrede og foreslå ulike alternative tomter til plassering av en fullverdig aktivitetspark i Hovseter-området og en 11-bane". Likevel fremkommer det i saksfremstillingen at Bymiljøetaten kun samarbeidet med Foreldregruppen for aktivitetspark da det ble utarbeidet krav til tomtesøket.

Andre forslag har vært spilt inn, men disse er tydeligvis ikke sendt på høring. Det er kun alternativene fra Foreldregruppen for aktivitetspark som er lagt frem. Bydelsutvalget stiller derfor spørsmål om bystyrets vedtak er fulgt eller ikke, og om det foreligger en saksbehandlingsfeil. Uansett mener bydelsutvalget at det er nødvendig med en ny vurdering og høringsrunde, der andre tomtealternativer som har vært foreslått, men utelatt fra denne høringen, medtas.

Grusbanen ved Voksen skole og Kragsskogen, anses som lite egnet for formålet.

Vestre Aker ungdomsråd

Tomt til kunstgressbane:

Ungdomsrådet ønsker at det etableres en 11er kunstgressbane på grusbanen på Voksen skole.

Tomt til aktivitetspark:

Ungdomsrådet vurderer arealet ved Voksen kunstgressbane (alternativ 6) som mest egnet til plassering av aktivitetspark.

Kunstgressbane og aktivitetspark på grusbanen ved Voksen skole (Gnr./Bnr. 27/2686):

Det er ønskelig å prioritere etablering av en 11er kunstgressbane på området, ettersom det generelt sett er et stort press på fotballbaner i Vestre Aker.

Andre forhold:

Vestre Aker har alt for få kunstgressbaner, i forhold til antall barn i bydelen. Bydelsutvalget ønsker derfor at Bymiljøetaten prioriterer etablering av en 11er kunstgressbane, og mener at det burde kunne tas fra arealer fra området rundt grusbanen for å dekke meterne som mangler. Tomten er godt tilrettelagt for en 11er kunstgressbane.

Behovsanalyse for svømmeanlegg i Oslo og anbefalinger for fremtidig utvikling

Foto: Oslo kommune/Bymiljøetaten

Innhold

Oppsummering og anbefalinger	1
1 Innledning	1
1.1 Forklaring av områdene	1
2 Oversikt over kommunale svømmeanlegg.....	2
2.1 Kommunale svømmeanlegg	2
2.2 Planlagte kommunale svømmeanlegg	4
3 Oversikt over bruk av kommunale svømmeanlegg i Oslo.....	6
4 Overordnet behovsanalyse for Oslo.....	8
5 Behovsanalyse Hovinbyen	10
4 Behovsanalyse Oslo vest.....	12
5 Behovsanalyse Søndre Nordstrand	14

Oppsummering og anbefalinger

- 1.0 **Generelt behov for økt kapasitet:** Behovsanalysen viser at det generelt er et stort behov for å øke kapasiteten på svømmeanlegg i Oslo, både i form av nye anlegg og rehabilitering av eksisterende anlegg
- 2.0 **Utfordring med areal og kostnader:** Det er utfordrende å etablere nye svømmeanlegg på grunn av kommunens begrensede tomteressurser, spesielt i utviklingsområder som Hovinbyen, indre by og vest. Det store behovet vil være kostnadskrevende og kreve prioriteringer
- 3.0 **Langsiktig målsetting og strategi:** For å skape en helhetlig og langsiktig utviklingsplan bør det etableres måltall for hva som er tilfredsstillende kapasitet, i samarbeid med idrett, skole og bydelene.
- 4.0 **Prioritering av områder:** Det er viktig at områder med størst behov prioriteres først. For å øke kapasiteten bør flere faktorer undersøkes: behov for rehabilitering, bedre utnyttelse av eksisterende anlegg, mulighet for samarbeid/leie av private anlegg og etablering av nye anlegg
- 5.0 **Behovsanalyse Oslo vest:** Det har lenge vært kjent at det er størst behov for å øke kapasiteten på svømmeanlegg i vest. På grunn av den lange ventetiden for etablering av eventuelle nye permanente svømmeanlegg i vest bør det igangsettes umiddelbare tiltak, eksempelvis undersøke mulighet for å leie tid i private anlegg, for å dekke det akutte behovet
- 6.0 **Behovsanalyse Hovinbyen:** Det forventes stor befolkningsvekst i Hovinbyen og det er behov for et permanent svømmeanlegg som tilrettelegger for idrett, skole og publikum
- 7.0 **Behovsanalyse Søndre Nordstrand:** I første omgang bør det undersøkes mulighet for å øke besøkstall på Holmlia bad. Behovet i bydel Søndre Nordstrand må vurderes i sammenheng med det totale behovet i byområde sør, hvor behovet vurderes størst i bydel Nordstrand

1 Innledning

I verbalvedtak fra Samferdsels- og miljøutvalgets behandling av klimabudsjettet 2022 bes byrådet «sørge for at den neste behovsplanen for idrett og friluftsliv inneholder en analyse av hvordan badetilbudet i Oslo skal utvikle seg, med en særlig vurdering av behovene i Hovinbyen, Oslo vest og Søndre Nordstrand.»

Analysen er for omfattende til å inngå i behovsplan for idrett, og kommer derfor som et eget vedlegg.

For å gi et svar på verbalvedtaket, er det viktig å klargjøre begrepet «badetilbud». Badetilbud kan omfatte flere aspekter enn bare kapasitet ved anlegget: fra billettpriser, åpningstider, sesongvariasjoner til kvaliteten på svømmeanlegg og tilgjengelighet. I analysen legges det hovedsakelig vekt på anleggsbehov. Det inkluderer oversikt og bruk av eksisterende svømmeanlegg, oversikt over planlagte svømmeanlegg og potensielle behov for nye svømmeanlegg eller rehabilitering av eksisterende anlegg. Det vil være særlig fokus på behovene i Hovinbyen, Oslo vest og Søndre Nordstrand.

Behovet for svømmeanlegg er godt dokumentert i Behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030 og høringsutkast til Behovsplan for idrett 2025-2034. I tillegg er det utarbeidet en behovsanalyse av badetilbudet i Oslo vest, i forbindelse med prosjektet «KVU bad Oslo vest». Analysen for behovet i Oslo vest vil derfor hovedsakelig være basert på behovsanalysen fra 2023.

1.1 Forklaring av områdene

Hovinbyen er Oslos største byutviklingsområde, og består av deler av bydelene Bjerke, Alna, Gamle Oslo og Grünerløkka. Figur1 viser Hovinbyens beliggenhet og størrelse.

Oslo vest defineres her som bydelene Nordre Aker, Vestre Aker, Ullern, St. Hanshaugen og Frogner, og er basert på bestillingen til KVU bad Oslo vest.

Figur 1. Kart over Hovinbyen

2 Oversikt over kommunale svømmeanlegg

I Oslo driftes svømmeanlegg av kommunen, skoler, private og andre aktører. I analysen er kun kommunale svømmeanlegg tatt med, fordi det kun er disse anleggene BYM har full oversikt over kapasitet, antall besøkende, fremtidige planer og i hvor stor grad de er tilgjengelig for ulike brukergrupper.

2.1 Kommunale svømmeanlegg

Tabell 1 viser at det er elleve kommunale svømmeanlegg i Oslo. Det er forskjeller i kapasitet og noe variasjon i brukergrupper ved de ulike svømmeanleggene. De nyeste badene er Økern bad (2021) og Manglerud bad (2022). Manglerud bad er det svømmeanlegget som per i dag har best kapasitet. Frognerbadet er det eneste anlegget som har 50m basseng, men det er et utendørsanlegg som kun er åpent i sommersesongen. Økern bad er et midlertidig erstatningsbad for Tøyenbadet, og har en levetid på ca. 15 år.

Kapasiteten ved svømmeanleggene påvirkes av tilstanden til anlegget. Lambertseter bad, Sogn bad, Linderud bad og Nordtvedt bad antas å ha et større rehabiliteringsbehov i løpet av de neste 10 årene. Oslo kommune mener også at det er et stort rehabiliteringsbehov på Furuset bad, som driftes av kommunen, men eies privat. Tiltak som eventuelt vil iverksettes er avhengig av gårdseier.

En større rehabilitering kan omfatte hele eller deler av anlegget. På Nordtvedt bad har det blitt utført delvis rehabilitering de siste årene, men disse rehabiliteringene har ikke omfattet selve bassenget. Det antas at det vil være behov for en større rehabilitering av bassenget i løpet av de neste 10 årene. Frognerbadet står også oppført med behov for rehabilitering og dette rehabiliteringsprosjektet er allerede i prosess (tabell 2).

Når det gjelder brukergrupper er de fleste svømmeanleggene tilgjengelig for publikum, skole og idrett, med unntak av Sogn bad som kun er tilgjengelig for skole, idrett og leietakere. Det samme gjelder Linderud bad, som ikke er egnet for publikum på grunn av svømmeanleggets

utforming, fasiliteter og kapasitet. Frognerbadet er tilgjengelig for publikum, sommerskole og idrett¹.

Tabell 1. Eksisterende kommunale svømmeanlegg i Oslo fordelt på bydeler, med funksjoner og brukergrupper 2023

Svømmeanlegg	Bydel	Funksjoner	Brukergrupper	Tilstand ²
Furuset bad ³	Alna	25m, 5 baner	Publikum, skole, idrett	Behov for rehabilitering
Linderud bad	Bjerke	25m, 4 baner	Skole, idrett, leietakere	Behov for rehabilitering
Økern bad ⁴	Bjerke	25m, 6 baner	Skole, idrett (noe publikum)	God
Nordtvedt bad	Grorud	25m, 6 baner	Publikum, skole, idrett	Behov for rehabilitering
Romsås bad	Grorud	25m, 4 baner Plaskebasseng (varmtvann)	Publikum, skole, idrett, leietakere	God
Sogn bad ⁵	Nordre Aker	25m, 6 baner	Skole, idrett, leietakere	Behov for rehabilitering
Frognerbadet ⁶	Frogner	Utendørsanlegg: 2x50m basseng, plaskebasseng, stupebasseng	Publikum, idrett ⁷	Behov for rehabilitering
Bøler bad	Østensjø	25m, 6 baner, terapibasseng 25 m	Publikum, skole, idrett, leietakere	God
Manglerud bad	Østensjø	Hovedbasseng 25m, 8 baner, stupetårn, familiebasseng, terapibasseng 25m, boblebad	Publikum, skole, idrett, leietakere	God
Lambertseter bad ⁸	Nordstrand	25m, 6 baner	Publikum, skole, idrett	Behov for rehabilitering
Holmlia bad	Søndre Nordstrand	25m, 6 baner	Publikum, skole, idrett	God

¹ Idrett får terminfestet trening i perioden Tøyenbadet er stengt

² Tilstand er basert på tilbakemelding fra Oslobygg april 2024

³ Driftes av kommunen og eies av privat gårdeier

⁴ Erstatningsbad for Tøyenbadet. Midlertidig svømmeanlegg.

⁵ Driftes av idrettslag

⁶ Sesongåpent mai-august

⁷ I perioden Tøyenbadet bygges får idretten noe terminfestet trening (gratis trening)

⁸ Driftes av idrettslag

2.2 Planlagte kommunale svømmeanlegg

Tabell 2 viser at det er flere prosjekter i prosess for svømmeanlegg i Oslo. Tøyenbadet vil få et 50meters basseng og et helårs utendørsanlegg, og vil bli svømmeanlegget med best kapasitet i Oslo. Et nytt svømmeanlegg på Stovner er også i gjennomføringsfase. Videre er det planer om et nytt svømmeanlegg i Sognsveien 80, som skal erstatte Sogn bad. Men det er svært usikkerhet når det vil ferdigstilles. Prosjektet «KVU for bad i Oslo vest» er igangsatt og kan potensielt føre til nytt svømmeanlegg i Oslo vest. Men det er usikkert når KVUen vil ferdigstilles og hva som vil bli resultatet av arbeidet.

Rehabilitering av Frognerbadet er under prosjektering og skal blant annet se på muligheten for å utvide sesongen. Dersom sesongen forlenges, vil det heve kapasiteten ved anlegget.

Økern bad er et erstatningsbad for Tøyenbadet og det er planer om at svømmeanlegget skal stå til Tøyenbadet åpner i 2025. Det er ikke bestemt hva som vil skje videre med svømmeanlegget.

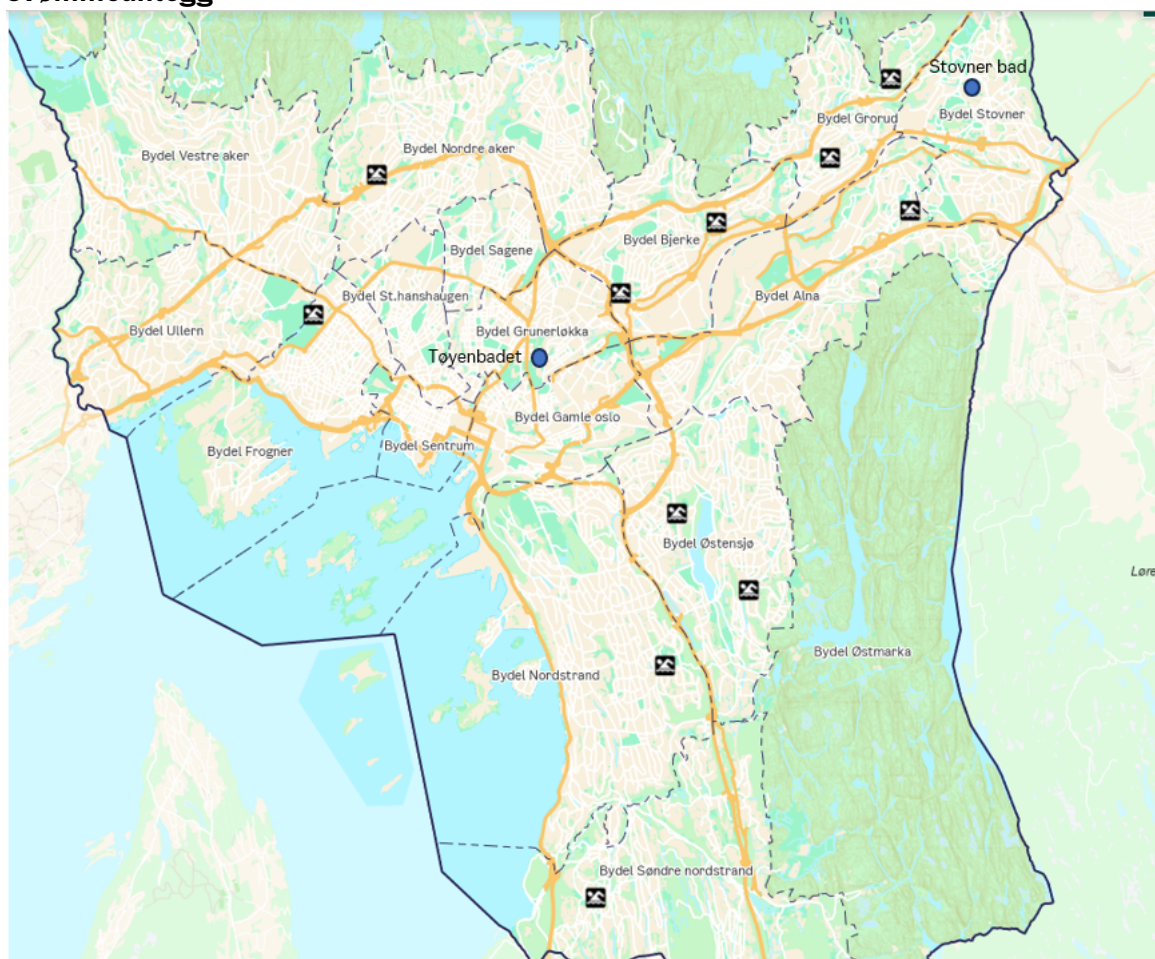
Tabell 2. Planlagte kommunale svømmeanlegg i Oslo

Svømmeanlegg	Bydel	Funksjoner	Planlagt ferdigstilling
Rehabilitering Frognerbadet	Frogner		2026
Tøyenbadet	Grünerløkka	Inne: Hovedbasseng 50x25 meter 10 baner Stupebasseng 5m stup Varmtvannsbasseng 9,5 x 12,5 m Familiebasseng ca.390m ² Ute: 12x13 m stupebasseng m. opptil 5m stup Ca. 600 m ² vannflate med egne seksjoner for familie-, svømme- og barnebasseng (4 baner i seksjon for svømming) Ca. 60m ² helårs utebasseng	2025
Stovner bad	Stovner	Hovedbasseng 25 m., 8 baner Opplæringsbasseng Familiebasseng Barnebasseng Stupebasseng Boblebad Varmkulp Kaldkulp	2026
Sognsveien 80	Nordre Aker	Hovedbasseng 25 x 12,5 m Opplæringsbasseng 80 m ² Varmtvannsbasseng 16,7 x 10m Stupeanlegg (1, 3 og 5m) Sklie	2030-2032, usikkerhet knyttet til ferdigstilling

KVU bad Oslo vest	Nordre Aker, Vestre Aker, Ullern, Frogner, St.Hanshaugen	Konseptvalgutredningen skal undersøke hvilket svømmeanlegg Oslo vest har behov for	Usikkert, i løpet av planperioden
Økern bad	Ikke avgjort	Svømmeanlegget skal stå på Økern til Tøyenbadet er ferdig i 2025. Hva som vil skje med anlegget videre er usikkert.	Usikkert, i løpet av planperioden

Figur 2 viser den geografiske fordelingen av eksisterende og planlagte svømmeanlegg. Svømmeanleggene er fordelt på ulike bydeler og byområder. Når Stovner bad og Tøyenbadet ferdigstilles, vil disse fylle noen av de geografiske gapene, spesielt vil Tøyenbadet ha en svært sentral plassering. Kartet viser tydelig mangelen på svømmeanlegg i vest. Det viser også den lange geografiske avstanden mellom svømmeanleggene i byområde sør. Kartet viser ikke befolkningstetthet i de forskjellige bydelene, demografi, eller tilgjengelighet for offentlig transport, som også er faktorer av betydning.

Figur 2. Kart over geografisk spredning av eksisterende og planlagte kommunale svømmeanlegg

3 Oversikt over bruk av kommunale svømmeanlegg i Oslo

Ved de kommunale svømmeanleggene legges det til rette for ulike brukergrupper:

- Publikum⁹
- Svømmeidrett
- Skoleelever
- Leietakere¹⁰

Kommunen prioriterer i hovedsak å tilrettelegge for publikum, svømmeidrett og skoleelever. Tilrettelegging for andre leietakere avhenger hovedsakelig av kapasitet på anleggene, etter tid er fordelt til de prioriterte brukergruppene.

Tabell 3 viser at Bymiljøetaten har registrert i overkant av 920 000 besøk på kommunale bad i Oslo i 2023. Publikum er den største brukergruppen, og utgjør halvparten av besøkende på svømmeanleggene. Skole og idrett utgjør til sammen nesten resterende halvpart.

Tabell 3. Totalt antall besøkende ved kommunale svømmeanlegg. 2023.

Brukergrupper	Antall besøkende	Andel av totalt antall besøkende
Publikum	464 786	50%
Svømmeidrett	240 942	26%
Skolesvømming	204 346	22%
Leietakere	24 696	2%
Totalt	923 302	100%

Blant det totale antall besøkende, er det ulikt hvordan besøkene fordeler seg på svømmeanleggene. Tabell 4 viser hvordan de ulike gruppene fordeler seg ved de ulike anleggene.

Tabell 4. Besøktall brukergrupper ved kommunale svømmeanlegg. 2023.

Svømmeanlegg	Totalt	Publikum	Svømmeidrett	Skole	Utleie
Furuset bad ¹¹	49 972	22 426	7 242	20 304	0
Linderud bad	43 937	0	17 425	16 216	10 296
Økern bad ¹²	35 843	6 506	11 522	17 815	0
Nordtvedt bad	74 999	18 409	35 940	20 650	0
Romsås bad	51 970	13 921	17 230	17 283	3 536

⁹ Publikum regnes som alle brukere som kjøper billett og bruker de kommunale svømmeanleggene i åpningstiden for publikum

¹⁰ Leietakere er brukergrupper som leier tid på svømmeanleggene på fast basis pr. sesong, som har behov for et badetilbud/bassengtilbud som ikke kan dekkes gjennom publikumstilbudet. Kjennetegnet til leietakerne på de kommunale badene er grupper som har et rehabiliteringsbehov/behov for varmtvann eller behov for sin egen tid, hovedsakelig kvinnesvømming, men også andre grupper.

¹¹ Driftes av kommunen og eies av privat gårdeier

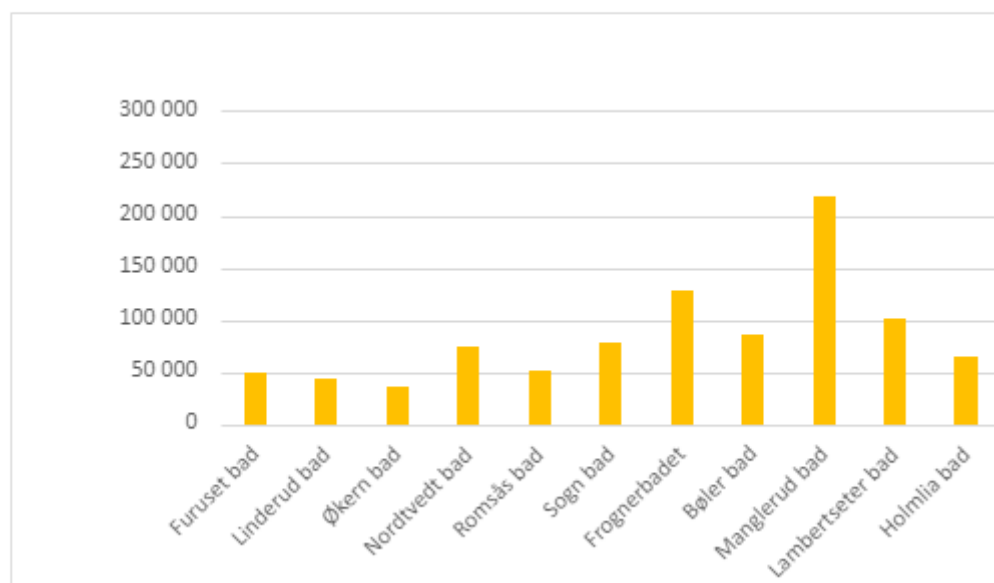
¹² Erstatningsbad for Tøyenbadet. Midlertidig svømmeanlegg.

Sogn bad ¹³	78 883	0	48 784	21 885	8 214
Frognerbadet ¹⁴	128 212	12 2870	4 512	830	0
Bøler bad	86 858	41 959	14 796	28 966	1 137
Manglerud bad	218 319	194 697	8 126	13 983	1 513
Lambertseter bad ¹⁵	101 173	24 554	47 850	28 769	0
Holmlia bad	64 604	19 444	27 515	17 645	0

Figur 4 viser oversikt over besøkstallene ved de kommunale svømmeanleggene i 2023, og viser at anlegg med større kapasitet har flere besøkende. Manglerud bad toppet listen med 24 prosent av alle besøkende og ble etterfulgt av Frognerbadet, som er åpent fra mai til august. Disse var de eneste svømmeanleggene som holdt åpent sommeren 2023, noe som bidro til deres høye besøkstall. Hver sommer har kommunen 2-3 svømmeanlegg åpent for publikum, og Frognerbadet er alltid blant disse. Anleggene som er sommeråpne er geografisk spredt i byen og har også større kapasitet, noe som tiltrekker flere besøkende.

Økern bad har lavest besøkstall av alle svømmeanleggene. Anlegget har 6 baner, og er et av svømmeanleggene som i utgangspunktet har best kapasitet. Imidlertid gjør lite garderobekapasitet at anlegget har under halvparten besøkende sammenlignet med svømmeanlegg i tilsvarende størrelse. For eksempel hadde Nordtvedt bad totalt 74 999 besøkende fra jan-des i 2023, mens Økern bad hadde 35 843.

Figur 4. Totalt antall besøkende ved kommunale svømmeanlegg i Oslo. 2023.

Figur 5 viser at det er variasjon i fordelingen av antall besøkende ved ulike årstall. Tallene viser imidlertid ikke årsak til variasjoner, og bør derfor tolkes med varsomhet.

¹³ Driftes av idrettslag

¹⁴ Sesongåpent mai-august

¹⁵ Driftes av idrettslag

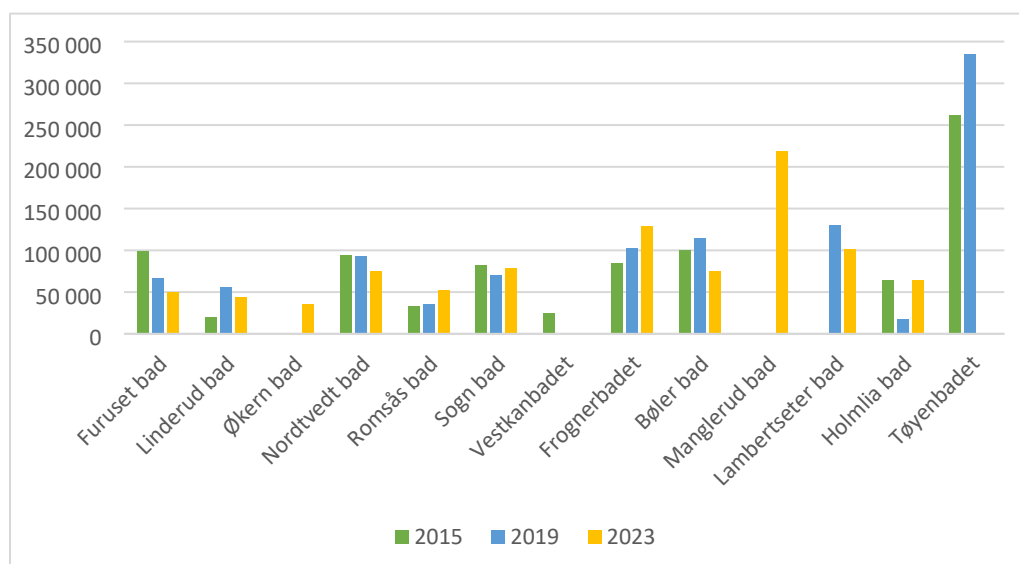
Tøyenbadet har desidert flest antall besøkende i 2015 og 2019. Anlegget er som tidligere nevnt under rehabilitering og planlegges åpnet i 2025. Siden 2015 har besøkstallene gått ned ved Furuset bad, Linderud bad, Lambertseter bad og Bøler bad. Det er uvisst hva denne nedgangen skyldes. Nedgang i besøkstall ved enkelte av svømmeanleggene kan skyldes rehabilitering og vedlikehold, for eksempel Holmlia bad i 2019.

Bøler bad har en tydelig nedgang i antall besøkende publikum fra 2019-2023. I 2019 var det totalt 74 930 publikum på besøk fra januar til desember, mens det i 2023 var 41 959 registrerte besøkende publikum. Nedgangen i publikumsantallet skyldes rehabilitering av anlegget fra sommeren 2020 til februar 2022 og åpning av Manglerud bad i 2022.

Frognerbadet har hatt en jevn økning i antall besøkende fra 2015-2023. Det er flere faktorer som kan ha sammenheng med utviklingen, slik som økt befolkningsvekst. Ettersom anlegget er utendørs, er publikumsbesøket også væravhengig.

Vestkantbadet er kun med i 2015. Det er et privat svømmeanlegg som ble driftet av kommunen en periode, men som kommunen ikke drifter lenger.

Figur 5. Totalt antall besøkende ved kommunale svømmeanlegg i Oslo. 2015, 2019 og 2023.

4 Overordnet behovsanalyse for Oslo

Et godt svømme- og badetilbud er viktig for alle kommunes innbyggere. Svømmeanlegg er både et folkehelseanlegg, trenings- og konkurranseanlegg for idretten, og en læringsarena for barn og unge.

Generelt er det et stort behov for tilgang til flere og bedre innendørs svømmeanlegg for Oslos befolkning. Dagens kapasitet på offentlig tilgjengelige svømmeanlegg er ikke tilstrekkelig for Oslo-innbyggernes behov. Manglende kapasitet og økt behov for tilgang til basseng legger stort trykk på de eksisterende svømmeanleggene.

De høye besøkstallene på det nyeste svømmeanlegget i Oslo, Manglerud bad, viser at anlegget blir belastet mer enn det som ble lagt til grunn i prosjekteringen, noe som betyr at det er flere

besøkende enn anlegget tåler over tid. Det illustrerer det store behovet for økt kapasitet på svømmeanlegg i Oslo.

Det er behov for økt kapasitet både ved å bygge nye anlegg, og rehabilitere eksisterende anlegg.

For å skape en helhetlig og langsiktig utviklingsplan bør det etableres måltall for hva som er tilfredsstillende kapasitet, i samarbeid med idrett, skole og bydelene. Før det utvikles måltall, er det behov for å innhente erfaringstall fra Tøyenbadet og Stovner bad. Disse anleggene vil gi verdifull informasjon om utforming av anleggene og utvikling i besøkstall. På lang sikt kan måltall forenkle prioriteringen mellom nye anlegg og rehabilitering av eksisterende anlegg. BYM vil også vurdere å ha flere svømmeanlegg for publikum og anlegg kun for idrett.

BYM arbeider kontinuerlig med å vurdere hvilke tiltak som kan iverksettes på kort sikt for å øke kapasiteten. De siste årene har eksempelvis åpningstider ved enkelte anlegg blitt kortet ned, på grunn av færre besøkende. Det er svært kostnadskrevende å holde bad åpent når det er for få besøkende. Ved svømmeanlegg som har lav kapasitet, kan det motsatte vurderes. Andre tiltak som kan vurderes er muligheter for å leie privat, justere fordeling av tid til ulike grupper ved anlegget og undersøke muligheter forbedre garderobekapasitet.

Behovet for økt kapasitet forventes ikke å bli mindre, men øke flere steder i byen de kommende årene. I Oslo forventes det fortsatt befolkningsvekst frem mot 2050¹⁶. De siste årene har det vært vekst i alle byområdene i Oslo, men sterkest i indre by øst¹⁷. Det vil variere hvor stor den forventede befolkningsveksten er i ulike byområder og bydeler. Detaljer rundt dette vil presenteres under hvert av fokusområdene i analysen.

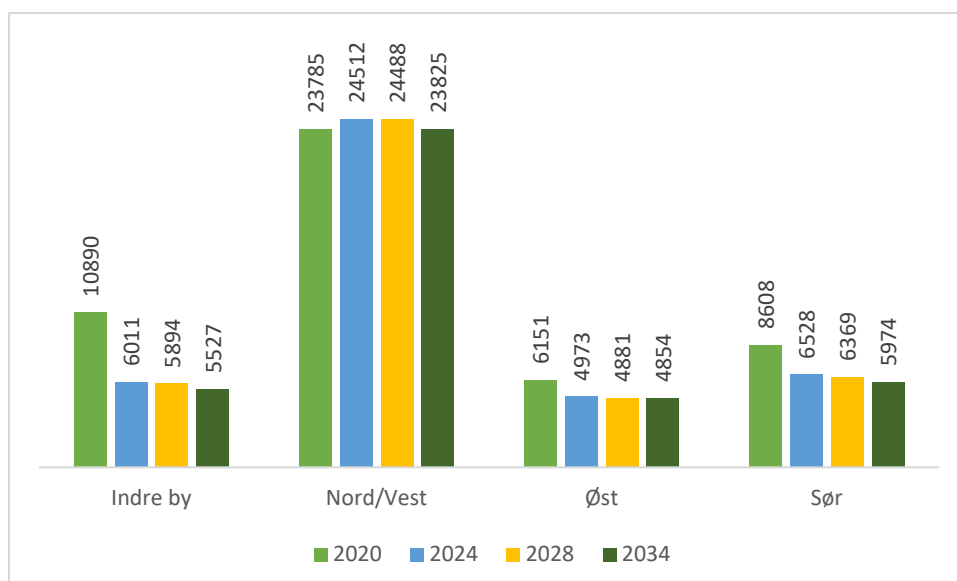
Figur 6 viser at kapasiteten vil bedres svært mye for byområde indre by når Tøyenbadet åpner, som var det mest populære anlegget i Oslo før det ble rehabilitert. Det vil også bli bedre kapasitet i byområde øst, ved etablering av Stovner bad. Det er store variasjoner i kapasiteten i byområde sør, noe som vil utdypes nærmere i analysen av Søndre Nordstrand. Byområde nord/vest skiller seg svært ut ved at det store behovet som allerede finnes¹⁸, vil øke drastisk.

Figur 6. Antall barn og unge (6-19 år) per svømmeanlegg per byområde. 2024, 2028, 2034.

¹⁶ Byrådsavdeling for finans. (2023). Befolkningsframskrivninger Oslo 2022-2050

¹⁷ Indre by øst: bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka og Sagene

¹⁸ Behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030 påpeker at Oslo vest er området med størst behov for kapasitetsøkning når det gjelder svømmeanlegg.

Foruten økt kapasitet, er det et byomfattende behov for et fullverdig konkurranseanlegg for stup, med 10-meters stupetårn. Per i dag finnes bare 10-meters stupetårn på Frognerbadet, men anlegget er utendørs og kun åpent om sommeren. Det var opprinnelig planer om å inkludere et 10-meters stupetårn på Tøyenbadet, men det ble fjernet på grunn av kostnader.

Tilgang til svømmeanlegg og tilrettelegging ved anleggene er svært viktig. For å sikre god tilgjengelighet til anlegget, er det viktig at svømmeanlegg plasseres lett tilgjengelig, i tråd med kommunalt mål om at gange, sykkel og kollektiv skal være førstevalg for reiser i Oslo. Videre er det også viktig at det tilrettelegges godt nok for personer med funksjonsnedsettelse og paraidrett. Eksempelvis i form av opplæringsbasseng, stellerom og HC-toaletter ed stellemuligheter for eldre barn og voksne, terapibasseng og tilstrekkelig HC-parkering ved anleggene. Det er viktig at det gjennomføres tilstrekkelig medvirkning i utformingen av nye anlegg.

5 Behovsanalyse Hovinbyen

Som tidligere nevnt omfatter Hovinbyen deler av bydelene Bjerke, Alna, Gamle Oslo og Grünerløkka og hele delbydelene Ensjø, Etterstad, Hasle, Løren, Refstad, Ulven og Teisen, samt deler av Linderud og Tveita.

Hovinbyen består av mange delområder med ulik identitet og har en annen geografisk inndeling enn behovsplan for idrett, som deler inn etter bydeler og byområder. Dette gjør det utfordrende å beregne kapasitetstall for Hovinbyen. Derfor baseres behovsanalysen på befolkningsframskrivninger og informasjon om utvikling i delområdene, ikke på antall barn og unge per svømmeanlegg per bydel.

Det er stor usikkerhet knyttet til framskrevet befolkningsutvikling i Hovinbyen, som avhenger av flere faktorer inkludert nye boliger og bofrekvens. Området kan gi plass til 30 000-40 000

nye boliger og 50 000-100 000 arbeidsplasser¹⁹. For de fire bydelene som overlapper Hovinbyen, er det framskrevet en vekst på 37 979 personer²⁰.

Utviklingen i Hovinbyen har en tidshorisont på 30-50 år og vil sannsynligvis fortsette å vokse etter 2050. Utviklingen i noen av områdene er avhengig av endringer/utbygging av transportinfrastrukturen, og boligbyggingen vil trolig ta mer enn 25 år før den er fullført.

Eksisterende svømmeanlegg i området og vurdering av behov

I motsetning til de etablerte områdene i Oslo, stiller Hovinbyen seg annerledes når det gjelder behov for svømmeanlegg på grunn av den betydelige befolkningsveksten og at dette er et nytt utviklingsområde.

Figur 5 viser at Økern bad er plassert sentralt i Hovinbyen, i bydel Bjerke. Bydel Bjerke antas å være bydelen som får sterkest befolkningsvekst²¹ fram mot 2050²². Svømmeanlegget ligger også tett på Gamle Oslo og Grünerløkka, som i dag er de mest folkerike bydelene i Oslo²³, og er blant bydelene som har hatt sterkest befolkningsvekst de siste årene. I framskrivingsperioden antas det at veksten i indre by vil avta, mens den vil øke i ytre by fram mot 2050. Det forventes blant annet stor boligutbygging i bydel Alna, som svømmeanlegget grenser til i øst. Økern er i seg selv et utviklingsområde hvor det forventes økt befolkningsvekst og etablering av nye kommunale anlegg som barnehage og ungdomsskole.

Det er forventet at Hovinbyen vil være et av områdene med høyest befolkningsvekst i Oslo, noe som underbygger behovet for økt kapasitet på svømmeanlegg og andre idrettsanlegg. Et svømmeanlegg vil ivareta behovet til mange aldersgrupper.

Figur 5. Kartutsnitt av svømmeanlegg i Hovinbyen

¹⁹ Hentet fra Oslo kommunes nettsider

²⁰ Tall fra PBE desember 2023. Tallene inkluderer også områder utenfor Hovinbyen, men hovedvekten av nye boliger vil komme innenfor avgrensningen av Hovinbyen. Tallene er basert på boligregnskapet og forutsetter noe høyere boligbygging enn det befolkningsframskrivingene gjør.

²¹ Forventet vekst på over 19 000 personer, eller økning på 54 prosent

²² Befolkningsframskrivingen for Oslo 2022-2050

²³ Byrådsavdeling for finans. (2023). Oslotrender 2023

Det er utfordrende å si hvordan behovet for svømmeanlegg vil utvikle seg når det nye Tøyenbadet åpner. Erfaringer fra åpningen av Manglerud bad viser at publikumstall på Bøler bad, som har en kort geografisk avstand, har sunket fra 74 930 besøkende i 2019, til 41 959 i 2023. Likevel er Bøler bad et av svømmeanleggene som har flest publikumsbesøkende, og anlegget oppleves fortsatt som høyt belastet. Det kan ha sammenheng med at anlegget har et basseng med varmt vann (25m), og er populært blant eldre, bevegelseshemmede og revmatikere. I tillegg har badet mange faste besøkende.

I motsetning til de to nevnte svømmeanleggene, er Økern bad i hovedsak tilrettelagt for skole og idrett. Det er i liten grad tilrettelagt for publikum.

Med forventet betydelig befolkningsvekst i Hovinbyen, og planer om å etablere flere barne- og ungdomsskoler, vil behovet for svømmeanlegg øke. Det er behov for et permanent svømmeanlegg i Hovinbyen som tilrettelegger for publikum, skole og idrett.

Fremtidige prosjekter og hvordan de kan påvirke behovet for svømmeanlegg

Økern bad er et midlertidig svømmeanlegg som har en levetid på ca. 15 år. Når Tøyenbadet åpner er det usikkert hva som vil skje med svømmeanlegget. Hva som skal skje med anlegget vil være av betydning for hvordan behovet vurderes i Hovinbyen.

4 Behovsanalyse Oslo vest

Blant bydelene Nordre Aker, Vestre Aker, Ullern, St.Hanshaugen og Frogner, er bydel Ullern blant bydelene det forventes sterkest befolkningsvekst fram mot 2040, målt i antall personer og målt i prosent av bydelens befolkning²⁴. Det bor totalt rundt 240 000 mennesker i disse bydelene, noe som utgjør 34 prosent av Oslos befolkning og tilsvarer innbyggertallet i Bergen by. Bydel Frogner og bydel Nordre Aker forventes å ha flest innbyggere i 2040, mens bydel St.Hanshaugen vil ha færrest.

²⁴Befolkningsframskrivingen for Oslo 2022-2050

Eksisterende svømmeanlegg i området og vurdering av behov

Figur 6 viser at det kun finnes to kommunale svømmeanlegg i Oslo vest: Sogn bad i bydel Nordre Aker og Frognerbadet i bydel Frogner. Sogn bad er et helårsbad. Svømmeanlegget er blant de fire mest besøkte svømmeanleggene, men tilrettelegger kun for skole, idrett og utleie i anlegget, og ikke for publikum. Størrelsesmessig har anlegget god kapasitet, men behovet i vest er såpass stort at kapasiteten likevel er sprengt. I tillegg fremstår anlegget preget av slitasje og har rehabiliteringsbehov. Når det gjelder mulighet for eventuelt å tilrettelegge for publikum, vil det kun være mulig dersom man sier opp driftsavtalen med svømmeklubben som drifter anlegget. BYM anbefaler å se på andre løsninger for å bedre kapasiteten.

Frognerbadet er som tidligere nevnt det eneste anlegget som har 50m basseng, men det er et utendørsanlegg som kun er åpent i sommersesongen. Frognerbadet er i dag det nest mest besøkte kommunale svømmeanlegget, etter Manglerud bad. Dette anlegget har også rehabiliteringsbehov, og arbeidet med rehabiliteringen pågår. Prosjektet skal undersøke mulighet for å utvide sommersesongen. Det vil eventuelt gi Frognerbadet noe bedre kapasitet.

Figur 6. Kartutsnitt av svømmeanlegg i Oslo vest

Det har lenge vært kjent at det er størst behov for økt kapasitet av svømmeanlegg i Oslo vest²⁵. I 2023 ble det igangsatt en KVV for bad i Oslo vest. Behovsanalysen viste at det er stort behov for de fleste funksjonene et svømmeanlegg kan ha: 50-m basseng til konkurranse og trening, eget stupebasseng med fullt program til og med 10 m, varmtvannsbasseng til opplæring og behandling, og ellers mindre basseng til bading, lek og vanntilvenning.

²⁵ Behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030

En hovedutfordring i Oslo vest er mangelen på tomter som er store nok til å oppfylle alle behovene. Det må i neste fase av KVUen, alternativanalysen, undersøkes ulike tomter og konsepter for å kunne løse behovet.

Planlagte svømmeanlegg i nærheten av Oslo vest

Bydel Ullern og bydel Vestre Aker grenser til Bærum kommune. Det er derfor av interesse å undersøke eventuelle planer om svømmeanlegg i nabokommunen. Imidlertid har idrettsavdelingen i Bærum kommune bekreftet at de ikke har planer om nye svømmeanlegg i kommunen, da de i dag har tilfredsstillende dekning av svømmeanlegg.

Fremtidige prosjekter og hvordan de kan påvirke behovet for svømmeanlegg

Konseptene som foreslås i KVU bad Oslo vest har potensiale til å dekke behovene i Oslo vest. Imidlertid vil det ta svært lang tid før et eventuelt nytt svømmeanlegg vil være etablert.

Videre planlegges det at nåværende Sogn bad skal erstattes med et svømmeanlegg med utvidet tilbud, i forbindelse med prosjektet i Sognsveien 80. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til når et nytt anlegg vil stå ferdig.

Muligheten for å gjenbruke det midlertidige anlegget for Tøyenbadet utredes og dette vurderes plassert i Oslo vest. Som tidligere nevnt er det usikkert hva som vil skje med svømmeanlegget. Hva som vil skje med anlegget vil være av betydning for hvordan behovet i Oslo vest vurderes.

Felles for planlagte nye svømmeanlegg i Oslo vest, er at det vil ta svært lang tid før et nytt anlegg eventuelt vil bli etablert. Ettersom behovet i Oslo vest er svært prekært anbefaler BYM å igangsette umiddelbare tiltak i området. Eksempelvis undersøke mulighet for å leie tid i private svømmeanlegg, slik som BYM gjorde med Vestkantbadet i sin tid.

5 Behovsanalyse Søndre Nordstrand

I behovsplan for idrett inngår bydel Søndre Nordstrand i byområde sør²⁶. Det bor totalt rundt 144 00 innbyggere i bydelene Nordstrand, Østensjø og Søndre Nordstrand²⁷, noe som utgjør 20 prosent av Oslos befolkning. Blant de tre bydelene har bydel Nordstrand flest innbyggere²⁸, mens bydel Søndre Nordstrand har færrest²⁹. Bydel Nordstrand forventes fortsatt å ha det største antallet innbyggere av de tre bydelene i 2040³⁰.

Bydel Søndre Nordstrand er bydelen med størst andel barn, men det er små forskjeller mellom de ytre bydelene, som alle har over 20 prosent barn³¹. Søndre Nordstrand er en av bydelene med høyest andel bosatte med innvandrerbakgrunn, på rundt 60 prosent³¹.

Eksisterende svømmeanlegg i området og vurdering av behov

Figur 7 viser at det er fire svømmeanlegg i byområde sør, og ett av disse ligger i bydel Søndre Nordstrand. Det er relativt lang geografisk avstand fra svømmeanlegget som ligger i bydel Søndre Nordstrand, til de andre svømmeanleggene i byområde sør.

²⁶ Byområde sør består av bydelene Nordstrand, Østensjø og Søndre Nordstrand

²⁷ Oslo kommune. (2024). *Bydelsfakta – statistikk om befolkning, levekår og boforhold*

²⁸ Ca. 54 000 innbyggere

²⁹ Ca. 39 000 innbyggere

³⁰ Befolkningsframskrivingen for Oslo 2022-2050

³¹ Byrådsavdeling for finans. (2023). *Oslorender 2023*

Holmlia bad tilrettelegger for publikum, idrett og skole. Størrelsesmessig har svømmeanlegget god kapasitet, og kvaliteten på anlegget ble hevet etter rehabilitering som ble ferdigstilt i 2020. Besøkstallene for svømmeanlegget ligger i midtsjiktet. Ved sammenligning av besøkstall med svømmeanlegg i tilsvarende størrelse, er det potensiale for å øke antall besøkende ved Holmlia bad³². Bydel Søndre Nordstrand grenser også til Nordre Follo kommune, og det er relevant å undersøke svømmeanlegg som ligger i nærheten av bydelen.

Figur 7. Kartutsnitt av svømmeanlegg i byområde sør

Figur 8 viser at Sofiemyr svømmehall er det nærmeste svømmeanlegget i Nordre Follo kommune. Svømmeanlegget har et basseng på 12,5 x 25m og et lite basseng for svømmeopplæring. Anlegget legger hovedsakelig til rette for publikum og besøkende som utøver egenorganisert fysisk aktivitet³³.

Figur 8. Kartutsnitt av svømmeanlegg i nærheten av bydel Søndre Nordstrand

³² Nordtvedt bad, Sogn bad, Bøler bad og Lambertseter bad

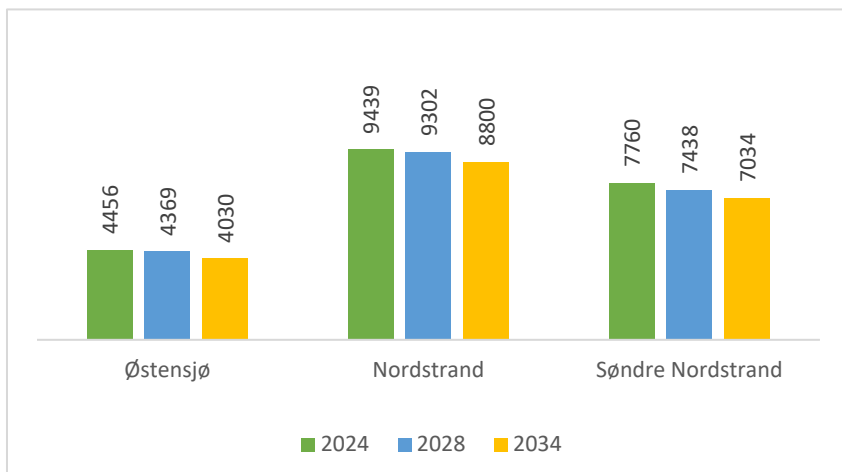
³³ Sofiemyr svømmehall

Figur 9 viser at det er behov for økt kapasitet i bydel Søndre Nordstrand, men viser samtidig at det er større behov for økt kapasitet i bydel Nordstrand.

Bydel Nordstrand har flest antall innbyggere, og flest antall barn og unge per svømmeanlegg. Lambertseter bad er blant de tre mest besøkte svømmeanleggene i Oslo, noe som skyldes at Lambertseter svømmeklubb, en av byens største svømmeklubber, er hovedbruker av anlegget. Kapasiteten ved Lambertseter bad er svært presset, og anlegget antas å ha et større rehabiliteringsbehov i løpet av de neste 10 årene.

Figur 9. Antall barn og unge (6-19 år) per svømmeanlegg per bydel i byområde sør. 2024, 2028, 2034.

Fremtidige prosjekter og hvordan de kan påvirke behovet for svømmeanlegg

I Søndre Nordstrand er det på nåværende tidspunkt ingen pågående eller planlagte prosjekter. Det var opprinnelig planer om å etablere et svømmeanlegg i Mortensrudprosjektet, men det ble fjernet i 2020 fordi BYM mente behovet var større i andre deler av byen.

Behovet for økt kapasitet i byområde sør vurderes størst i bydel Nordstrand. Det er både behov for økt kapasitet, samt å rehabilitere Lambertseter bad. Imidlertid er det et større behov i andre byområder i Oslo. For å bedre kapasiteten i byområdet kan det være aktuelt å se på driftsmodell og åpningstider ved de eksisterende badene.

